

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ Jayaphruekpirom Journal

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2566)

Vol. 5 No. 2 (July - December 2023)

ISSN 2985-217X (Online)

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Jaraphruekpirom Journal
Humanities and Social Sciences
Nakhonratchasima Rajabhat University

ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2566)

Vol. 5 No. 2 (July–December 2023)

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์
Jaraphruekirom Journal
ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2566)
Vol. 5 No. 2 (July–December 2023)

วัตถุประสงค์

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขอบเขตสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ทั่วไป (General Social Sciences) ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ (General Arts and Humanities) รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration) ภาษาและวรรณกรรม (Language and Literature) และการศึกษา (Education) และหรือที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นี้ เป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สำหรับคณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และนักวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย พัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

สำนักงานวารสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทร. 044 009009 ต่อ 3602, 3621 โทรสาร. 044 256103
อีเมล: jppj@nrru.ac.th

บรรณาธิการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชัคตตรี รัชสวัสดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกพร นิยมพลี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกุล วงษ์กาฬสินธุ์

รองอธิการบดีฝ่ายบริการวิชาการและพัฒนาท้องถิ่น
ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายพัฒนาท้องถิ่น
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.พิชญาวี ทองกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มานิตย์ อรรถชาติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิต จำเริญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.ปฐม หงษ์สุวรรณ
ศาสตราจารย์ ดร.สามารถ จัปโจร
รองศาสตราจารย์วิณา วิสเพ็ญ
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒน์ อนนท์จารย์
รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา วิทยอนันต์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ข้าราชการบำนาญ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
วิทยาลัยนครราชสีมา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ปัญญาพงษ์
รองศาสตราจารย์ ดร.วระเดช ภาวัตเวคิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกอมร ภัทรกิจพงศ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายยนต์ ชาวอุบล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทิพย์วารี สงนอก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนิษฐา พุทเธเสถียร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร หวังค้ำกลาง

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เจ้าหน้าที่ประจำกองบรรณาธิการ

นางจุติมา เต็มสิริทิพรัตน์
นางสาวนิดา เจริญหนึ่ง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความก่อนตีพิมพ์ (Peer review)

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช
รองศาสตราจารย์ ดร.บัญชา วิทยานันต์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีรวัส อินทวิ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาสนะ เชิดชู
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพชรฤกษ์ ศรีบุญเรือง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสฐียร ทั้งทองมะดัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไกรฤกษ์ ศีลาคม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ ระพีแสง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภธัช ศรีวิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่ร้อยตรี ดร.ณัฐวัฒน์ บัวทอง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา รุจิรกุล
อาจารย์ ดร.มจลินทร์ ลักษณะวงษ์
อาจารย์ ดร.ธนพล เอกพจน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร หวังค้ำกลาง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นนทียา จันทร์เนตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายยนต์ ชาวอุบล
อาจารย์ ดร.กาญจนา ท่อแก้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วิทยาลัยนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (ขอนแก่น)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (นครราชสีมา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
นักวิชาการอิสระ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทบรรณาธิการ

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ Jaraphruekpirom ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 เดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566 วารสารฉบับนี้ได้รับการยอมรับจากโรงเรียนหลายแห่งในจังหวัดนครราชสีมาที่ส่งบทความทางด้านการศึกษามาตีพิมพ์ โดยบทความในแต่ละเรื่องนั้นได้วิเคราะห์และทดลองใช้ทฤษฎีการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอน จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 เรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์คำคล้องจอง ประกอบภาพ เรื่อง การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ และเรื่อง การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนวัดบ้านวัด โดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบโมเดลชิปปา

นอกจากนี้ยังมีบทความภายในจำนวน 2 เรื่องที่นักศึกษาลัทธิสุตฺตนิคคาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้ให้ความสนใจตีพิมพ์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเพื่อให้ผู้อ่านได้เข้าใจเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ได้แก่ เรื่อง การศึกษาการบังคับกฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจากคำพิพากษาศาลฎีกา และเรื่อง การศึกษาความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินของนักศึกษาลัทธิสุตฺตนิคคาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย ส่วนบทความเรื่อง การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี เป็นบทความของอาจารย์สาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์และการจัดการแหล่งเรียนรู้ ร่วมกับอาจารย์สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิชญาวี ทองกลาง)

บรรณาธิการวารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์

สารบัญ

การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ศศิธร หวังคำกลาง และสกุล วงษ์กาฬสินธุ์	1
การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมเสริมประสบการณ์คำคล้องจอง ประกอบภาพ โรงเรียนบ้านพระพุทธ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา วรรณนิภา เรียงกลาง	14
การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 กฤติกา นิลบุศย์	23
การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ อชิตพล พงษ์สุภา	34
การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนวัดบ้านวัด โดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบโมเดลซิปปา สกล วาสรัตน์	47
การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน จากคำพิพากษาศาลฎีกา อมรเทพ คล่าโชคชัย, อาฤทธิดา ศรีสิงห์, จีรวรรณ สร้างการนอก, ภัทราภรณ์ ประสานพันธ์, เกศรินทร์ สีแก้ว และสฤติ จำเริญ	56
การศึกษาความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินของนักศึกษาหลักสูตร นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ยุทธนากร สียงานอก, สุทธิวิธ เหลลาสา, พีรยา ม่านกลาง, ชมพูนุช เรืองสนาม, ภูชนิสสา เส้นไธสง, สุทธิกานต์ หวินกำปัง ตวงพร ปิยวิทย์ และสฤติ จำเริญ	68

การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี

THE DEVELOPMENT OF MAPS FOR ELECTRONIC LEARNING

RESOURCES IN THE ARTS CULTURE AND TRADITION

ศศิธร หวังค้ำกลาง

SASITHORN WANGKHAMLANG

สกุล วงษ์กาฬสินธุ์

SAKUL WONGKALASIN

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCE RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

Received: May 26, 2023

Revised: August 7, 2023

Accepted: August 7, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาบริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา 2. เพื่อพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการวิจัย ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชาชนชาวบ้านและผู้สูงอายุในชุมชน จำนวน 7 คน พบว่า บริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ยังคงมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ในด้านวัฒนธรรมและประเพณี เช่น เทศมหาชาติ การแห่กัณฑ์หลอน การกวนข้าวยากู ตานกวยสลาก ตานขันข้าว ปอยข้าวสัง การบวงสรวงพระยาสี่เขี้ยว ในด้านศิลปะ ที่น่าสนใจและเป็นศิลปะที่กำลังจะหายไปจากชุมชน ได้แก่ ลวดลายผ้าไทร-ยวนลักษณะโดดเด่นของผ้าไทร-ยวน มีสีสันสดใส เช่น สีแดง สีเขียว สีน้ำเงิน สีฟ้า สีน้ำตาล เป็นศิลปะดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน ในแต่ละลวดลายจะมีเรื่องราวของลายผ้าที่ได้รับอิทธิพลมาจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่น ลวดลายที่ทอลงบนผืนผ้า มีลวดลายผ้าแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทลายสัตว์ ประเภทลายพืช ประเภทลายสิ่งของ และจากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาสังเคราะห์ เรียบเรียงข้อมูลแต่ละเรื่องและนำไปเขียน Storyboard สำหรับสร้างศิลป์ในด้านศิลปะ

วัฒนธรรมและประเพณี เพื่อนำคลิปแต่ละเรื่องใส่ลงในแผนที่ หลังจากเตรียมข้อมูลและสร้างคลิปเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงมาพัฒนาแผนที่โดยใช้ข้อมูลจากแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมมาเป็นต้นแบบสำหรับสร้างแผนที่บริเวณหมู่บ้านไท-ยวน สร้างด้วยโปรแกรม GIS เมื่อสร้างแผนที่เสร็จเรียบร้อยแล้วนำคลิปที่บันทึกจากการถ่ายทำจากการจัดกิจกรรมตามด้าน ศิลปะการทอผ้าและลวดลายผ้า วัฒนธรรมและประเพณีมาบันทึกลงในแผนที่ โดยใช้วิธีการดูคลิปผ่านการสแกน QR Code ในแต่ละเรื่องราวของแต่ละประเพณี เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมโดยผ่านแผนที่ เป็นตัวกลางในการสื่อสารถ่ายทอดความรู้สู่ผู้สนใจต่อไป

คำสำคัญ: แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ ไท-ยวน ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี แผนที่อิเล็กทรอนิกส์ แผนที่

ABSTRACT

The research on "The development of maps for electronics learning resources in arts culture and tradition" aimed: 1. to study the community context related to arts, culture, and tradition of Tai-Yuan village in Si Khio District, Nakhon Ratchasima Province; and 2. to develop maps for electronics learning in arts, culture, and tradition of Tai-Yuan village in Si Khio District, Nakhon Ratchasima Province. The tools used for collecting data include an interviewing form and 5-point rating scale questionnaire, and the obtained data was analyzed using frequency, mean, and percentage.

The research results from interviewing with 7 key informants, local scholars and the elderly in community, for the community context related to arts, culture, and tradition of Tai-Yuan Village, Si Khio District, Nakhon Ratchasima Province that have been practicing and inheriting until nowadays in terms of culture and traditions include Mahachat Sermon festival, Kanlorn procession, Khao Yakoo making, Guay Salak eating, Khan Khao eating, Poi Khao Sang, and Phra Ya Si Khio Worshipping; and in terms of arts which are interesting and about to disappear from the community included Tai-Yuan fabric patterns. The outstanding characteristics of Tai-Yuan fabrics are their vivid colors such as red, green, blue, sky blue, and brown. For each pattern, there is a story about the fabric pattern that has been influenced by nature and the environment in the daily life of the local people. There are 3 types of patterns being woven on fabric including animals, plants, appliances. GIS and According to the interview, the data was synthesized to create the information about each story and write a storyboard for creating clips on arts, culture, and traditions, and each clip was later put into the map. After preparing the data and generating clips, the map was then developed by using the data including images from the satellite map as a model for creating the maps of Tai-Yuan village by GIS program. When the map was completed, the recorded clips from the filming of activities according to the arts of fabric weaving and fabric patterns, culture, and tradition were

recorded into the map. To watch the clips on the map, viewers can scan the QR Code of each story of each tradition to be used as a learning resource in arts, tradition, and culture through the map as a communication medium to pass on knowledge to those who are interested in the future.

Keywords: electronics learning resources; Tai-Yuan; arts, culture, and tradition; electronic map

บทนำ

วัฒนธรรม ประเพณีของชาติ ล้วนบอกให้เห็นความนึกคิด ความเลื่อมใส ที่สะท้อนถึงกระบวนการดำรงชีวิต ขนบประเพณีไทยนั้น ล้วน เกี่ยวพันกับศาสนาพุทธรวมทั้งพราหมณ์ พิธีบูชาต่าง ๆ ที่ปฏิบัติต่อกันมานั้น เป็นความเชื่อเรื่องของความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต ขนบประเพณีไทย ช่วยปรับชาวไทยอยู่ในกรอบที่ดีเลิศ ถือได้ว่าเครื่องระบุ ความประพฤติปฏิบัติ ได้อย่างหนึ่ง ขนบประเพณีในแต่ละเขตแดน ต่อให้ไม่เหมือนกัน แม้กระนั้นทุกคนก็มีความคิดว่าทุกคน เป็นคนประเทศไทย มีความเป็นชาติเดียวกัน รวมทั้งสามารถแบ่งออกถึงที่ไปที่มาของชาติได้

ชาวไทย-ยวนสี่คิ้ว เป็นชาวไทย-ยวน โบราณที่ย้ายถิ่นฐานมาจากภาคเหนือของประเทศไทยในอดีต สมัยอาณาจักรโยนกเชียงแสนที่มีกษัตริย์องค์แรกคือ “สิงหวัต” อาณาจักรของพระองค์ตั้งอยู่ในบริเวณเมืองเชียงแสน ที่อยู่ในจังหวัดเชียงรายปัจจุบัน ก่อนพระเจ้าเม็งรายได้รวบรวมหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือรวมเรียกว่า อาณาจักรล้านนาไทยก็เชื่อว่าชาวไทย-ยวนเริ่มอพยพย้ายมาตั้งถิ่นในบริเวณตอนล่างได้แก่พื้นที่อีสานตอนล่างและภาคกลางบ้างจนถึงประมาณปี พ.ศ. 2317 สมัยรัชกาลที่ 1 พม่าได้ยกทัพมาตีเมืองเชียงใหม่เป็นเหตุให้ พระองค์จำเป็นต้องทรงรับสั่งให้เผาที่มั่นและแบ่งชาวเชียงแสนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยกลุ่มหนึ่งให้เป็นอยู่ที่ อำเภอสายไต้ จังหวัดสระบุรี ซึ่งชาวไทย-ยวน ที่เสาะให้ส่วนหนึ่งต่อมาได้อพยพขึ้นมาที่อยู่ อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยคำว่าสี่คิ้วสันนิษฐานว่าเพี้ยนมาจากชื่อผู้ปกครองในสมัยนั้นคือ พระยาสี่เขี้ยว ซึ่งชาวไทย-ยวน อำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ยังคงตั้งศาลเจ้าบูชากราบไหว้มาจนถึงทุกวันนี้ (จารุวรรณ พรหมวัง-ข้าเพชร, 2537)

ซึ่งชาวไทย-ยวนสี่คิ้วยังคงสืบทอดมีศิลปะประเพณีและวัฒนธรรมที่เป็นอัตลักษณ์ตามวิถีชีวิตจากอดีตมาถึงปัจจุบัน ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาแบบยั่งยืนตามวิสัยทัศน์ที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) 2562 ในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ทั้ง 6 นั้น ยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดก็การพัฒนาศิลปกรรมของชุมชน ไทย-ยวน สี่คิ้วคือยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างพลังทางสังคมที่สนับสนุนการพัฒนาต้นทุนทางวัฒนธรรม และการพัฒนาคนในทุกมิติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาจึงได้นำยุทธศาสตร์ชาติมาจัดทำเป็นยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยที่เชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติกับแผนพัฒนามหาวิทยาลัยและถ่ายทอดสู่ทุกคณะเพื่อจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ของคณะให้ตอบสนองต่อปรัชญาของมหาวิทยาลัย “ที่พึ่งของท้องถิ่น”

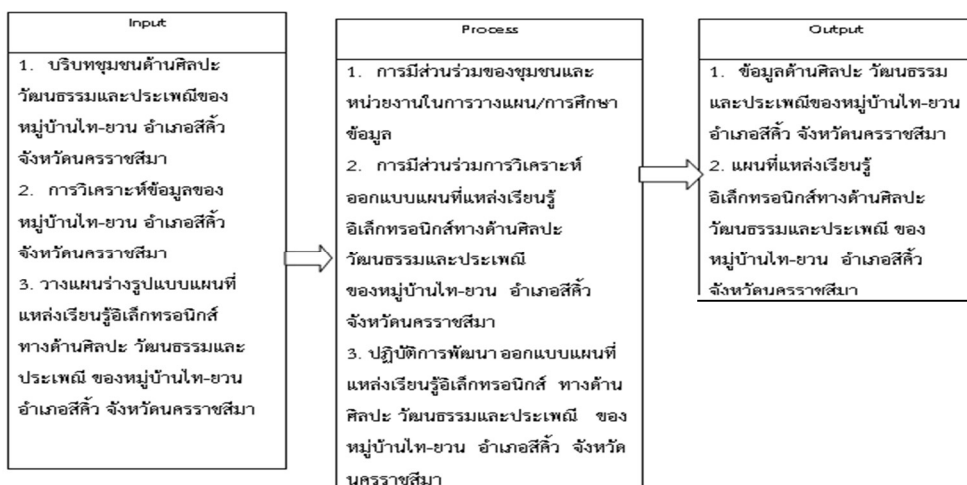
ซึ่งการส่งเสริมอัตลักษณ์วัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ไทย-ยวน มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะศิลปะและวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทย-ยวนนั้น มีความสวยงามมีอัตลักษณ์ของตนเอง ที่ยังมีศิลปะลวดลายผ้าที่สวยงามเป็นอัตลักษณ์ของชาวไทย-ยวน ในด้านประเพณีและวัฒนธรรม ยังคงมีสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน เช่น การกวนข้าว

ยาก่อนเข้าพรรษา การแก้กัณฑ์หลอนสำหรับเป็นกัณฑ์เทศมหาชาติ เมื่อวัฒนธรรมและการเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทอาจทำให้ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีที่สวยงามค่อยๆ หายไปจากชุมชน ดังนั้นเพื่อให้ชุมชนเกิดความยั่งยืนทั้งในด้านองค์ความรู้ที่เป็นรากฐานของต้นทุนทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจชุมชนที่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงศิลปะและวัฒนธรรมประเพณีขึ้นได้ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ด้านศิลปกรรมของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่สามารถศึกษาข้อมูลพื้นฐานเบื้องต้นก่อนลงพื้นที่เข้าไปศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมเชิงลึกหรือเข้าชมศิลปะและวัฒนธรรมประเพณีของชาวไทร-ยวนแต่ละเดือนที่ปฏิบัติสืบทอดกันมาในชุมชนโดยศึกษาใช้วิธีการศึกษาข้อมูลศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีจากแผนที่ที่มีข้อมูลพื้นฐานด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีของชาวไทร-ยวนที่สามารถใช้โทรศัพท์มือถือดูข้อมูลโดยการสแกน QR Code ในแผนที่ซึ่งสามารถใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนที่ผ่านการสื่อสารในรูปแบบแผนที่เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เข้าชมศูนย์การเรียนรู้ไทร-ยวนและมอบให้กับโรงเรียนในอำเภอสีคิ้วเพื่อใช้ประโยชน์ในการเรียนรู้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทร-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการสร้างแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์

แนวคิดทางด้านแหล่งเรียนรู้

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง แหล่งที่รวบรวมองค์ความรู้ที่จัดเก็บในรูปแบบของสื่อในประเภทต่าง ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ สิ่งไม่ตีพิมพ์และสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ตัวบุคคล สถานที่ ทั้งที่เป็นภาครัฐและเอกชน ซึ่งสามารถเรียนรู้ได้ตามความต้องการและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ แหล่งเรียนรู้ เมื่อแบ่งตามลักษณะของแหล่งเรียนรู้ สามารถแบ่งเป็น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ในบริเวณชุมชน แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามวิถีการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพของชุมชน แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นประเภทศาสนาประเพณี แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นประเภทหน่วยงาน องค์กรของรัฐและเอกชน แหล่งเรียนรู้ประเภทสื่อต่าง ๆ ที่ประชาชนในชุมชนได้รับชมรับฟัง แหล่งเรียนรู้ที่รัฐและชุมชนสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาเพื่อการเรียนรู้โดยตรง (สุมาลี สังข์ศรี และคณะ, 2548, น. 28-33; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547, น. 25; นาวา วงษ์พรหม, 2560, น. 28-29)

แหล่งเรียนรู้ในชุมชน เป็นแหล่งเรียนรู้ที่จะให้ความรู้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา เช่น การทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร การใช้เป็นสื่อประกอบการเรียน การสอน ทักษะศึกษา การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาอย่างไม่เป็นทางการหรือการศึกษาตามอัธยาศัยที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา สำหรับความรู้เกี่ยวกับ ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ศิลปะไทยส่วนใหญ่สร้างขึ้นจากคติความเชื่อเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะไทยจึงมีคุณค่าในการเผยแผ่ศาสนาและสืบทอดศาสนาในประเทศไทย เช่น การเขียนภาพจิตรกรรมหรือจำหลักเรื่องราวทางศาสนา ชาดก พุทธประวัติ หรือวรรณคดีที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อในเทพเจ้า เมื่อคนได้สัมผัสหรือเห็นก็จะเกิดความคุ้นเคยและซึมซับเรื่องราวความเชื่อ คำสอนหรือข้อธรรมะที่แฝงอยู่ในผลงานนั้น ๆ หรือการสร้างพระพิมพ์ พระพุทธรูป พระโพธิสัตว์ หรือเทวรูปในศาสนา สำหรับวัฒนธรรมเป็นความเจริญงอกงามที่มีความสำคัญช่วยให้มนุษย์สะดวกสบายขึ้น ช่วยแก้ปัญหาและสนองความต้องการต่าง ๆ ของมนุษย์ สามารถเอาชนะธรรมชาติได้เพราะสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาช่วย และยังทำให้สมาชิกในสังคมมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสามัคคีกันยังแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาติ ชาติที่มีวัฒนธรรมสูงย่อมได้รับการยกย่องและเป็นหลักประกันความมั่นคงของชาติ วัฒนธรรมสามารถกำหนดพฤติกรรมของคนในสังคม ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและทำให้ประเทศชาติมีความเจริญรุ่งเรือง ส่วนประเพณี นั้นเป็นแบบอย่างความประพฤติที่คนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียมหรือระเบียบแบบแผนและปฏิบัติสืบทอดกันมาช้านาน จนเกิดเป็นแบบอย่างความคิดหรือการกระทำที่ได้สืบทอดกันมา และยังมีอิทธิพลอยู่ในรูปแบบของ จารีต ประเพณี ขนบประเพณี และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งประเพณีแต่ละภาคและ ท้องถิ่นมีประเพณีแตกต่างกันออกไป ขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเครื่องบอกความเจริญของชาตินั้น ๆ ชาติที่เจริญใน ปัจจุบัน มีประเพณีต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้า และประเพณีส่วนมากสืบทอดความเป็นมาของประเพณีนั้น ๆ ตั้งแต่อดีตเชื่อมโยงถึงปัจจุบันประเพณีจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการศึกษาประวัติศาสตร์ได้เป็นอย่างดี ทำให้คนในสังคมเกิดความภาคภูมิใจในความดีงามของเผ่า ชาติบ้านเมืองตนเอง และยังสามารถทำกิจกรรมร่วมกัน อันเป็นการดำรงความรักสามัคคี ทำให้คนในเผ่า ชุมชน ภาค และเป็นชาติมีความมั่นคงสืบทอดกันมา (กรมสามัญศึกษา, 2544, น. 7-8; บริรักษ์ธน์ ตั้งคุณานันท์, 2557, น. 173-175; กิ่งแก้ว อาริรัชและคณะ, 2548, น. 118; คำริ บุญชู, 2548, น. 28; นาวา วงษ์พรหม, 2560, น. 21-22)

การทำแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์

แผนที่ คือ อุปกรณ์ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น เพื่อแสดงลักษณะของพื้นผิวโลกทั้งที่เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยนำข้อมูลมาแสดงลงบนพื้นราบของวัสดุ กระดาษ ผ้า แผ่นไม้ โดยวิธีการย่อส่วน (ใช้มาตราส่วน) และใช้สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย สำหรับแสดงข้อมูลในด้านต่าง ๆ เช่น ถนน ทางรถไฟ เขื่อน เมือง เทือกเขา แม่น้ำ ทะเล สำหรับประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวันใช้แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ด้านการศึกษา ใช้เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน พัฒนาการท่องเที่ยว ใช้แผนที่เป็นเครื่องมือเดินทางท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดในแผนที่เป็นลายเส้น เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นทึบ เส้นประ แผนที่ภาพถ่าย โดยถ่ายจากดาวเทียม แผนที่ภูมิประเทศ แผนที่รัฐกิจ แผนที่เฉพาะเรื่อง แผนที่รูปเล่ม (แผนที่, ม.ป.ป.)

การสร้างแผนที่นำทางเริ่มจากการใช้ภาพถ่ายทางอากาศจากดาวเทียมมาต่อซ้อนกันเหมือนการปูกระเบื้อง เพื่อให้เห็นภาพรวมของภูมิประเทศ แล้วจึงไปกำหนดจุดอ้างอิงทางภูมิศาสตร์ (Calibrate) เป็นค่าพิกัดดาวเทียม แล้วจึงทำการสร้างข้อมูลต่าง ๆ เช่น ชุมชนใดมีศิลปะการทอผ้า บริเวณการจัดงานประเพณีและการอนุรักษ์วัฒนธรรมของไทย-ยวน แล้วนำมาประกอบกันเป็นแผนที่นำทางและเพิ่มข้อมูลศิลปะทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ไทย-ยวน การสร้างข้อมูลทางภูมิศาสตร์จะต้องมีการสำรวจข้อมูลภาคสนามซึ่งต้องใช้ทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรทางเครื่องมือจำนวนมาก ดังนั้นให้เกิดประโยชน์ในการเรียนรู้ การท่องเที่ยว และการเรียนการสอนของชุมชนไทย-ยวน จึงได้นำข้อมูลศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี มาพัฒนาเป็นแผนที่โดยนำความรู้เรื่องศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีนำมาบันทึกลงในแผนที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบของแผนที่โดยใช้ QR Code สแกนเพื่อดูข้อมูลในด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบของแผนที่ (บริษัท แครค เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด, ม.ป.ป.)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่คัดเลือกสำหรับสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้าน เจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน และหัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมบ้านจันทิก จำนวน 6 คน ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 สาขา จำนวน 6 คน หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมบ้านจันทิก 1 คน คุณครูที่สอนภายในพื้นที่หมู่บ้านไทย-ยวน จำนวน 3 คน โดยศึกษาในประเด็น ข้อมูลบริบทชุมชนวัฒนธรรมด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้สำหรับเก็บข้อมูลบริบทชุมชนวัฒนธรรมด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นคำถามปลายเปิด ทั้งนี้ประเด็นคำถามจะครอบคลุมทั้งด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

2.2 แบบประเมินสื่อ การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีของหมู่บ้านไทย-ยวนอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มี 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณีของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 13 ข้อ โดยแบ่งเป็น ด้านเนื้อหา จำนวน 6 ข้อ ด้านภาษา จำนวน 4 ข้อ และด้านภาพประกอบชัดเจนมีรูปแบบน่าสนใจ จำนวน 3 ข้อ เป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด สอบถามผู้ทรงคุณวุฒิ 10 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานโครงการวิจัย ได้มีการดำเนินการตามขั้นตอนของวัตถุประสงค์การวิจัยโดยมีเครื่องมือการวิจัย ประชากร ผู้ให้ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาบริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษา 2 วิธี

3.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารข้อมูลทุติยภูมิโดยศึกษาวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึกจากผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

3.2.1 เจ้าอาวาส จำนวน 2 รูป

3.2.2 ผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านเจ้าอาวาส ผู้ใหญ่บ้าน ปราชญ์ชาวบ้าน และหัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมบ้านจันทิก จำนวน 6 คน

3.2.3 ปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 3 สาขา จำนวน 6 คน

3.2.4 หัวหน้าศูนย์วัฒนธรรมบ้านจันทิก 1 คน

3.2.5 บุคคลที่สอนภายในพื้นที่หมู่บ้านไท-ยวน จำนวน 3 คนโดยศึกษาในประเด็น ข้อมูลบริบทชุมชนวัฒนธรรมด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณีของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในรูปแบบพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

4.1 ในการวิเคราะห์บริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิโดยการศึกษาวรรณกรรมเอกสารที่เกี่ยวข้องและการศึกษาภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ สํารวจ สังเกตและบันทึก นำมาข้อมูลที่จัดเก็บมาได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นำมาบรรยายเชิงพรรณนาในประเด็น ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

4.2 การดำเนินงานพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลบริบทชุมชน นำมาออกแบบและนำข้อมูลมาดำเนินการจัดทำเป็นคลิปเพื่อนำไปทำเป็น QR Code ใส่ลงในแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และนำไปแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ไปประเมินโดยใช้แบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิ นำมาวิเคราะห์เพื่อปรับแก้ตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ และทดลองใช้กับชุมชนและนำมาปรับแก้ให้ถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลและรูปแบบที่เหมาะสมกับชุมชน

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา โดยแปลความหมายเปรียบเทียบเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550, น. 69) ดังนี้

4.50-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง ความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี อยู่ในระดับมาก

2.50-3.49 หมายถึง ความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี อยู่ในระดับปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง ความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.49 หมายถึง ความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี อยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีทั้งในรูปแบบพรรณนาและเชิงปริมาณ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ดังนี้

5.1 ในการวิเคราะห์บริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลจากเอกสารทุติยภูมิโดยการศึกษาวรรณกรรมเอกสารที่เกี่ยวข้องและการศึกษาภาคสนาม โดยวิธีการสัมภาษณ์ และบันทึก นำมาข้อมูลที่จัดเก็บมาได้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ นำมาบรรยายเชิงพรรณนาในประเด็น ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทยยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

5.2 ประเมินความเหมาะสมที่มีต่อการใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีวิเคราะห์ทางสถิติหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

จากการศึกษา การใช้แผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี สรุปได้ดังนี้

1. บริบทของชุมชนประเด็น ศิลปะ ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านศิลปะ ลวดลายผ้าที่บ่งบอกถึงอัตลักษณ์ของชุมชน ลายผ้าไทย-ยวนได้รับอิทธิพลมาจากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันของคนในท้องถิ่น ลายที่ถูกทอลงบนผืนผ้า มีลวดลายผ้าแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1.1 ประเภทลายสัตว์ ลายที่เป็นลายหลัก ได้แก่ ลายช้าง ลายช้างขมจันทร์ ลายม้า และลายม้าใหญ่ ส่วนลายหงษ์จะเป็นลายประกอบบนผืนผ้า

1.1.2 ประเภทลายพืช ลายที่เป็นลายหลัก ได้แก่ ลายดอกจันทร์ ลายจี๊ดดอกเปา และลายมะลิเลื้อย

1.1.3 ประเภทลายสิ่งของลายหลัก ลายที่เป็นลายหลัก ได้แก่ ลายเสื่อ ลายริ้ว ลายตาเคียบ และลายตาม่อง ลายประกอบผืนผ้า ได้แก่ ลายพันปลา ลายผ้าตั้ง ลายกุดบัว ลายตุ้มหู

ลวดลายผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทย-ยวนในปัจจุบันยังคงมีการทอไว้สำหรับใช้และจำหน่ายแล้วยังมีการอนุรักษ์โดยสอนให้กับผู้สนใจทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชนสอนที่ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช การเรียนรู้วัฒนธรรมไทย – ยวน โดยคุณยายน้อม ดิษฐานุสรณ์

1.2 ด้านวัฒนธรรมและประเพณี ศิลปะเข้ามามีบทบาททุกวัฒนธรรมและประเพณี ตั้งแต่การทำเครื่องสักการบูชา การออกแบบกิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรมที่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของความเป็นไทย-ยวน เช่น เครื่องสักการะเช่นไหว้พ้อพญาสี่เขี้ยว ชันห้า ชันแปด การทำต้นกล้วยดิน การตกแต่ง การตกแต่งสถานที่สำหรับเทศกาล เป็นต้น

2. บริบทของชุมชนประเด็น วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ประเพณีสงกรานต์ ตานกล้วยสลาก ต้นกล้วยดิน ตักบาตรดอกไม้ เทศนมมหาชาติ บุญदानขันข้าว สักการะเลี้ยงพ้อพญาสี่เขี้ยว กวนข้าวยาคุ ปอยข้าวสัง การแห่กัณฑ์หลอน เป็นวัฒนธรรมประเพณีที่ยังคงมีการปฏิบัติสืบทอดกันมาตามเทศกาลในเดือนต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน

3. กระบวนการจัดทำแผนที่แหล่งเรียนรู้

การสร้างแผนที่แหล่งเรียนรู้ การเก็บข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัย พร้อมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและเอกสารงานวิจัยการนำข้อมูลมารวมสำหรับเป็นข้อมูลโดยจัดทำเป็นคลิปและนำไปใช้เป็นข้อมูลในแผนที่โดยให้ผู้ใช้ศึกษาข้อมูลจากการใช้สมาร์ทโฟนอ่านจาก QR Code และตรวจสอบแผนที่จากผู้ทรงคุณวุฒินำมาแก้ไขปรับปรุงและนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม ของชาว ไทย-ยวน ด้วยวิธีการสร้างแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ดังนี้

3.1 สสำรวจบริบทพื้นที่ชุมชนบ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว ได้แก่ บ้านโนนกลุ่ม บ้านถนนคต บ้านจันทิก (บ้านเหนือ) ด้านศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี และนำมาสรุปแต่ละพื้นที่ที่มีศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี ได้ดังนี้

3.1.1 ด้านศิลปะผ้า หมู่บ้านที่ยังไม่มีการทออยู่ ได้แก่ กลุ่มทอผ้าถนนคต กลุ่มทอผ้าบ้านยวน กลุ่มทอผ้าบ้านโนนกลุ่ม

3.1.2 ด้านวัฒนธรรมและประเพณี ส่วนใหญ่จะมาจัดที่วัดใหญ่สีคิ้ว ได้แก่ ประเพณีกวนข้าวยาคุ ตักบาตรดอกไม้ วันสงกรานต์ ตานกล้วยสลาก เทศนมมหาชาติ ปอยข้าวสัง

3.2 นำข้อมูลจากการสำรวจและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อจัดเตรียมข้อมูลมาเขียน Story board เพื่อทำคลิป

3.3 นำข้อมูลจากการสำรวจมาสร้างแผนที่ โดยนำข้อมูลจากภาพถ่ายแผนที่ดาวเทียมมาเป็นต้นแบบเส้นทางหมู่บ้านไทย-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และจัดทำแผนที่ต้นแบบนำคลิปที่จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้วมาจัดทำเป็น QR Code และใส่ลงในแผนที่

3.4 นำแผนที่ที่ใส่ข้อมูล ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ที่สุด ผลการประเมินความเหมาะสมนวัตกรรมดังนี้

3.4.1 ความเหมาะสมในด้านเนื้อหา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$ S.D. = .46) เมื่อแยกเป็นรายข้อ มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$ S.D. = .35) เนื้อหาไม่

ความถูกต้องตามบริบทของชุมชนมีความเหมาะสม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = .46) เนื้อหากระชับ เข้าใจง่ายมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = .46)

3.3.2 ความเหมาะสมในด้านภาษาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$ S.D. = .50) เมื่อแยกเป็นรายข้อ ด้านลักษณะสี่อน่าสนใจมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$ S.D. = .46) ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมเข้าใจง่าย มีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$ S.D. = .51) ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารถูกต้องชัดเจน และภาษามีความเหมาะสมกับผู้ใช้สื่อมีความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = .53)

3.3.3 ความเหมาะสมในด้านภาพประกอบชัดเจนมีรูปแบบน่าสนใจภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$ S.D. = .50) เมื่อแยกเป็นรายข้อ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 4.73$ S.D. = .46) ภาพ เนื้อหา เสียงบรรยาย สอดคล้องกันตรงกัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$ S.D. = .51) และ ภาพมีความสอดคล้องกับเนื้อหามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$ S.D. = .53)

อภิปรายผล

จากการวิจัย การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ ศิลปะ วัฒนธรรมและประเพณี หมู่บ้านไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า บริบทชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี ของหมู่บ้าน ไท-ยวน อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ศิลปะ วัฒนธรรมที่ยังคงปฏิบัติสืบทอดกันมาในด้านศิลปะการทอผ้าอยู่ที่ กลุ่มทอผ้าบ้านถนนคต กลุ่มทอผ้าบ้านยวน กลุ่มทอผ้าบ้านโนนกุ่ม ลักษณะของการทอผ้าจะมีสีสันสดใส เช่น สีแดง สีเหลือง สีกรมท่า สีดำ และยังมีการอนุรักษ์โดยสอนให้กับผู้สนใจทั้งภายในชุมชนและภายนอกชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล อธิภูการ (2553, น. 89) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอ ไท-ยวน : กรณีศึกษาบ้านโนนกุ่ม หมู่ที่ 2 ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ลักษณะพิเศษและถือว่าเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอไท-ยวน แต่เดิมผ้าทอไท-ยวนจะทอไว้สำหรับเป็นผ้าชิ้นนุ่งเท่านั้น โดยจะทอเป็นลาย ขวางตลอดผืนขนาดเท่า ๆ กัน ส่วนปลายทั้งสองข้างจะมีแถบสีแดง สีกรมท่าหรือสีดำและขอบจะมีสีเหลือง ส่วนเอว ชิ้นจะต่อด้วยผ้าแดงหรือผ้าสีตามความต้องการของผู้สวมใส่ ผ้า 1 ผืนใช้ด้ายทั้งหมด 1,120 เส้น ได้แก่ สีเหลือง สีแดง สีกรมท่า ผ้าชิ้นไท-ยวนโบราณยังคงมีเหลืออยู่ 1 ผืน เก็บรักษาไว้ที่กลุ่มทอผ้าบ้านโนนกุ่ม สำหรับในด้าน ศิลปวัฒนธรรม และประเพณี ยังคงปฏิบัติกันอยู่ส่วนใหญ่จะมารวมตัวกันในการปฏิบัติที่วัดใหญ่สีคิ้ว เช่น ประเพณี กวนข้าวยาก ตักบิตรดอกไม้ สงกรานต์ ตานขันข้าว ตานก๋วยสลาก เทศมหาชาติ ปอยข้าวสัง ซึ่งจากการศึกษาข้อมูล บริบทนี้สอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง ชูติรัตน์ เจริญสุข และอาคม เจริญสุข (2560, น. 89-90) วิจัยเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไท-ยวน ชุมชนบ้านนาขุนแสน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี พบว่า ทรัพยากรที่สนับสนุนการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไท-ยวนของชุมชนบ้านนาขุนแสน ประกอบไปด้วย แหล่งศึกษาดูงาน และศึกษาธรรมชาติ เช่น สวนส้มโอ ศูนย์การเรียนรู้การเพาะเห็ดครบวงจร แม่น้ำลำภาชี ต้นยางใหญ่อายุ 200 ปี ลำนำห้วยคลุ่มน้อย รูปแกะสลักไม้พระเจ้าตากสิน ศาลเจ้าแม่พิมพ์า เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญได้แก่ น้ำพริกแกงเผ็ด น้ำพริกเผา น้ำพริกปราบ กล้วยฉาบ มันฉาบ เผือกฉาบ เห็ดสด และเห็ดแปรรูป เป็นต้น งานประเพณีและ

วัฒนธรรมของชุมชน ได้แก่ วันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ สรงน้ำพระ รดน้ำขอพรผู้ใหญ่ ประเพณีทำบุญกลางบ้าน วันเข้าพรรษา ออกพรรษา งานกฐิน เป็นต้น

ความเหมาะสมแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ มีองค์ประกอบโดยรวมที่สวยงาม และเนื้อหาที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำเนื้อหามาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ เนื้อหาสนับสนุนการตัดสินใจ ตัวอักษรมีความเหมาะสม สื่อมีความทันสมัย สื่อการใช้งานง่าย และเนื้อหาเข้าใจง่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีดาพร ไวทยการ (2554, ออนไลน์) การออกแบบแผนที่ชุมชนภาคหลวงนำไปสู่กระบวนการสำรวจผู้ใช้แผนที่สามารถ วิเคราะห์ผลจากผู้ใช้แผนที่ชุมชนทั้งสามส่วน โดยได้รับความพึงพอใจในระดับที่ดี ซึ่งทำให้ สามารถสรุปการทำงานของระบบสัญลักษณ์ในแผนที่ที่มีผลต่อการรับรู้ของผู้ใช้ได้ว่า ผู้ใช้สามารถรับรู้รูปแบบ “วิถีชีวิตความเป็นอยู่” รูปการเปลี่ยนแปลงของวิถีชุมชนที่ได้แสดงให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมในการออกแบบแผนที่ ในท้ายที่สุดกระบวนการนำเสนอจึงมุ่งสู่การหยิบยกความสัมพันธ์ในชุมชน การนำเสนอความหลากหลายทางวัฒนธรรม โดยผู้ออกแบบเลือกเสนอข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ ประเด็นด้านประวัติศาสตร์และการปกครอง การใช้สอยพื้นที่ชุมชน ข้อมูลร้านค้า ย่านสำคัญต่าง ๆ และข้อมูลด้านประชากรศาสตร์เกี่ยวกับการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานของชนชาติต่าง ๆ จนมาเป็น ชุมชนชาวภาคหลวงในปัจจุบัน โดยชุดข้อมูลได้มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ของผู้ใช้แผนที่ ในแง่การรับรู้ แบบของวัฒนธรรมทางสายตา กระบวนการทำงานของตัวบทเชิงวัฒนธรรม(Cultural Context) นำไปสู่การรับรู้ของผู้ใช้ทั้งในด้านการนำไปใช้งาน (Functional)และการรับรู้ด้านสุนทรียศาสตร์ (Emotional) รวมไปถึงการตระหนักรู้ในระดับของคุณค่าความเชื่อของชุมชนภาคหลวง สำหรับ ชุมพล รอดแจ่ม (2555, ออนไลน์) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อทัศนใจมาท่องเที่ยวได้แก่ คำบอกเล่า การแสวงหาสถานที่ทำบุญ การมาไหว้พระ การชมโบราณสถานและศึกษาศิลปวัฒนธรรม มีคนรู้จัก ชักชวน มาให้อาหารปลา ทราบจากสื่อออนไลน์ และธเนศ ศรพรหม (2561, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาแผนที่อิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ขึ้นโดยมีลักษณะโต้ตอบกับผู้ใช้งานอย่างอิสระ สามารถเลือกดูข้อมูล ภาพถ่ายของสถานที่ท่องเที่ยวและเส้นทางการเดินทางได้อย่างสะดวกในรูปแบบของสื่อออฟไลน์ และจากการประเมินคุณภาพของสื่อโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่าสื่อมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุดเนื้อหาและรูปแบบมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำไปใช้ในการศึกษากลุ่มตัวอย่างได้และจากการศึกษาความพึงพอใจต่อสื่อแผนที่อิเล็กทรอนิกส์แบบสัมพันธ์ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาต่อยอดจากข้อมูลที่ยังมีอีกหลายประเด็นที่เป็นอัตลักษณ์ของชาวไท-ยวน เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับผู้สนใจและแหล่งเรียนรู้อัตลักษณ์ชาวไท-ยวนที่กำลังจะหายไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปได้แก่

1. ควรศึกษาวรรณกรรมการทอผ้าที่มีศิลปะลวดลายที่สวยงามและทรงคุณค่าทำลักษณะเป็น E-Book เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้และอนุรักษ์ผ้าทอไท-ยวน

2. ศึกษาอาหารไท-ยวนที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวไท-ยวน ที่ควรอนุรักษ์ไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับชาวไท-ยวนรุ่นหลัง

กิตติกรรมประกาศ

การดำเนินโครงการการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแผนที่แหล่งเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณี” สำเร็จเรียบร้อยเพราะได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสำนักวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้ออกาสบุคลากรได้พัฒนาความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา ตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร อธิการบดี ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาและบุคลากรสำนักวิจัยและพัฒนาทุกคน ไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- กรมสามัญศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *การพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิ่งแก้ว อารีรักษ์ และคณะ. (2548). *การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: มินเซอร์วิส ซัพพลาย.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์, คณิศร เต็งรัง, ราตรี ปิ่นแก้ว และวรัญญา เพ็ชรคง. (2545). *คู่มือการเรียนรู้ที่ทำงานชุมชนง่าย ได้ผลและสนุก*. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- _____. (2559). *วิถีชุมชนเครื่องมือ 7 ชิ้น ที่ทำให้งานชุมชนง่าย ได้ผล และสนุก* (พิมพ์ครั้งที่ 12). นนทบุรี: สุขศาลา.
- จากรุวรรณ พรหมวัง-ข้าเพชร. (2537). *วิถีครอบครัวและชุมชน ชาวไทยวนสี่คิ้ว จ.นครราชสีมา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.
- ชุตีรัตน์ เจริญสุขและอาคม เจริญสุข. (2560). *การพัฒนาผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทย-ยวน ชุมชนบ้านนาขุนแสน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี*. สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <file:///C:/Users/HP/Downloads/cover%20in.pdf>
- ชุมพล รอดแจ่ม. (2555). *เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2563, จาก http://www.rpu.ac.th/Library_web/doc/RC_RR/2555_Account_Chumpon.pdf
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดารี บุญชู. (2548). การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา. *วารสารวิชาการ*, 8(1), น. 27-31.
- ธเนศ ศรพรหม. (2561). *การพัฒนาแผนที่อิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์เพื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว 9 วัดของจังหวัดอุบลราชธานี*. สืบค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2564, จาก <http://www.graduate.ubru.ac.th/ubru-journal/assets/onlinefile/1548059254.pdf>
- นาวา วงษ์พรหม. (2560). *แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน*. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

- บริษัท คาร์แทรค เทคโนโลยี (ไทยแลนด์) จำกัด. (ม.ป.ป.) *แผนที่นำทาง ด้วยระบบ GPS สิ่งจำเป็นคู่คนเดินทาง*. สืบค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.cartrack.co.th/blog/aephnthiinamthaang-dwyrabb-gps-singcchamepnkhuunakedinthaang>
- ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันท์. (2557). *การจัดการห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ = Classroom and learning resource management*. กรุงเทพฯ: มิน เซอร์วิส ซัพพลาย.
- ปรีดาพร ไวยการ. (2554). *การออกแบบแผนที่ชุมชนเชิงวัฒนธรรม : การศึกษาความสัมพันธ์ของมิติเวลาและวิถีชีวิตชุมชนกาดหลวง จังหวัดเชียงใหม่*. สืบค้นเมื่อ 10 ธันวาคม 2563, จาก http://cmuir.cmu.ac.th/bitstream/6653943832/28280/2/mdad20954pv_abs.pdf
- แผนที่. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2565, จาก http://www.digitalschool.club/digitalschool/social1_1_1/social3_5/lesson5_1/page1.php
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การใช้แหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุมาลี สังข์ศรี และคณะ. (2548). *การจัดการเรียนรู้ของแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต : พิพิธภัณฑสถาน (รายงานการวิจัย)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิมล อิชฎาการ. (2553). *การศึกษาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ้าทอไท-ยวน : กรณีศึกษาบ้านโนนกลุ่ม หมู่ที่ 2 ตำบลมิตรภาพ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา)

ผู้เขียนบทความ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศศิธร หวังค้ำกลาง และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สกุศล วงษ์กาฬสินธุ์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมล sasithorn.w@nrru.ac.th

การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยใช้กิจกรรมเสริม
ประสบการณ์คำคล้องจองประกอบภาพ โรงเรียนบ้านพระพุทธร
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา

DEVELOP SPEAKING SKILLS OF PRESCHOOL CHILDREN IN KINDERGARTEN GRADE 2
BY USING ACTIVITIES TO ENHANCE THE EXPERIENCE OF RHYMING WORDS
WITH PICTURES BAN PHRA PHUT SCHOOL CHALOEM PHRA KIAT
DISTRICT NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

วรรณิภา เรียงกลาง

WANNIPHA RIANGKLANG

โรงเรียนบ้านพระพุทธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2
BANPHRAPHUT SCHOOL NAKHONRATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2
จังหวัดนครราชสีมา
NAKHONRATCHASIMA

Received: April 19, 2023

Revised: August 7, 2023

Accepted: August 7, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 4-5 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 11 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้าน การพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 แผน 2. แบบทดสอบพัฒนาการทางการพูด 3. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย 4. สื่อการสอนคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test for dependent samples ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะการพูด มีพัฒนาการด้านการพูดที่สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

13.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.94 ซึ่งทำให้เห็นว่าทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พัฒนาทักษะการพูด เด็กปฐมวัย คำคล้องจองประกอบภาพ

ABSTRACT

The purpose of this research was to compare the speaking skills of early childhood children before and after the activity. Enhance the experience by using rhyming words to accompany the picture. The sample group used in this research is male-female preschool children. Age between 4-5 years old, studying in kindergarten year 2, Ban Phra Phuttha School Chaloen Phra Kiat District, Province Nakhon Ratchasima, semester 2, academic year 2022, totaling 11 students by using specific research tools Consists of 1) an activity plan for enhancing experiences using rhyming words with pictures to develop skills Speech of preschool children, kindergarten grade 2, number 5, plan 2, speaking development test for early childhood before and after the activity, 3) a record form for observation of speaking behavior for early childhood children; 4) word-based teaching materials. rhyme accompanying the picture to develop speaking skills for early childhood children The statistics used for data analysis were the mean. standard deviation and the T-test for dependent samples for the two groups. early childhood Has been organized to enhance the experience using rhyming words with pictures to develop speaking skills. have development Higher speech before receiving an event Before the activity, the mean was 8.00 standard deviation. was 1.00 and after the activity had a mean of 13.82 and a standard deviation of 1.94. It can be seen that The speaking skills of early childhood children after organizing the activity using rhyming words with pictures have significantly improved. Significance at the .05

Keywords: speaking skills, early childhood, rhyming words with pictures

บทนำ

การจัดการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนามนุษย์ เพราะเด็กในวัยนี้ เป็นวัยแห่งช่วงพลังการเจริญเติบโตของชีวิตที่ควรได้รับการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนอย่างถูกต้องเหมาะสมตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อให้เติบโตเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในอนาคต (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2542) และจากพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ความว่า บุคคลจะพัฒนาได้ก็ด้วยปัจจัยประการเดียวคือ การศึกษา การศึกษานั้นแบ่งเป็นสองส่วน คือ การศึกษาด้านวิชาการ ส่วนหนึ่งการอบรมบ่มนิสัยให้เป็นผู้มีจิตใจใฝ่ดีใฝ่เจริญ ละอายชั่วกลัวบาปส่วนหนึ่ง การพัฒนาบุคคลจะต้องพัฒนาให้ครบถ้วนทั้งสองส่วน เพื่อให้บุคคลได้มีความรู้

ไว้ใช้ประกอบการและมีความดีไว้ เกื้อหนุนการประพฤติปฏิบัติทุกอย่างให้เป็นไปในทางที่ถูกที่ควร การศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรของประเทศโดยเริ่มพัฒนาตั้งแต่ปฐมวัยทั้งความรู้ทางด้านวิชาการและการอบรม บ่มนิสัยถือเป็นบทบาทสำคัญของบ้าน ชุมชน โรงเรียนที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพของเด็กในการจะจัดกระบวนการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนและจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาเด็กเต็มตามศักยภาพทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาโดยเฉพาะศักยภาพทางด้านปัญญานั้น

สิริมา ภิญโญนนตพงษ์ (2541) ได้กล่าวถึง พัฒนาการทางสติปัญญาว่า ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ อยู่ที่มนุษย์มีความสามารถในการสร้างความรู้ผ่านการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ซึ่งปรากฏในตัวเด็กตั้งแต่แรกเกิด ความสามารถนี้คือ การปรับตัว (Adaptation) เป็นกระบวนการที่เด็กสร้างโครงสร้างตามความคิด (Scheme) โดยมีการปฏิสัมพันธ์ซึมซับประสบการณ์ (Accommodation) ตามสภาพแวดล้อม เพื่อให้เกิดความสมดุลในโครงสร้าง ความคิด ความเข้า (Equilibration) ความสามารถนี้เป็นส่วนสำคัญของโครงสร้างทางสมอง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ศักยภาพด้านปัญญาเป็นพัฒนาการที่สำคัญควรพัฒนาให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งหนึ่งในพัฒนาการทางด้านสติปัญญา คือ พัฒนาการทางด้านภาษา ภาษามีหน้าที่สำคัญ หน้าที่ของภาษา คือ สิ่งที่เด็กใช้ในการแปลความหมายตั้งแต่ยังเล็ก

ภาษามีความสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์ในแง่บุคคลและสังคมหลายทิศทาง ภาษาเป็นสื่อถ่ายทอด มรดกทางวิชาการและวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปยังอีกสังคมหนึ่ง จากคนรุ่นหนึ่งไปยังรุ่นถัดไป ภาษาเป็นระบบ สัญลักษณ์ที่เพิ่มพูนพัฒนาการทางสติปัญญาในระดับบุคคล สังคมและอารยธรรมของโลก การพูดนับเป็นทักษะหนึ่งของภาษา การพูดเป็นทักษะในการสื่อความหมายซึ่งเป็นทักษะการคิดพื้นฐานที่บอกแน่นอนว่าจะพูด เพื่อถ่ายทอด ความคิดเกี่ยวกับอะไรและเพื่ออะไร การจัดโครงสร้างของสิ่งที่จะพูดได้ถูกต้องครบถ้วน การจัดลำดับ ความคิดของ เรื่องที่จะพูดต่อเนื่องและสอดคล้องกัน การเลือกวิธีนำเสนอและสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการพูด การเรียบเรียงความคิดทั้งหมดแล้วถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด การใช้เทคนิคต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการนำเสนอความคิดด้วยการพูด เช่น น้ำเสียง สีหน้าท่าทาง จังหวะการพูดตามที่เรียบเรียงไว้ เพื่อนำเสนอความคิดของตนออกมาตามลำดับต่อเนื่องครอบคลุมประเด็นสำคัญและมีรายละเอียดครบถ้วน โดยใช้วิธีที่เหมาะสมทำให้ผู้ฟังเกิดการตอบสนองตามที่ผู้พูดต้องการ ความสามารถด้านการพูดของเด็กคือ ความสามารถทาง ภาษาที่เด็กแสดงออกด้วยการใช้ ถ้อยคำ ถ่ายทอดความรู้สึก ความต้องการออกมาเป็นภาษาพูด เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ และสื่อสารได้อย่างถูกต้อง แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ความสามารถทางด้าน การพูดคำศัพท์ ความสามารถทางด้าน การพูดเป็นประโยคและความสามารถทางด้าน การพูดเป็นเรื่องราว ผู้ใหญ่ควรส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถทางด้าน การพูดสูงขึ้น ซึ่งนับเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่จำเป็น เพราะเมื่อเด็กเติบโตขึ้นภาษาพูดจะแสดงให้เห็นว่า บุคคลที่พูดเป็นอย่างไรดังที่ นนทพันธ์ ภักดีผดุงแดน (2546, น. 88) กล่าวว่า คนดีนั้นคือดีด้วยการมีวิชาความรู้ ศิลปะศาสตร์ต่าง ๆ และประพฤติดีไว้ พร้อมทั้งกาย วาจา ทั้งอวัยวะใจคอ สุภาพเรียบร้อยสมกับหน้าที่ของตัว การปลูกฝังให้เด็กดีด้วยวาจาหรือมีการพูดดี พูดอย่างมีศิลปะนับเป็นหนึ่งในปัจจัยของการเป็นคนดี ซึ่งจำเป็นอย่าง ยิ่งที่จะต้องฝึกฝนตั้งแต่เยาว์วัย เมื่อมีศักยภาพทางด้านสติปัญญาในส่วนของภาษา คือการพูดแล้วการปลูกฝังให้พูดดี พูดอย่างมีศิลปะ จึงรวมเอาทั้งส่วนของการศึกษาด้านวิชาการและการอบรมบ่มนิสัยเข้าไว้ด้วยกัน

มนุษย์จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต โดยปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้และการแสวงหาความรู้ตั้งแต่วัยเด็ก สิ่งสำคัญที่สุดก็คือภาษา เพราะภาษามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้ติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วเข้าใจง่ายที่สุด และนอกจากนั้นภาษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อกับผู้อื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ซึ่งกันและกัน การติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดความรู้ซึ่งกันและกันนี้อาจจะสื่อออกมาหลายรูปแบบ เช่น ในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและแน่นอนที่สุดวิธีพูดย่อมเป็นวิธีติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนั้นการพัฒนาภาษาพูดยังเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาภาษาอื่นติดตามมาอีกด้วย (กรมวิชาการ, 2541, น. 1) การใช้ภาษาสำหรับการพูดและการสนทนาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมากทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิต การทำงาน การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาอยู่เสมอ การใช้คำพูดในการสื่อสารถึงบุคคล เป็นวิธีทางหนึ่งในการถ่ายทอดชักนำเอาความรู้สึกนึกคิดของตนมาตีแผ่แสดงให้ผู้อื่นได้ทราบและเข้าใจ เมื่อเป็นเช่นนี้การพูดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น ดังนั้นการพูดการสนทนาที่ดีถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีสำหรับบุคคลในอนาคต (สุภี วงศ์ลับ, 2555, น. 2)

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนเด็กปฐมวัยจึงมุ่งเน้นที่จะเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กปฐมวัยก่อนเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560 มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีความสุขและเหมาะสมตามวัย มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นคนดี มีวินัย และสำนึกความเป็นไทย โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัวยุวมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก แต่ด้วยอิทธิพลของการใช้ภาษาท้องถิ่นในชีวิตประจำวันจึงทำให้พัฒนาการด้านการใช้ภาษาไทยเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ในระดับชั้นสูงขึ้น จากสภาพปัญหาดังกล่าวทำให้ทราบว่าพัฒนาการทางด้านภาษาของเด็กขึ้นอยู่กับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่เด็กอาศัยอยู่เป็นประจำที่สำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่ว่า พฤติกรรมมนุษย์เป็นผลปฏิสัมพันธ์ของบุคคลกับสิ่งแวดล้อม แต่เนื่องจากบุคคลแต่ละคนแตกต่างกัน อีกทั้งสิ่งแวดล้อมของบุคคลก็ไม่เหมือนกัน จึงส่งผลให้พฤติกรรมของมนุษย์แตกต่างกัน ดังนั้นเมื่อเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองในชีวิตประจำวัน จึงได้แนวคิดว่าการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงได้หากจัดสภาพแวดล้อมและเทคนิควิธีที่เหมาะสม (กมลรัตน์ คณองเดช, 2554, น. 1)

จากสภาพปัญหาในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยได้ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2 พบว่าเด็กปฐมวัยมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย โดยการพูดภาษาไทยไม่ชัด การใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสาร อีกทั้งยังขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ซึ่งจากสภาพปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเตรียมความพร้อมทางภาษาไทยในการพูดโดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเป็นสื่อการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการพูดของเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

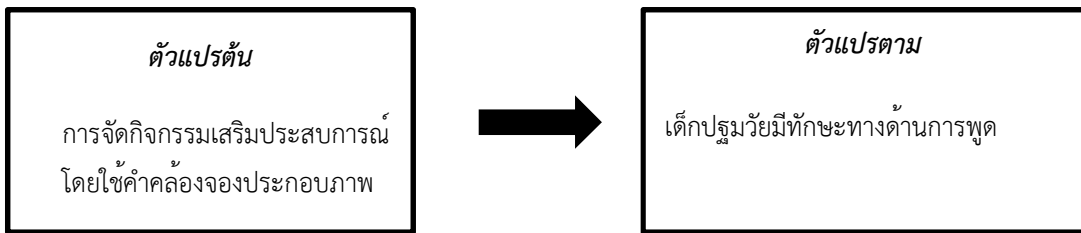
วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

สมมุติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูดมีทักษะทางการพูดที่สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เด็กปฐมวัยชาย-หญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธ อำเภोजেলাมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 11 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 5 แผน ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 1 ภาคเรียน โดยได้ทำการทดลองตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 แผน วันละ 20 นาที

2.2 แบบทดสอบพัฒนาการทางการพูด สำหรับเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

2.3 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย

2.4 สื่อการสอนคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะทางการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเองตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบพัฒนาการทางด้านการพูดควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูดสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบกับการสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนประจำชั้นได้จัดขึ้น เพื่อสังเกตพัฒนาการทางด้านทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย

3.2 ผู้วิจัยทดลองกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ ทั้งหมด 5 แผน ระยะเวลาการทดลอง 1 สัปดาห์ วันละ 20 นาที ดังนี้ วันที่ 1 คำคล้องจองโรงเรียน วันที่ 2 คำคล้องจองฉันชอบดอกไม้ วันที่ 3 คำคล้องจองฝนตกพรำพรำ วันที่ 4 คำคล้องจองอาบน้ำ และวันที่ 5 คำคล้องจองข.ไข่

3.3 ผู้วิจัยประเมินพัฒนาการทางด้านทักษะการพูดก่อนการจัดกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบพัฒนาการทางด้านการพูดควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและใช้สถิติในการวิเคราะห์หาค่า E1

3.4 เมื่อผู้วิจัยจัดกิจกรรมครบตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยทำการประเมินหลังการจัดกิจกรรมอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบพัฒนาการทางด้านการพูดควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมชุดเดียวกันกับที่ใช้ประเมินก่อนการจัดกิจกรรมใช้สถิติในการวิเคราะห์หาค่า E2

3.5 เมื่อได้คะแนนจากการบันทึกพฤติกรรมทางด้านทักษะการพูด โดยใช้แบบทดสอบพัฒนาการทางด้านการพูดควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแล้ว จากนั้นหาค่าที่ (t - test) ชนิดข้อมูลสัมพันธ์กัน เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนก่อนและหลังทักษะการพูดจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

4.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ โดยคำนวณค่า t - test for dependent samples

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ โรงเรียนบ้านพระพุทธ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมาได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ

การจัดกิจกรรม							
เสริมประสบการณ์	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	sig.	
ก่อนจัดกิจกรรม(E1)	11	20	8.00	1.00	15.43*	.000	
หลังจัดกิจกรรม(E2)	11	20	13.82	1.94			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ เด็กปฐมวัยมีทักษะการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้

ผลจากการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธรูป ตามสมมติฐานได้กล่าวว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพเพื่อพัฒนาทักษะด้านการพูด มีพัฒนาการพูดที่สูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรม ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธรูป เด็กมีพัฒนาการด้านการพูดสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.00 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.00 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.94 จะเห็นได้ว่าทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพมีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นเป็นไปตามสมมติฐาน

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์ของบทความวิจัยเพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธรูป มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. ทักษะด้านการพูด โดยการบอกชื่อสิ่งของหรือสถานที่หลังการจัดประสบการณ์ แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เด็กปฐมวัยสามารถบอกชื่อสิ่งของที่พบเห็นจากของจริง รูปภาพ หรือจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การสนทนาจากสิ่งที่พบเห็น หรือจากสิ่งที่เด็กสนใจ จะช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในการเรียกชื่อ และอธิบายลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่พบเห็นได้ละเอียดมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เคอรี่ตัน เรื่องแก้ว (2554, น. 1-2) ที่กล่าวว่าภาพประกอบนั้นถือว่าเป็นหัวใจ

ของหนังสือสำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กจะอ่านหนังสือด้วยภาพมากกว่าอ่านด้วยตัวหนังสือ ภาพจะช่วยเด็กในการอธิบายเรื่องราวหรือสิ่งของต่างๆ ได้ ภาพจะช่วยสร้างความหมายของตัวอักษรที่เด็กอ่านให้เกิดขึ้น ทำให้เด็กทราบความหมายของคำหรือข้อความได้ ภาพยังช่วยบอกเหตุการณ์บอกความรู้สึก และภาพยังช่วยขยายประสบการณ์ของเด็กได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2. ทักษะด้านการพูด โดยการเล่าเรื่องจากภาพหลังการจัดประสบการณ์ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 เด็กสามารถเล่าเรื่องจากภาพที่เคยพบเห็นได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ คณิศร ตริผล (2550, น. 50) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่เน้นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย การเชื่อมโยงประสบการณ์ที่เด็กหรือผู้เรียนมีอยู่เดิมให้สัมพันธ์กับกิจกรรมที่จัดขึ้น อาจเป็นการเล่าเรื่องจากภาพที่เคยพบเห็น หรือมีประสบการณ์มาก่อน การบูรณาการกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการปรับบทบาทครูเป็นการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กปฐมวัยโดยมีเป้าหมายพัฒนาเด็กในด้านทักษะทางภาษาความคิดสร้างสรรค์และค่านิยมทางสังคมนั้นด้วย

3. ผลคะแนนการพัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย หลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์โดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านพระพุทธรูป เด็กปฐมวัยมีทักษะการพูดสูงขึ้นกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้คำคล้องจองประกอบภาพ เป็นการฝึกให้เด็กได้พูด ได้เปล่งเสียงออกมาจากการท่องคำคล้องจอง การสนทนาจากเรื่อง และการเล่าเรื่องจากภาพเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ซึ่งส่งผลต่อทักษะการพูดของเด็กแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานใจ จารุรัช (2548, น. บทคัดย่อ) ที่ได้พัฒนาชุดคำคล้องจองประกอบภาพ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมด้วยชุดคำคล้องจองประกอบภาพ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้น

จากประเด็นการอภิปรายผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงเห็นว่าการนำคำคล้องจองมาประกอบภาพมีความสำคัญสำหรับเด็กปฐมวัย เนื่องจากคำคล้องจองประกอบภาพสามารถสนองความต้องการทางธรรมชาติ ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาของเด็ก ช่วยให้เด็กใช้ภาษาได้ดี และใช้ถ้อยคำที่ถูกต้องชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 การใช้คำคล้องจองในการจัดกิจกรรม ควรเลือกคำคล้องจองที่เกี่ยวข้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่ต้องการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อช่วยให้เด็กสามารถจำเนื้อหาและเรื่องราวได้รวดเร็วขึ้น

1.2 นำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมเด็กมีปัญหาในการพูด ได้แก่ ฟังผู้อื่นพูดจนจบและสนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่องที่ฟัง เล่าเรื่องเป็นประโยชน์อย่างต่อเนื่อง อ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ พร้อมทั้งชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมแก่การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการพูดให้กับเด็กปฐมวัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยในด้านอื่น ๆ เช่น การเล่นเกมบทบาทสมมุติ การเล่านิทาน เพลง เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมคำคล้องจองที่สัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านอารมณ์

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ คชนองเดช. (2554). *สภาพปัญหาการใช้ภาษาไทยของเด็กปฐมวัยใน 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้*. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

กรมวิชาการ. (2540). *หลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: คุรุสภา ลาดพร้าว.

กรมวิชาการ. (2541). *แนวการจัดกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนก่อนประถมศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2542). *การเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน 3 – 5 ขวบ*. กรุงเทพฯ: โชติสุขการพิมพ์.

คณิตศร ศรีผล. (2550). *การใช้คำคล้องจองเพื่อพัฒนาความสามารถทางการพูดของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดจันทบุรี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช).

เครือรัตน์ เรืองแก้ว. (2554). *หนังสือชุดร่ำภาษาไทย “คำคล้องจอง” (พิมพ์ครั้งที่ 17)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

นนทพันธ์ ภักดีผดุงแดน. (2546). *เราจะข้ามภพข้ามชาติ We shall overcome*. กรุงเทพฯ: วี อินเทอร์เน็ต ฟรินท์.

ปานใจ จารุรัช. (2548). *พฤติกรรมทางการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมคำคล้องจอง*. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

กรมวิชาการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2541). *การวัดและประเมินแนวทางใหม่ : เด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สาขาการศึกษาปฐมวัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุภา วงศ์พลับ. (2555). *การส่งเสริมทักษะทางภาษาของเด็กวัยอนุบาลโดยใช้หนังสือนิทาน*. ฉะเชิงเทรา: ม.ป.ท.

ผู้เขียนบทความ

คุณวรรณิภา เรียงกลาง โรงเรียนบ้านพระพุทธ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จังหวัดนครราชสีมา อีเมล Vannipha142536@gmail.com

การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1

DEVELOPMENT OF LITERACY SKILLS OF GRADE 1 STUDENTS

BY USING MAE KOR KA READING SERIES BOOK 1

กฤติกา นิลบุญชัย

KRITIKA NILLABOUT

โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4

BANNADEESRISAAD SCHOOL NAKHONRATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

Received: April 19, 2023

Revised: August 7, 2023

Accepted: August 7, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ ชุดฝึกทักษะการอ่านออกเขียนได้ แม่ ก กา เล่มที่ 1 แบบทดสอบการอ่าน การเขียน และแบบสังเกตพฤติกรรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่กลุ่มเดียว (Paired samples t-test) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีความสามารถด้านการเขียน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ ส่วนผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.29 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .96 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.73 จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านการเขียนของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ หนังสือชุดอ่านแม่ ก กา แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียน

ABSTRACT

This research article aims to develop the reading and writing abilities of Prathomsuksa 1 students by using Mae Kor Ka Reading Series Volume 1. The sample group was Prathom Suksa 1 students at Ban Nadee Srisaard School. Sikhio District, Nakhon Ratchasima Province, semester 2, academic year 2022, 4 people by specific selection method. The research tools consisted of a learning management plan. Mae Ka Ka Reading and Writing Skills Practice Set, Volume 1, Reading, Writing and Behavioral Observation Forms Statistics used for data analysis include: mean, standard deviation and single-group t-test The results showed that grade 1 students who received literacy skills development. By using the Mae Kor Ka reading series, book 1, with writing ability after learning management is higher before learning management. As for the comparison of behavior between before and after the activity, it appears that after the activity. by using the plan to develop literacy skills By using Mae Ka Ka reading series, Volume 1, Ban Nadee Sri Sa-at School Students develop reading skills higher than before the event Before the activity, the mean was 7.50, the standard deviation was 1.29, and after the activity the mean was 13.75, the standard deviation was 1.50 The students' writing skills were higher than before the activity. The mean before the activity was 7.25, the standard deviation was .96, and after the activity the mean was 13.50, the standard deviation was 1.73 It can be seen that the reading and writing skills of Prathom Suksa 1 students after organizing the activity using the Mae Kor Ka Reading Series Book 1 has significantly improved at the .05 level.

Keywords: Develop literacy skills, Mae Kor Ka series of books, reading and writing skills exercises

บทนำ

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะมีวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้ามากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญในธุรกิจการงานเพิ่มมากขึ้น จนสภาพของสังคมกลายเป็นสังคมข่าวสาร (Information society) รวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่าน จึงสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ถูกต้อง แม้จะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร แต่ก็ไม่สามารถทดแทนการอ่านได้ ตรงกันข้ามคนยุคนี้จะต้อง อ่านเพิ่มขึ้นเสียอีก ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการอ่าน (วรณีย์ โสมประยูร 2553, น. 127) การอ่านจะช่วยส่งเสริมให้สามารถ

แสวงหาข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาสติปัญญาอย่างต่อเนื่อง ดังที่ จีรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, น. 2) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านมีความสำคัญเพราะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีพัฒนาการในความรู้และความคิด มองโลกที่กว้างไกล เข้าใจปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2551, น. 7-8) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่าการอ่านมีความสำคัญเพราะ จะช่วยสร้างความคิดให้เกิดกับผู้อ่าน ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ให้กับผู้อ่าน ทำให้เกิดทักษะการสรุป ข้อมูลที่ได้จากการอ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสาระแต่ละประเภทที่มีรูปแบบของการนำเสนอที่แตกต่างกัน การอ่านสารหลายประเภทย่อมเห็นข้อที่แตกต่างกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาในการอ่านให้สูงขึ้น

การอ่านมีหลายประเภทโดยเฉพาะการอ่านระดับพื้นฐานที่นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องสามารถทำได้ และพัฒนาไปยังทักษะการอ่านรูปแบบอื่น ได้แก่ การอ่านสะกดคำ การอ่านสะกดคำเป็นพื้นฐานของการอ่านที่มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้องตาม อักษรวิธี ตามมาตราตัวสะกด จะต้องเริ่มฝึกทักษะตั้งแต่เริ่มเรียน เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่ม สาระภาษาไทยและกลุ่มสาระอื่น ๆ ช่วยให้เขียนได้อย่างถูกต้อง นำไปใช้ในการศึกษาเล่าเรียนและในชีวิตประจำวัน ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543, น. 1) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ใน การแสวงหาความรู้ การรับรู้และใช้วิธีอ่านที่ถูกต้องจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน นอกจากนี้กรมวิชาการ (2546, น. 134) กล่าวว่า การแจกลูกสะกดคำเป็นเรื่องจำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียน นักเรียนจะไม่มีหลักเกณฑ์ในการอ่านประสมคำทำให้เมื่ออ่านหนังสือมากขึ้นจะสับสน อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด ซึ่งเป็นปัญหาของเด็กนักเรียนไทย ในปัจจุบัน ผลการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ย่อมส่งผลกระทบต่อ การเรียน วิชาอื่น ๆ เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การสอนแจกลูก ครูควรเริ่มเมื่อนักเรียนอ่านเป็นคำได้ระยะหนึ่งแล้ว ซึ่งในระยะเริ่มแรกนี้อาจอยู่ในช่วงปฐมวัย เด็กเรียนการอ่านโดยการจำรูปคำที่เป็นคำพื้นฐาน กล่าวคือ เป็นคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน และเป็นคำใกล้ตัวเด็ก แต่เมื่อขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนคำที่เด็กต้องเรียนเพิ่มจำนวนมากขึ้น นักเรียนไม่สามารถจำรูปคำได้ทั้งหมด การอ่านแบบแจกลูกสะกดคำ จะช่วยให้นักเรียนประสมคำอ่าน สามารถอ่านหนังสือได้ด้วยตนเอง การสอนโดยแจกลูกสะกดคำ ควรสอนในช่วงที่นักเรียนยังอ่านหนังสือไม่แตกฉาน ประมาณช่วงชั้นที่ 1 ได้แก่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 หากนักเรียนอ่านได้แล้ว การแจกลูกสะกดคำก็ไม่จำเป็นอีกต่อไป ครูจึงควรสังเกตการอ่านของนักเรียนด้วยว่าควรสอนแจกลูกสะกดคำมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของนักเรียนแต่ละคนเป็นประการสำคัญ จากความสำคัญของการอ่านและการอ่านสะกดคำดังกล่าว จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งพัฒนา และส่งเสริมการอ่านสะกดคำให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพราะการศึกษาในระดับนี้จะเป็นการปูพื้นฐานความรู้ และมวลประสบการณ์ เพื่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น

นอกจากทักษะการอ่านมีความสำคัญแล้ว การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่มีความสำคัญที่ใช้ ถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่ช่วยให้คนรุ่นหลังทราบความเป็นมาของ อดีตจนถึงปัจจุบัน การเขียนจึงเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยให้โลกเจริญก้าวหน้า นอกจากนี้การเขียนยังมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับทักษะการฟัง การพูดและการอ่านด้วย ตามปกติคนที่ฟังมาก อ่านมาก และพูดดีย่อมเขียนได้ ดังนั้นจึงควรมีการส่งเสริมทักษะการเขียนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ทักษะทางภาษา (วรรณิ โสมประยูร 2553, น. 146) จึงถือได้ว่าการเขียนเป็น

รากฐานที่สำคัญในการ เรียนวิชาต่าง ๆ ถ้านักเรียนมีทักษะการเขียนที่ดีแล้วก็จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่น ๆ ดี ตามไปด้วย ดังที่ ฟองจันทร์ สุขยิ่ง และคณะ (2553, น. 136) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสรุปได้ว่า ในสมัยโบราณการเขียนมีความสำคัญในฐานะเป็นหลักฐานในการบันทึกความรู้ ความคิด ความ เชื่อ สภาพสังคม ถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และเข้าใจชีวิตของบรรพบุรุษ เป็นการเขียนระบายน อารมณ์ ความรู้สึก หรือเพื่อแสดง ภูมิปัญญาของผู้เขียน แต่ปัจจุบันการเขียนมีความสำคัญในฐานะ เป็นเครื่องมือแสดงความคิดเห็น ความรู้ อารมณ์ ความรู้สึก และแสดงภูมิปัญญาของมนุษย์ นอกจากนี้ จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556, น. 51) กล่าวถึงความสำคัญของการเขียน สรุปว่า การเขียนมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึกต่าง ๆ แสดงภูมิปัญญาของมนุษย์ออกมาเป็นตัวหนังสือให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ตนต้องการ ซึ่งการเขียนเป็น ทักษะทางภาษาที่มีความซับซ้อน ผู้ที่จะสามารถเขียนได้ดี และสื่อสารให้ผู้อ่านเข้าใจได้นั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้ เกี่ยวกับทักษะการเขียน เพื่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเขียนสะกดคำนับเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็กชั้นประถมศึกษา และได้ กำหนดไว้ใน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยกำหนดทักษะการอ่าน และการเขียนไว้เป็นสมรรถนะ ที่จะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นกับนักเรียน คือ ความสามารถในการสื่อสาร ทั้งในการรับสารและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการ ใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ประสพการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อ การพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งกำหนดเป็นมาตรฐานและตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านสะกดคำ ในสาระที่ 1 มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และ ความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ตัวชี้วัดที่ 1 อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจองและข้อความสั้นๆ ด้านการเขียนสะกดคำในสาระที่ 4 มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติ ของภาษาและ หลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและ รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติ ของชาติ ตัวชี้วัดที่ 2 เขียนสะกดคำและบอกความหมายของคำ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 37-52) และ เนื่องจากการเขียนสะกดคำ เป็นการเขียนขั้นพื้นฐานของ การเขียนรูปแบบอื่น ๆ ถ้านักเรียนเขียนสะกดคำไม่ได้ นักเรียนจะถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกผ่าน การเขียนรูปแบบอื่น ๆ ไม่ได้ทำให้ผู้รับสารไม่เข้าใจข้อความที่ผู้เขียนสื่อ หรือเข้าใจความหมายผิด ดังที่ กำชัย ทองหล่อ (2543, น. 160) กล่าวว่า การเขียนสะกดคำเป็นการใช้ตัวอักษรเป็น สัญลักษณ์ที่ใช้ แทนเสียงพูด เพราะฉะนั้นการเขียนคำจึงนับเป็นความสำคัญส่วนหนึ่งของการใช้ภาษา การเขียน สะกดคำผิด ทำให้ความหมายเปลี่ยนไปหรืออาจไม่มีความหมายเลยก็ได้และกระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 1) ได้ กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนสะกดคำไว้ว่า การเขียนสะกดคำให้ถูกต้องจะช่วยให้การสื่อความหมายที่มี ประสิทธิภาพ ถ้านักเรียนเขียนสะกดคำผิด จะทำให้การสื่อความหมายผิดพลาดไปด้วย และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนไม่เป็นไปตามที่ต้องการ

จากความสำคัญของการอ่านดังกล่าวสอดคล้องกับผู้วิจัยที่ได้ปฏิบัติการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีปัญหาในการจำพยัญชนะ จำรูปสระไม่ได้ จึงทำให้การอ่านสะกดคำ การอ่าน แยกลูกและอ่านเป็นคำไม่ได้ จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะเตรียมความพร้อม

ทางภาษาไทยในการอ่านโดยใช้หนังสือชุดอ่านแม่ ก กา เป็นสื่อการสอน เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการอ่านสะกดคำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

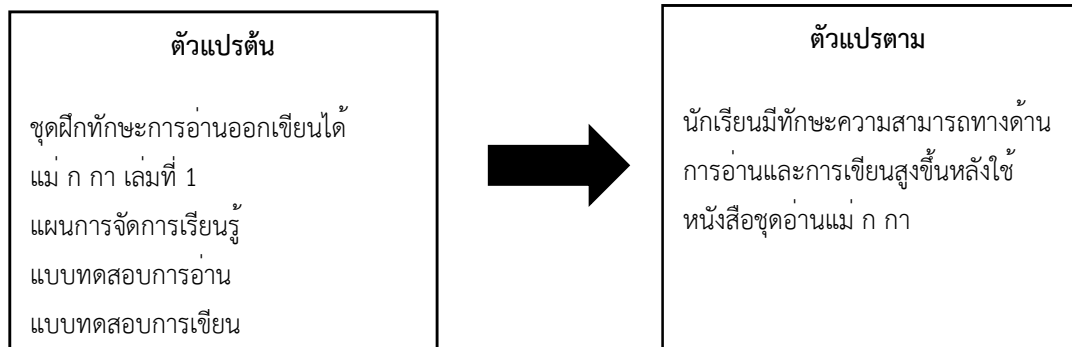
เพื่อพัฒนาทักษะความสามารถทางด้านการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่านแม่ ก กา

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีความสามารถด้านการอ่าน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีความสามารถด้านการเขียนสะกดคำหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้

กรอบแนวคิดการวิจัย

จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 60 นาที รวม 2 สัปดาห์

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 2.1 แผนการจัดการเรียนการเรียนรู้
- 2.2 ชุดฝึกทักษะการอ่านออกเขียนได้ แม่ ก กา เล่มที่ 1
- 2.3 แบบทดสอบการอ่าน การเขียน

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 แผน ใช้เวลา สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 60 นาที รวม 2 สัปดาห์ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรวมทั้งศึกษาเอกสาร ตารางต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่านการเขียนภาษาไทย และทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 นำข้อมูลสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางด้านทฤษฎีและแนวคิดมาเป็นแนวทางการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ จำนวน 5 แผน

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นพร้อมด้วยตารางวิเคราะห์เนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา ด้านวิธีการสอน และด้านการวัดและประเมินผล 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหา ต่อจากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

(ค่า IOC) โดยกำหนดคะแนนการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์

1 หมายถึง แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

1.5 ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ตามคำแนะนำของคณะผู้เชี่ยวชาญ

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ไปทดลอง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ

- 2.2 กำหนดเนื้อหาสาระและรูปแบบของข้อสอบ
- 2.3 กำหนดจุดมุ่งหมายของข้อสอบ
- 2.4 จัดทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
- 2.5 สร้างข้อคำถามตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
- 2.6 นำแบบวัดทักษะการอ่านการเขียนเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านวิธีการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความสอดคล้องของแบบทดสอบ นาคำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
- 2.7 นำข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจแล้วมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำข้อสอบไปทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด จำนวน 4 คน เพื่อหาข้อบกพร่องและความเหมาะสมของเวลา
- 2.8 นำแบบวัดทักษะการอ่านออกเขียนได้ที่ได้แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองด้วยตนเอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ตามขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ทำการสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่าน จำนวน 1 ชุด การเขียน จำนวน 1 ชุด ๆ ละ 20 ข้อ
- 4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้มีจำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 5 แผน ใช้เวลา สัปดาห์ละ 5 วัน ๆ ละ 60 นาที รวม 2 สัปดาห์
- 4.3 ผู้วิจัยประเมินพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ก่อนการจัดกิจกรรม โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่าน การเขียนควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมและใช้สถิติในการวิเคราะห์หาค่า E1
- 4.4 เมื่อผู้วิจัยจัดกิจกรรมครบตามระยะเวลาที่กำหนด ผู้วิจัยทำการประเมินหลังการจัดกิจกรรมอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่าน จำนวน 1 ชุด การเขียน จำนวน 1 ชุด ๆ ละ 20 ข้อควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมชุดเดียวกันกับที่ใช้ประเมินก่อนการจัดกิจกรรมใช้สถิติในการวิเคราะห์หาค่า E2
- 4.5 เมื่อได้คะแนนจากการบันทึกพฤติกรรมทางด้านทักษะการอ่าน การเขียน โดยใช้แบบทดสอบทักษะการอ่าน การเขียนควบคู่กับแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแล้ว จากนั้นหาค่าที่ (t-test) ชนิดข้อมูลสัมพันธ์กัน เพื่อตรวจสอบสมมติฐาน

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังที่ได้รับการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 โดยใช้ Paired samples t-test

ผลการวิจัย

ผลจากการจัดกิจกรรมการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการศึกษาได้ว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีความสามารถด้านการอ่าน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีความสามารถด้านการเขียน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ ส่วนผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมระหว่างก่อนและหลังการจัดกิจกรรมปรากฏว่าหลังการจัดกิจกรรม โดยใช้แผนพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่าน สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม โดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.29 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมโดยก่อนการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .96 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.73 จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นเป็นไปตามสมมติฐาน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยประกอบตาราง โดยแบ่งออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. ผลความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีรายละเอียดดังตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

เสริมประสบการณ์	N	การจัดกิจกรรม				t	P
		คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD			
ก่อนจัดกิจกรรม	4	20	7.50	1.29	25.00	.000	
หลังจัดกิจกรรม	4	20	13.75	1.50			

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.50 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.29 ส่วนความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.75 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.50 เมื่อตรวจสอบพบว่า ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรม						
เสริมประสบการณ์	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t	P
ก่อนจัดกิจกรรม	4	20	7.25	.96	13.06	.001
หลังจัดกิจกรรม	4	20	13.50	1.73		

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.25 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .96 ส่วนความสามารถด้านการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.50 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.73 เมื่อตรวจสอบพบว่า ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา มีทักษะการอ่าน การเขียนสูงขึ้นกว่าก่อนจัดกิจกรรม เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 เป็นการฝึกให้นักเรียนจดจำพยัญชนะและสระ ได้ดี ทำให้นักเรียนอ่านสะกดคำ ออกเสียงได้ถูกต้อง เมื่ออ่านสะกดคำได้ จดจำพยัญชนะและสระได้ การเขียนก็จะเขียนได้และถูกต้องตามไปด้วย มีประเด็นผลการอภิปราย ดังนี้

1. การอ่านสะกดคำเป็นพื้นฐานของการอ่านที่มีความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องฝึกฝนให้นักเรียนอ่านให้ถูกต้องตามอักขรวิธี เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546, น. 133-134) กล่าวว่า การอ่านแจกลูกและการสะกดคำเป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานของการนำเสียงพยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกด มาประสมกัน ทำให้ออกเสียงคำต่าง ๆ ที่มีความหมาย การแจกลูกและการสะกดคำบางครั้งรวมเรียกว่าการแจกลูก สะกดคำ จะเป็นการดำเนินไปด้วยกันอย่างกลมกลืน ทำให้นักเรียนได้หลักเกณฑ์ทางภาษาทั้ง การอ่านและการเขียนไปพร้อมกัน และยังได้กล่าวถึงความสำคัญของการแจกลูกสะกดคำว่าเป็นเรื่องที่จำเป็นมากสำหรับผู้เริ่มเรียน หากครูไม่ได้สอนการแจกลูกสะกดคำแก่นักเรียนในระยะเริ่มเรียนการ อ่าน นักเรียนจะขาดหลักเกณฑ์การประสมคำ ทำให้อ่านหนังสือมากขึ้นจะเกิดความสับสน อ่าน หนังสือไม่ออก เขียนหนังสือผิด

ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมากของนักเรียนไทยในปัจจุบัน ผลจากการอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ย่อมส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้วิชาอื่นๆ ด้วย ในขณะที่ทรงนาถ จันทร์กลับ (2550, น. 45) ได้กล่าวว่าการอ่านสะกดคำเป็นเรื่องที่จำเป็นมาก ถือเป็นพื้นฐานของการอ่านที่สำคัญซึ่งทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดี และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ณิชฐพงศ์ เชื้อเพชร (2560, น. 28) กล่าวว่า การอ่านสะกดคำมีความสำคัญที่จะทำให้นักเรียน เกิดทักษะในการอ่าน ซึ่งการอ่านทำให้เกิดความเข้าใจในสาระสำคัญที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่านเกิดความคิดและสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านสามารถพัฒนาไปสู่การอ่านในระดับที่สูงขึ้นไป เกิดประโยชน์ในการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองต่อไป

2. การเขียนสะกดคำเป็นอีกทักษะหนึ่งจำเป็นในการเรียนการสอน ผู้เรียนจะต้องอาศัยข้อมูลจากการฟัง การพูดและการอ่าน มาใช้ในการถ่ายทอดความคิดของตนออกมาเป็นภาษาไทย ได้สอดคล้องกับอรรถชัย นุตรดิษฐ์ (2540, น. 10) สรุปการเขียนไว้ว่า การเขียนหมายถึง การเขียนคำใดคำ

หนึ่งอันประกอบด้วย พยัญชนะต้น สระ วรรณยุกต์ ตัวสะกดและตัวการันต์ได้ถูกต้องส่วน ปทุม หนูมา (2542, น. 11) ได้ให้ความหมายของการเขียน ว่า หมายถึงความสามารถในการเขียนคำโดยเรียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดตัวการันต์ได้ถูกต้องตามหลักภาษาและตรงตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน และสอดคล้องกับคำกล่าวของสมบัติ สิริจันดา (2554, น. 87) ที่ได้กล่าวว่าการเขียนเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึก ความต้องการ ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ จากผู้เขียน ถ่ายทอดผ่านตัวอักษร (ภาษา) ยังผู้รับสาร เพื่อจุดประสงค์ใดจุดประสงค์หนึ่งจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง จากกลุ่มหนึ่งไปยังอีกกลุ่มหนึ่ง และจาก รุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ผู้สอนควรเลือกเรื่องอ่านที่น่าสนใจและมีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ๆ จากเรื่องที่อ่าน

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนสะกดคำได้ดี เนื่องมาจากนักเรียนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากครู ในขณะที่ทำกิจกรรม และการฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนสะกดคำอย่างสม่ำเสมอจึงจะเกิดผลดี ซึ่ง ทักษะดังกล่าวเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญทางภาษาในด้านการอ่านและการเขียนขั้นสูงต่อไป ดังนั้นใน การจัดการเรียนรู้อาจารย์ควรฝึกทักษะการอ่านและเขียนสะกดคำอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ร่วมกับแบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนหรือสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อมัลติมีเดีย สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนทักษะการอ่านออกเขียนได้ โดยใช้หนังสือชุดอ่าน แม่ ก กา เล่ม 1 ร่วมกับแบบ ฝึกทักษะที่ส่งผลต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการแต่งประโยค ความสามารถในการจับ ใจความสำคัญ ความสามารถในการเขียนสรุปความ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวทางการบริหารโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กำชัย ทองหล่อ. (2543). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- วรรณ โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ. (2556). *การอ่านและการเขียนทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ณัฐพงศ์ เชื้อเพชร. (2560). *สภาพและแนวทางแก้ไขปัญหาการอ่านสะกดคำและเขียนสะกดคำของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- ทรงนาถ จันทร์กลีบ. (2550). *ผลการใช้วิธีการสอนแบบร่วมมือโดยใช้วิธีการแบ่งกลุ่มตามสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนร่วมกับการเล่นพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทย และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยทักษิณ).
- ปทุม หนูมา. (2542). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเขียนสะกดคำควบลัว ร ล ว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้หลักการเรียนรู้เพื่อรู้แจ้ง*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). *หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2551). “*ความรู้พื้นฐานทางการอ่าน*”. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การใช้ภาษาไทย หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พงษ์จันทร์ สุขยิ่ง และคณะ. (2553). *หนังสือเรียนภาษาไทยหลักภาษา และการใช้ภาษา ม.1*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สมบัติ ศิริจินดา. (2554). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: ทีพีเอ็น เพรส.
- อรทัย นุตรดิษฐ์. (2540). *การสร้างแบบฝึกการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

ผู้เขียนบทความ

คุณกฤติกา นิลบุศย์ โรงเรียนบ้านนาดีศรีสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 จังหวัดนครราชสีมา อีเมล Kritika.koy1178@gmail.com

การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ
THE PROBLEM SOLVING OF READING AND WRITING ABILITY OF PRATHOMSUKSA 3
STUDENTS TAUGHT BY HUNTER 'S TEACHING MODEL AND EXERCISES

อชิตพล พงษ์สุภา

ACHITPON PONGSUPA

โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น

BANNONGPHUKVAN SCHOOL

จังหวัดชัยภูมิ

CHAIYAPHUM PROVINCE

Received: May 26, 2023

Revised: August 7, 2023

Accepted: August 7, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 9 คน โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ปีการศึกษา 2565 เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ 2. แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ 3. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำ 4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ รูปแบบที่ใช้ในการทดลองแบบกลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่มมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสถิติทดสอบที่แบบไม่อิสระต่อกัน t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ แบบฝึกทักษะ ความสามารถด้านการอ่านและการเขียน สະกດคำ

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1. compare the reading and writing ability of prathomsuksa 3 students taught by Hunter's teaching model and exercises and 2. to study about students' s opinions that were taught by Hunter's teaching model and exercises. The sample of this research consisted of 9 students in prathomsuksa 3 at Nongpakwan School, Amphoe Bamnet Narong, Chaiyaphum Province in the academic year 2022 The instruments used for this study Included 1. lesson plans that according to Hunter 's teaching model 2. exercises for reading and writing ability 3. Test for reading and writing ability and 4. questionnaires about students opinions in learning that taught by Hunter 's teaching model and exercises. The research design was the one group pretest - posttest design. The data were analyzed by mean ($\bar{X}$) standard deviation (SD) and t-test (Dependent Samples).

The results of the research found that

1. The pretest – posttest achievements of the prathomsuksa 3 students in reading and writing ability taught by Hunter's teaching model and exercises after teaching by synectics approach were significantly higher than before teaching in 0.05 level.

2. The opinions of students about reading and spelling ability taught by Hunter's teaching model and exercises were strongly agree.

Keywords: Hunter 's Teaching Model, Exercises, Reading and Writing Ability

บทนำ

การอ่านเป็นวิธีการแสวงหาความรู้ที่สำคัญ นับตั้งแต่มนุษย์รู้จักประดิษฐ์ตัวหนังสือ จดบันทึกเหตุการณ์ ความรู้ต่าง ๆ ไว้จนพัฒนามาเป็นหนังสือจำนวนมากมาย ด้วยหนังสือคือแหล่งรวมข้อมูล องค์ความรู้ ประสบการณ์ ความคิดต่าง ๆ มีทั้งความรู้และสาระบันเทิง บันทึกในรูปแบบเอกสาร การอ่านจึงให้ทั้งความรู้และความบันเทิง ผู้ที่อ่านหนังสือมากจึงเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากหนังสือมาก เพราะคนอ่านหนังสือย่อมได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากหนังสือมากกว่าคนไม่ชอบอ่านหนังสือ คนที่อ่านหนังสือจึงถือว่าเป็นคนที่พัฒนาตนเองอยู่เสมอเติมพลังให้ชีวิตให้มีกำลังมากขึ้น มีความแข็งแรงทางจิตใจและสติปัญญามากขึ้น จะเป็นคนที่สมบูรณ์มากขึ้น ดังที่สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2565, น. 1) กล่าวว่า การอ่านอย่างสม่ำเสมอจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้เกิดเป็นคุณลักษณะ หรือนิสัยของผู้เรียนตั้งแต่วัยเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้กำหนดนโยบายสำคัญให้นักเรียนทุกระดับชั้นอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่องเขียนคล่อง และสื่อสารได้เพื่อเป็นการวางรากฐานในการเรียนรู้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ได้ดำเนินงาน “ขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565” โดยกำหนดนโยบาย “เด็กไทยวิถีใหม่ อ่านออกเขียนได้ทุกคน” และเพื่อให้การดำเนินงานจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมชัดเจน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาและมัธยมศึกษาและสถานศึกษา สามารถดำเนินงานได้เป็นแนวทางเดียวกัน (สถาบันภาษาไทย, 2565, น. 2) ซึ่งโรงเรียนบ้านหนองผักแว่นได้ประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ปีการศึกษา พ.ศ. 2565 พบว่ามีนักเรียนมีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง โดยมีระดับคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 25 ซึ่งนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มนี้สะท้อนให้เห็นว่าครูต้องเร่งพัฒนาให้นักเรียนกลุ่มนี้สามารถอ่านออกและเขียนได้ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

จากสภาพปัญหาดังกล่าว หากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนด้วยวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมแล้ว ก็จะพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนได้ไม่เต็มที่เท่าที่ควร ซึ่งการแก้ปัญหาการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดการเรียนรู้แบบใช้คำถาม การจัดการเรียนรู้แบบค้นพบ การจัดการเรียนรู้แบบบรรยาย การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ต ฯลฯ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ต เป็นวิธีที่นักเรียนจะได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการลงมือปฏิบัติ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด และมีขั้นตอนการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน นอกจากนี้ยังจัดเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กอ่อนที่ต้องการการดูแลอย่างใกล้ชิด กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะที่ต้องมีรูปแบบวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน โดยครูจะต้องแสดงแบบให้นักเรียนเห็นเข้าใจชัดเจน อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนการสอนยังต้องพัฒนาผู้เรียน ทั้งความรู้ ความคิด การปฏิบัติและการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งทำทนายครูผู้สอนในการทดลองใช้เพื่อการพัฒนาปรับปรุงงานในวิชาชีพครูได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ครูมีบทบาทมากกว่าผู้เรียน ดังนั้นในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตของ Madeline Hunter ซึ่งประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1. ชี้แนะ และขั้นเตรียมความพร้อม 2. ชี้แจงหรือบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเป้าหมายของการเรียนรู้ 3. ชี้เสนอเนื้อหาสาระใหม่และทักษะใหม่ 4. ชี้เสนอรูปแบบให้ดู 5. ขั้นการตรวจสอบเพื่อความเข้าใจ 6. ขั้นการให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำ 7. ขั้นการให้ฝึกโดยอิสระ การฝึกปฏิบัติโดยครูแนะนำให้นักเรียนช่วยกันฝึก ให้นักเรียนที่เรียนดีจับคู่ฝึกกับนักเรียนที่เรียนอ่อน หรือจัดกิจกรรมกลุ่มเล็กให้ช่วยกันเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม โดยครูคอยมาดูแลการฝึกและคอยให้กำลังใจ และการเสริมแรง นอกจากนี้ยังจัดเป็นวิธีสอนที่เหมาะสมกับเด็กเรียนอ่อนที่ต้องการการดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ (วัชรวิไล เล่าเรียนดี และคณะ, 2560, น. 200)

นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตที่กล่าวมาจะสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำ ยังสามารถพัฒนาการอ่านในรายวิชาภาษาต่างประเทศได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวารสารณัฏ จันดำ (2562, น. 90) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านตัวพินอินภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าทักษะการอ่านตัวพินอินและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีน โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนของอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น เนื่องจากการฝึกความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกทักษะเพื่อทบทวนความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนแล้ว เพราะวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนดังนั้นการที่ให้นักเรียนมีความสามารถที่ดีในด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำจำเป็นต้องอาศัยแบบฝึกทักษะ เพื่อช่วยให้เกิดความแม่นยำช่วยพัฒนาทักษะทางภาษามากขึ้นกว่าเดิม ดังที่สุจิตราพร บุคดิอ่อน (2564, น. 73) ได้พัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะ เรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าแบบฝึกเสริมทักษะเรื่องมาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการทำแบบฝึกเสริมทักษะ เด็กมีส่วนร่วมและกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรม มีความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะสูงกว่าก่อนได้รับการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยได้จึงสนใจนำการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตมาทดลองใช้ร่วมกับแบบฝึกทักษะเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบฝึก เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนและพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะ เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำ และเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับครูผู้สอนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ตัวแปรต้น

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของแอนเตอร์ของ Madeline Hunter

1. ขั้นนำ และขั้นเตรียมความพร้อม
2. ขั้นแจ้งหรือบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเป้าหมายของการเรียนรู้
3. ขั้นเสนอเนื้อหาสาระใหม่และทักษะใหม่
4. ขั้นเสนอรูปแบบให้ดู
5. ขั้นการตรวจสอบเพื่อความเข้าใจ
6. ขั้นการให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำ
7. ขั้นการให้ฝึกโดยอิสระ

ตัวแปรตาม

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของของแอนเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะสูงขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น ผักแว่นอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 9 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 9 คน

จากวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยเลือกจากผลการประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียน ของสถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับปรับปรุง โดยมีระดับคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 25

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง ได้แก่ แผนที่ 1 อะ ออ อี อี้, แผนที่ 2 อี อี้ อู อุ, แผนที่ 3 เอ เอ แอ แอ, แผนที่ 4 โอ โอ เออะ ออ, แผนที่ 5 อัวะ อัว เออะ เออ, แผนที่ 6 เอียะ เอีย เอื้อะ เอื้อ, แผนที่ 7 อำ ไอ ไอ เอา, แผนที่ 8 ฤ ฤ ฤ ฤ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.25 ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมาก

2.2 แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระเกี่ยวกับการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำที่ใช้ ในการจัดการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.47 ซึ่งมีความเหมาะสมในระดับมาก

2.3 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ ชุดเดียวกัน ที่มีลักษณะเป็นแบบประเมินความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำแบบรายบุคคล จำนวน 40 คำ โดยคัดเลือกจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ชุดภาษาพาที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และบัญชีคำศัพท์พื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้พิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ผู้เชี่ยวชาญตามได้ค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และนำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำไปทดสอบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ได้ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.47-0.78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.25-0.85 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

2.4 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ต ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของชิตชนก เริงเชาว์ (2550, น. 96) มี 5 ระดับ คือ 4.51-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด 3.51-4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก 2.51-3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง 1.51-2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย 0.51-1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด มีจำนวน 11 ข้อ ซึ่งถาม 3 ด้าน คือ สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านบรรยากาศการเรียนรู้อันดี ด้านจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา

โดยให้พิจารณาความสอดคล้องของข้อสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยการประเมินที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67–1.00

3. วิธีดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นขั้นตอน ดังนี้

3.1 ก่อนการทดลองการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกด

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็นผู้สอนเอง ซึ่งการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลา 16 ชั่วโมง โดยมีขั้นตอนการสอน ดังนี้

3.2.1 ขั้นนำ (Anticipatory Set) ก่อนเริ่มสอนครูจะต้องช่วยให้นักเรียนรู้ว่าเขาจะต้องเรียนอะไร มุ่งเน้นอะไรบ้าง ทำให้ไม่ถึงเรียน รวมทั้งทบทวนความรู้เดิมที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูนำบัตรคำศัพท์ที่ประสมด้วยสระต่าง ๆ มาติดบนกระดาน เพื่อให้นักเรียนสังเกต

3.2.2 แจ้งหรือบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้และเป้าหมายของการเรียนรู้ (Objectives and Purposes) โดยให้นักเรียนทราบว่าเรียนอะไร มีประโยชน์อย่างไร นักเรียนต้องทำอะไรบ้าง

3.2.3 การเสนอเนื้อหาสาระใหม่ หรือทักษะใหม่ (Input) ครูจะสอนเนื้อหาสาระและทักษะ โดยใช้กิจกรรมการสอนและการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น เพลง เกม

3.2.4 เสนอรูปแบบทำรูปแบบพฤติกรรมต่าง ๆ ให้ดู (Modeling) ทำเป็นแบบอย่างให้นักเรียนดู เป็นการช่วยให้นักเรียนมองเห็นสิ่งที่เรียน ที่เป็นกระบวนการชัดเจน หรือผลลัพธ์ที่ต้องปฏิบัติให้ได้

3.2.5 การตรวจสอบหรือทดสอบความรู้ความเข้าใจ (Checking for Understanding) ฮันเตอร์เสนอว่าในขั้นตอนนี้ควรให้นักเรียนชี้นิ้วชี้เมื่อนักเรียนเข้าใจคำสั่งต่าง ๆ หรือการแนะนำใหม่ ๆ หรือเมื่อเห็นด้วยกับคำตอบของเพื่อนร่วมชั้น

3.2.6 การให้ฝึกปฏิบัติโดยครูคอยแนะนำ (Guided Practice) การฝึกทักษะใหม่ ๆ ความรู้หลักการใหม่ที่เรียน โดยครูคอยช่วยเหลือแนะนำอย่างใกล้ชิด เช่น นักเรียนเขียนสะกดคำตามข้อความบนกระดาน คำพร้อมกันตามครู โดยครูคอยให้คำแนะนำ

3.2.7 การให้ฝึกโดยอิสระ (Independent Practice) การให้นักเรียนฝึกปฏิบัติโดยอิสระตามลำพัง ควรจะทำเมื่อแน่ใจว่านักเรียนจะไม่ทำสิ่งใดผิดพลาดที่รุนแรง ถ้ายังไม่พร้อมครูควรให้ฝึกโดยที่ครูคอยแนะนำให้มากกว่าก่อน โดยนำแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำที่พัฒนามาใช้ในขั้นตอนนี้

3.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ตามกำหนดให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกด

3.4 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำ ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้มาเปรียบเทียบความแตกต่าง

3.5 หลังจากการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ ให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำของนักเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำคะแนนมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการทดสอบ T-Test Dependent แบบไม่อิสระต่อกัน (Dependent Samples T-Test)

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ข้อ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีรายละเอียด ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	เบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	T	sig
คะแนนก่อนการเรียน	9	21.22	5.72	16.44*	0.000
คะแนนหลังการเรียน	9	32.33	4.58		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 21.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.72 หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 32.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.58 โดยความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของ อินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ ได้จำแนกเป็นภาพรวมและด้านจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้และด้านประโยชน์ที่ได้รับ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และระดับความคิดเห็น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของ อินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ

ลำดับ	รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1	ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเท น่านั่งเรียนและใช้จัดการเรียน การสอนได้ดี	4.67	0.50	มากที่สุด
2	บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสุขสนุกสนาน	4.44	0.53	มาก
3	บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสุขสนุกสนาน	3.89	1.17	มาก
	รวมด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.33	0.44	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน	4.00	0.50	มาก
5	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน ความรู้ความคิดและกล้าแสดงออกความรู้ความคิด และกล้าแสดงออก	4.67	0.50	มากที่สุด
6	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหา มาก ขึ้น	3.22	0.83	ปานกลาง
7	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยนักเรียน	3.22	0.97	ปานกลาง
8	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการ อ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้นอ่านและเขียนสะกดคำดี ขึ้น	3.11	1.27	ปานกลาง
	รวมด้านกิจกรรมการเรียนรู้	3.64	0.44	มาก
9	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	3.38	0.52	ปานกลาง
10	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้อย่าง เข้าใจด้วยตนเองได้	3.38	1.06	ปานกลาง
11	กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับ ผู้อื่น	3.13	0.64	ปานกลาง
	รวมด้านประโยชน์ที่ได้รับ	3.41	0.47	ปานกลาง
	รวมทุกด้าน	3.77	0.29	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมมีความคิดเห็น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.29$) เมื่อพิจารณาความคิดเห็นพบว่า ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.50$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$, $S.D. = 0.44$) และด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับ เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.47$) ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและเขียนสะกดคำ เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทน่าเรียนและใช้จัดการเรียนการสอนได้ดี ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.50$) ลำดับที่ 2 บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.53$) และลำดับที่ 3 บรรยากาศของการเรียนทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน ($\bar{X} = 3.89$, $SD = 1.17$)

ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำ โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ($\bar{X} = 4.00$, $SD = 0.50$) ลำดับที่ 2 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและกล้าแสดงออกความรู้ความคิดและกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 4.67$, $SD = 0.50$) ลำดับที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.83$) ลำดับที่ 4 กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับวัยนักเรียน ($\bar{X} = 3.22$, $SD = 0.97$) และลำดับที่ 5 กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการอ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้นอ่านและเขียนสะกดคำดีขึ้น ($\bar{X} = 3.11$, $SD = 1.27$)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยปานกลาง เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 0.52$) ลำดับที่ 2 การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้ ($\bar{X} = 3.38$, $SD = 1.06$) ลำดับที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.13$, $SD = 0.64$)

อภิปรายผล

การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 21.22 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.72 หลังการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 32.33 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.58 โดยความสามารถด้านการอ่านสะกดคำและการเขียนสะกดคำของ

นักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำให้การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตสามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลพร พงษ์ประเสริฐ (2563, น. 88) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ พบว่าความสามารถด้านการอ่านสะกดคำของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของวรารภรณ์ จันดำ, อรัญ ชูกระเดื่อง และณัฐชัย จันทชุม (2562, น. 27) ที่ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาจีนด้านทักษะการอ่านตัวพินอิน โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมความเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, $SD = 0.29$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากยกเว้นด้านประโยชน์ที่ได้รับที่อยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือด้านบรรยากาศการเรียนรู้ โดยมีประเด็นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทน่าเรียนและใช้จัดการเรียนการสอนได้ดี ซึ่งบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริม และสนับสนุนให้การเรียนมีประสิทธิภาพ การสร้างบรรยากาศที่ดีในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนการสอนและต่อเจตคติของนักเรียน ดังที่อัชฌา ชื่นบุญ และชุตินา แสงदारรัตน์ (2560, น. 193) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่อง ความผูกพันทางจิตใจ และบรรยากาศในการเรียนที่ส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์ บรรยากาศในการเรียนส่งผลต่อผลการเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีประเด็นที่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดคือ กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดและกล้าแสดงออก ซึ่งในการจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนครูจะคอยกระตุ้นให้นักเรียนตอบคำถามเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน จัดกิจกรรมจากง่ายไปหายากและเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำได้ดีขึ้น ครูมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อเสนอแนะแก่นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ให้กำลังใจแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนอ่านหรือเขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง ให้ข้อมูลแก่นักเรียนทุกครั้งเมื่อนักเรียนสงสัยดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนกล้าคิดกล้าทำและกล้าแสดงออก มีความมั่นใจในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนากานต์ คำดำรงเกียรติ, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และสุรกันต์ จังหาร (2564, น. 88) ที่ศึกษาความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านตัวพินอินภาษาจีน โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ตประกอบแบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมความเห็นอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของนิจพร จันทริติ, โสภี อุ่นทะยา และธนาพันธ์ ตรีงดี (2558, น. 134) ที่ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาจีนเพื่อความเข้าใจ ด้วยรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต โดยผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขปัญหาด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 จากการวิจัยพบว่า การเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะทำให้ทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนสูงขึ้น เนื่องจากนักเรียนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดของครูผู้สอน ดังนั้นในการจัดการเรียนรู้ครูควรให้ดูแลและตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน เพื่อสามารถแก้ไขจุดที่นักเรียนไม่เข้าใจ

1.2 แบบฝึกทักษะช่วยพัฒนานักเรียนกลุ่มอ่อนได้มาก และครูควรให้คำแนะนำและในการอ่านและเขียนสะกดคำ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนโดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะกับวิธีการสอนหรือสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อมัลติมีเดีย สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะที่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการแต่งประโยค ความสามารถในการจับใจความสำคัญ ความสามารถในการเขียนสรุปความ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ชนากานต์ ขำดำรงเกียรติ, ชมพูนุท เมฆเมืองทอง และสุรกานต์ จังหาร. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านตัวพินอินภาษาจีน โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 15(3), น. 88.
- ชิดชนก เชิงเขาว. (2550). *ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา*. ปัตตานี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- นิจพร จันทรดี, โสภี อุ่นทะยา และธนานันท์ ตรงดี. (2558). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาจีน เพื่อความเข้าใจด้วยรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารช่อพะยอม*, 25(1), น. 134.
- พิมลพร พงษ์ประเสริฐ. (2563). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของอินเทอร์เน็ตร่วมกับแบบฝึกทักษะ*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร).
- วารภรณ์ จันดำ. (2562). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาจีนด้านทักษะการอ่านตัวพินอินโดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของอินเทอร์เน็ต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).

- วารสารณั จันดำ, อรัญ ชูยกระเดื่อง และณัณฐชัย จันทชุม. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาจีน ด้านทักษะการอ่านตัวพินอิน โดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ของฮันเตอร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 14(1), น. 27.
- วัชรา เล่าเรียนดีและคณะ. (2560). *กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับ คุณภาพ การศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป.
- สถาบันภาษาไทย. (2565). *คู่มือการดำเนินงานขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ภาษาไทยปีงบประมาณ พ.ศ. 2565*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สุจิราพร บุคดีอ้วน. (2564). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะเรื่อง มาตราตัวสะกด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนประโยคของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านหนองบัวงาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร)*.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2565). *แนวการจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอย ทางการเรียนรู้และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน*. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2566, จาก http://academic.obec.go.th/web/images/document/1658296354_d_1.pdf
- อัชฌา ชื่นบุญ และชุติมา แสงดารารัตน์. (2560). ความผาสุกทางจิตใจ และบรรยากาศในการเรียนที่ส่งผลต่อผล การเรียนรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยเซนต์หลุยส์. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9, น. 193.

ผู้เขียนบทความ

คุณอชิตพล พงษ์สุภา โรงเรียนบ้านหนองผักแว่น จังหวัดชัยภูมิ อีเมล tao0878750241@gmail.com

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนวัดบ้านวัด โดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบโมเดลซิปปา

The development of learning achievement on Buddhist proverbs
of students in grade 1 Wat Ban Wat Student's Office
by using the teaching technique of the Cippa Model

สกล วาสรัตน์
SAKON WATRAT
สำนักเรียนวัดบ้านวัด
WAT BAN WAT SCHOOL
จังหวัดนครราชสีมา
NAKHONRATCHASIMA PROVINCE

Received: May 26, 2023

Revised: August 16, 2023

Accepted: August 16, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่โดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบโมเดลซิปปา 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนวัดบ้านวัด จำนวน 5 คน

ผลการศึกษาพบว่า 1. ผลการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้รับการจัดการเรียน การสอนแบบโมเดลซิปปา มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่ 2.40 หรือคิดเป็นร้อยละ 24 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต คะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50

คำสำคัญ: ผลการเรียนรู้ พุทธศาสนสุภาษิต โมเดลซิปปา

ABSTRACT

The results of the study were as follows: managed classes TIPPA MODEL TEACHING has an average score before studying at 2.40 or 24 percent and after studying having an average score of 6.00 or 60 percent. 2. Comparison of learning achievements in Buddhism subjects on Buddhist proverbs of students in grade 1, Ban Wat School between pre-school and post-school. It was found that the mean scores from the test after studying on Buddhism, Proverbs higher than before statistically significant at the .05 level and 3. Comparison of learning achievements in Buddhism subjects on Buddhist proverbs Between after the study and the specified criteria, it was found that The average score from the test after class on Buddhism Proverbs The average score is 6.00 or 60% higher than the criteria set at 50%.

Keyword: Learning outcome, Buddhism proverb, Cippa model.

บทนำ

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปัจจุบันได้มุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรักผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นสถานศึกษาและผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

จากการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตพบว่าจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 5 คน มีผลคะแนนการทดสอบไม่ถึงร้อยละ 50 และเมื่อสอบถามถึงความรู้ความเข้าใจ เรื่อง คำพุทธศาสนสุภาษิต ปรากฏว่านักเรียนไม่สามารถอธิบายความหมายของคำพุทธศาสนสุภาษิตได้ เนื่องจากนักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จึงทำให้มีผลการทดสอบเรื่อง คำพุทธศาสนสุภาษิต ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนและผู้รับผิดชอบรายวิชาพระพุทธศาสนาสนใจปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพแก่นักเรียนมากขึ้น ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพด้านกระบวนการแสวงหาความรู้การคิด และการแก้ปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนวทางในการจัดรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนให้นักเรียนกลุ่มนี้ ผู้วิจัยจึงนำเทคนิควิธีสอนแบบโมเดลชิปปามาช่วยสอนโดยการจัดรูปแบบการเรียนการสอนนี้เน้นให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น มีความรู้สึกตื่นตัว มีความตั้งใจและผูกพันกับสิ่งที่ลงมือทำ และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดหลักที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปายึดเนื้อหาตามเอกสารประกอบการเรียนในหนังสือเรียน และทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนในการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

นอกจากนี้จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบซิปปา (CIPPA) ที่พัฒนาโดยทิตินา แชมมณี ซึ่งเป็นวิธีการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งผู้เรียนจะมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น รู้สึกตื่นตัวตั้งใจ มีความจดจำ ผูกพันกับสิ่งที่ทำและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองแนวคิดหลัก 5 แนวคิดที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบซิปปา ได้แก่ 1. แนวคิดการสร้างสรรคองค์ความรู้ (Constructivism) 2. แนวคิดเรื่องกระบวนการกลุ่มและการเรียนแบบร่วมมือ(Group Process and Cooperative Learning) 3. แนวคิดเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ (Learning Readiness) 4. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ กระบวนการ (Process Learning) 5. แนวคิดเกี่ยวกับการถ่ายโอนการเรียนรู้(Transfer of Learning) โดยผู้สอนสามารถนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โดยทิตินา แชมมณี (2542, น. 57) ได้นำเสนอรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้แนวคิดทั้ง 5 ดังกล่าวขึ้นเป็นตัวอย่างประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม 2. ขั้นการแสวงหาความรู้ 3. ขั้นการศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม 4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจในกลุ่ม 5. ขั้นการสรุปและจัดระเบียบความรู้ 6. ขั้นแสดงผลงาน และ 7. ขั้นการประยุกต์ใช้ความรู้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดวิธีการสอนแบบซิปปาและรูปแบบการเรียนการสอนซิปปาของทิตินา แชมมณี (2542, น. 83) มาประยุกต์ใช้ในการสอน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนวัดบ้านวัด เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบซิปปา ทั้งนี้เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และนำไปปรับปรุงการจัดการวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด โดยใช้การจัดการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลซิปปา
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด

กรอบแนวคิดของการวิจัย

หลักการจัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโมเดลซิปปา (CIPPA Model) เป็นหลักที่นำมาใช้จัดการเรียนการสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เสนอแนวคิดโดย ทิตินา แชมมณี (2542, น. 57) มีจุดเน้นที่การจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์ โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักโมเดลชิปปา 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นทบทวนความรู้เดิม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมของตนเอง กิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การสนทนาซักถามให้ผู้เรียนบอกสิ่งที่เคยเรียนรู้ การให้ผู้เรียนเล่าประสบการณ์เดิม หรือการให้ผู้เรียนแสดงโครงสร้างความรู้ (Graphic Organizer) เดิมของตน

2. ขั้นแสวงหาความรู้ใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ

3. ขั้นศึกษาทำความเข้าใจความรู้ใหม่ และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิม เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความหมายของข้อมูลหรือประสบการณ์ใหม่ สรุปความเข้าใจแล้วเชื่อมโยงกับความรู้เดิมกิจกรรมในขั้นนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนใช้กระบวนการต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่มหรือกระบวนการแก้ปัญหา สร้างความรู้ขึ้นมา

4. ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม เพื่ออาศัยกลุ่มเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ และขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขึ้น กิจกรรมนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนแต่ละคนแบ่งปันความรู้ความเข้าใจซึ่งกันและกัน

5. ขั้นสรุปและจัดระเบียบความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้ง่าย

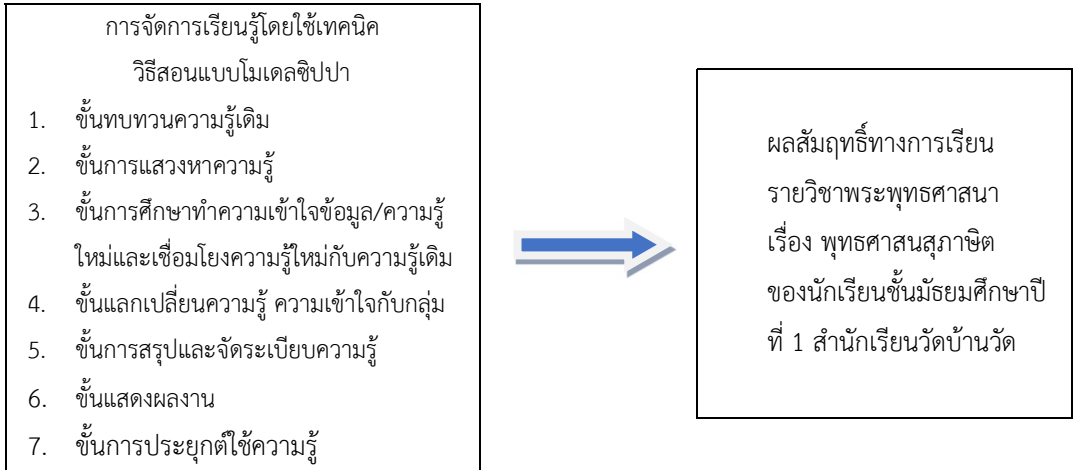
กิจกรรมนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนสรุปประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย มโนทัศน์หลักและมโนทัศน์ย่อย ของความรู้ทั้งหมด ทั้งความรู้เดิมและความรู้ใหม่แล้วนำมารวบรวมเรียบเรียงให้ได้ใจความสาระสำคัญครบถ้วน สะดวกแก่การจดจำ ครูอาจให้ผู้เรียนจัดเป็นโครงสร้างความรู้ (Graphic Organizer) ซึ่งเป็นวิธีการที่ช่วยในการจดจำข้อมูลได้ง่าย

6. ขั้นแสดงผลงาน เพื่อให้โอกาสผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของตนด้วยการได้รับข้อมูลย้อนกลับจากผู้อื่น กิจกรรมนี้ ได้แก่ การให้ผู้เรียนแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการ จัดการอภิปราย แสดงบทบาทสมมติ เขียนเรียงความ วาดภาพ แต่งคำประพันธ์ เป็นต้น และอาจมีการจัดประเมินผลงานโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม

7. ขั้นประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจ และความชำนาญ กิจกรรมนี้ ได้แก่ การที่ครูให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงวิธีใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเท่ากับส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ในระยะแรกครูอาจตั้งโจทย์สถานการณ์ต่าง ๆ แล้วให้ผู้เรียนนำความรู้ที่มีมาใช้ในสถานการณ์นั้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักโมเดลชิปปาจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สามารถสร้างความรู้ ค้นพบความรู้ได้ด้วยตนเอง นักเรียนมีบทบาทมากในกิจกรรมการเรียน การสอน และผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้วิจัยจึงนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดวิธีการสอนแบบชิปปา

ที่มา: ทิศนา แคมมณี, 2542, น. 57.

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่เรียนรายวิชา พระพุทธศาสนา จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 10 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการสอน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต โดยใช้เทคนิควิธีสอนแบบโมเดลชิปปา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. วิธีดำเนินการทดลอง ขั้นตอนการสอนตาม CIPPA MODE แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ให้นักเรียนทบทวนความรู้จากที่เคยมีความรู้มาโดยมีกติกาดึงมือก่อนตอบ

3. ครูแจ้งตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

4. ครูให้นักเรียนอ่านออกเสียงตามข้อความในแถบคำพุทธศาสนสุภาษิตที่ครูนำมาแสดงหน้าชั้นเรียนพร้อมกันแล้วให้นักเรียนบอกความหมายของแถบประโยค ตามลำดับ

5. ครูอธิบายให้นักเรียนทราบว่า พุทธศาสนสุภาษิตเป็นส่วนหนึ่งของหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา

ขั้นที่ 2 แสวงหาความรู้ใหม่

1. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันค้นคว้า หาความหมายของคำพุทธศาสนสุภาษิต จำนวน 5 คำ
2. ครูแจ้งว่าถ้านักเรียนคนใดสงสัยไม่เข้าใจเรื่องใดจะต้องขอความช่วยเหลือจากเพื่อน
3. แต่ละกลุ่มศึกษาหาความรู้ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต จากหนังสือเรียน หนังสือค้นคว้า เพิ่มเติม และแหล่งข้อมูลสารสนเทศในหัวข้อที่กำหนดให้

4. บันทึกความรู้ที่ได้จากการศึกษาลงในสมุด

ขั้นที่ 3 ศึกษาทำความเข้าใจข้อมูล/ความรู้ใหม่และเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้ เดิม

นักเรียนผลัดกันอภิปรายเพื่อถ่ายทอดความรู้ ที่ตนศึกษามาหรือตามที่ตนได้ร่วมกันตอบคำถามตามหัวข้อในใบงานที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 4 แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจกับกลุ่ม

ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยครูเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และคำถามกระตุ้นความคิด เช่น นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจาก พุทธศาสนสุภาษิต บ้างและพุทธศาสนสุภาษิต มีความสำคัญอย่างไร

ขั้นที่ 5 สรุปและจัดระเบียบความรู้

สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต มาเขียนเป็นแผนผังความคิดหรือเรียบเรียงเป็นเรียงความ ตามความสนใจของสมาชิกแต่ละกลุ่ม

ขั้นที่ 6 ปฏิบัติและ/หรือแสดงผลงาน

สมาชิกแต่ละกลุ่มส่งผลงานต่อครูผู้สอน แล้ว ครูคัดเลือกผลงานที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีให้นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน แล้วบันทึกความรู้

ขั้นที่ 7 ประยุกต์ใช้ความรู้

คำถามกระตุ้นความคิด เช่น นักเรียนสามารถนำข้อคิดจากการศึกษา พุทธศาสนสุภาษิต ไปปฏิบัติได้อย่างไรบ้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต โดยคิดค่าเฉลี่ย (M) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยคำนวณค่า t-test for dependent samples

4.3 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนวณค่า t-test for one sample

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา พบว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่ 2.40 หรือคิดเป็นร้อยละ 24 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สำนักเรียนบ้านวัด ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนวณค่า t-test for one samples พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียนเรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต คะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต

กลุ่ม	N	df	$\bar{x}$	s	t	p
หลังเรียน	5	4	6.00	1.58	14.70*	.000
ก่อนเรียน	5		2.40	1.67		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้รับการจัดการเรียน การสอนแบบโมเดลชิปปา โดยมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนที่ 2.40 หรือคิดเป็นร้อยละ 24 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50 ส่วนคะแนนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนวณค่า t-test for one samples พบว่าคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต คะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50

อภิปรายผล

จากผลการพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปาผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้สะท้อนให้เห็นว่า แนวทางดังกล่าวนี้สามารถพัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง ซึ่งเกิดจากการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมด้วยความกระตือรือร้น มีความรู้สึกตื่นตัว มีความตั้งใจและผูกพันกับสิ่งที่ลงมือทำ และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามแนวคิดหลักที่เป็นพื้นฐานของการจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแบบโมเดลชิปปา ดังเช่นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปัจจุบันได้มุ่งเน้นไปที่ผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมดุลโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด ทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และสามารถ พัฒนาตนเองได้ มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นสถานศึกษาและผู้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

นอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำแนวคิดเรื่องการจัดการเรียนการสอนแบบโมเดลชิปปามาพัฒนาความรู้และทักษะของผู้เรียน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา พรชัย (2548) ซึ่งค้นพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแบบชิปปานักเรียนมีความสามารถทางการเรียนสูง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกสูงกว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่ำ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกล้าแสดงออก และสอดคล้องกับ อติศร ศิริ (2543) ที่ได้วิจัย เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้โมเดลชิปปาสำหรับวิชาชีววิทยา ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบชิปปาเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการเรียนการสอน นักเรียนทุกคนได้คิด ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนและครูอย่างเต็มที่

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต ระหว่างหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนวณค่า t -test for one samples พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เรื่อง พุทธศาสนสุภาษิต คะแนนเฉลี่ยที่ 6.00 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดที่ตั้งไว้ที่ร้อยละ 50 ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ใช้ประสบการณ์ตรงและเรียนรู้เนื้อหาควบคู่ไปกับกระบวนการจะทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหา นั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

1.1 ควรนำเอารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักชิปปาไปใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน วิชาอื่น ๆ เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างคงทน และสามารถนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้

1.2 ครูผู้สอนควรจะแน่ใจว่านักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการทำงานกลุ่มมากน้อยเพียงใด ถ้าหากพบว่าผู้เรียนยังขาดทักษะในด้านการทำงานกลุ่ม ครูผู้สอนควรจะมีการฝึกทักษะการทำงานกลุ่มก่อน เนื่องจากกระบวนการกลุ่มมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักชิปปา

1.3 ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีความกล้าคิด กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม โดยคอยกระตุ้นและให้การเสริมแรง ตลอดจนให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมออกมา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ตามหลักชิปปาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในบทเรียนอื่น และระดับชั้นอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาตามหลักชิปปากับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ความคงทนของการเรียนรู้ในวิชารายวิชาพระพุทธศาสนา การสื่อความหมาย การสื่อสาร ฯลฯ

เอกสารอ้างอิง

ทิตนา แชมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: CIPPA MODEL. *วารสารครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 30(4), น. 4-13.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

วนิดา พรชัย. (2548). *ผลการจัดการเรียนการสอนแบบชิปปา (CIPPA MODEL) เรื่องพื้นผิวและปริมาตรที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนต่างกัน*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

อดิสร ศิริ. (2543). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้โมเดลชิปปาสำหรับวิชาชีววิทยา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

ผู้เขียนบทความ

คุณสกล วาสรัตน์ สำนักเรียนวัดบ้านวัด จังหวัดนครราชสีมา อีเมล 65D0106106@nrru.ac.th

การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และ
การใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจากคำพิพากษาศาลฎีกา

A STUDY OF THE ENFORCEMENT OF LOWS REGARDING LAND OWNERSHIP AND
USE OF LAND OWNERSHIP FROM SUPERME COURT JUDGMENTS

อมรเทพ คล่าโชคชัย, อาฤทธิ์ตา ศรีสิงห์, จีรวรรณ สร้างการนอก,
ภัทรภรณ์ ประสานพันธ์, เกศรินทร์ สีแก้ว และสถิต จำเริญ

AMONTHEP KHLACHOKCHAI, ARRITTA SRISING, JEERAWAN SRANGKONNOK,
PHATTHARAPHORN PRASANPHAN, KEDSARIN SEEKAEW AND SATID JUMRERN

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Received: October 30, 2023

Revised: December 24, 2022

Accepted: December 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ลักษณะ 2 หมวด 2 แดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ และเพื่อศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจากคำพิพากษาศาลฎีกา เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการเลือกคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 30 คำพิพากษาที่เกี่ยวกับการแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งเป็นคำพิพากษาศาลฎีกาตั้งแต่ พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน ใช้แบบบันทึกข้อมูลเพื่อจัดบันทึกข้อมูลรายละเอียดของคำพิพากษาศาลฎีกา ประเด็นข้อเท็จจริง ประเด็นกฎหมาย เพื่อหาความถี่ของคำพิพากษาที่มีการตัดสินในประเด็นกฎหมายนั้น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า มีมาตราที่เกี่ยวข้องตั้งแต่มาตรา 1335-1355 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำนวน 21 มาตรา โดยกฎหมายให้สิทธิอยู่ในมาตรา 1335-1337 แดนกรรมสิทธิ์และอำนาจกรรมสิทธิ์ และกฎหมายจำกัดสิทธิเป็นไปตามมาตรา 1337-1355 จากตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 30 ฎีกา พบว่าเรื่องที่เป็นประเด็นการใช้บังคับกฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่พบมากที่สุดในคำพิพากษาศาลฎีกานั้น คือ มาตรา 1349 ที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่สาธารณะ จำนวน 10 ฎีกา รองลงมาคือมาตรา 1336 อำนาจกรรมสิทธิ์ จำนวน 8 ฎีกา เท่ากันกับมาตรา 1350 ทางจำเป็น จำนวน 8 ฎีกา ตามมาด้วยมาตรา 1337

การใช้สิทธิเกินส่วน จำนวน 7 ฎีกา คำพิพากษาของศาลฎีกาจึงถือว่าเป็นบรรทัดฐานในการใช้กฎหมาย เป็นตัวอย่างในการวินิจฉัย ตีความ และอธิบายตัวบทกฎหมายต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษากฎหมายจากคดีเรื่องจริงที่ขึ้นสู่ศาลฎีกา ซึ่งถือเป็นที่ยุติและถึงที่สุด

คำสำคัญ: การบังคับใช้กฎหมาย แदनกรรมสิทธิ์ การใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน คำพิพากษาศาลฎีกา

ABSTRACT

This research aims to Study of legal principles relating to land ownership and use of land ownership under the Civil and Commercial Code, Book 4, Title 2, Chapter 2, Land of Ownership and Use of Ownership. To study the law enforcement on land ownership and the use of land ownership from the judgment of the Supreme Court. It is qualitative research. (document research). Selection of 30 Supreme Court judgments concerning land ownership and land use. It was a judgment of the Supreme Court from 1992 to the present. Use the record form to record details of Supreme Court judgments, facts, and legal issues, to find the frequency of judgments that have been rendered on that legal issue.

The results showed that There are 21 related sections from section 1335 - 1355 under the Civil and Commercial Code. According to the law, the right is in section 1335-1337, land of ownership and ownership power. and the restriction law is in accordance with Sections 1337-1355. From the sample of 30 Supreme Court judgments, it was found that the issue of law enforcement on land ownership and the use of land ownership was the most common in the Supreme Court judgments. Section 1349, blind land without exit to the public way, number 10 petition, Followed by Section 1336, the power of ownership in the amount of 8 petitions is the same as Section 1350, in the amount of 8 petitions. Followed by Section 1337 Excessive exercise of rights in the amount of 7 petitions. Judgments of the Supreme Court are thus regarded as the norm in applying the law. It is an example for diagnosing, interpreting and explaining various laws. For the benefit of studying law from real cases that go to the Supreme Court which is considered final and final.

Keyword: Law enforcement, Land ownership, The use of land ownership, The Supreme Court judgment

บทนำ

ประเทศไทยใช้ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law) โดยมีการบัญญัติกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ รัฐธรรมนูญ ประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด เป็นต้น ซึ่งกฎหมายที่มีการรวบรวมอย่างเป็นหมวดหมู่เป็นระบบและทำความเข้าใจกันได้ก็จะบัญญัติไว้ในรูปแบบของประมวลกฎหมาย เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นต้น โดยมาตราหรือบทบัญญัติของ

กฎหมายในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีการแบ่งเป็นบรรพ มีจำนวน 6 บรรพ และแบ่งย่อยเป็นลักษณะหมวด และบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ซึ่งการนำกฎหมายไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นนั้นถือว่ามีความสำคัญมากในการนำบทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติไว้อย่างชัดเจนแล้วไปปรับใช้กับข้อเท็จจริง เรียกว่า “การวินิจฉัย” ซึ่งผู้ใช้กฎหมายต้องมีความรู้ความเข้าใจบทบัญญัติของกฎหมายมาตรานั้น ๆ และต้องรู้ด้วยว่ามาตรานี้ใช้กับกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีใดบ้างโดยถือเอาคำพิพากษาศาลฎีกาเป็นตัวอย่างในการใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

ปัจจุบันพบว่าปัญหากฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ทรัพย์สิน ลักษณะ 2 กรรมสิทธิ์ หมวด 2 แดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงเกิดขึ้นตามที่ปรากฏในข่าวต่าง ๆ เช่น ข่าวเรื่องมีที่นาติดกัน จะขุดดินเพื่อวางท่อใหม่ให้การระบายน้ำเข้านาดตนเอง แต่ที่นาข้างเคียงไม่ยอม เพราะกลัวว่าวางท่อน้ำจะไม่เข้านาดตน (สกล ชาญสุทธิวารินทร์, ออนไลน์) หรือ ข่าวกึ่งไม้ยื่นล้ำไปยังที่ดินข้างเคียง รวมทั้งใบไม้ดอกไม้ร่วงหล่นในที่ดินผู้อื่น ข่าวเรื่องถมที่ดินและก่อกำแพงสูงกว่าที่ดินผู้อื่นมากจนทำเพื่อนบ้านเดือดร้อนเสียหาย เป็นต้น เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายซึ่งสามารถนำหลักกฎหมายมาปรับใช้กับข้อเท็จจริงได้ หากแต่ผู้วินิจฉัยเห็นว่า ข้อเท็จจริงบางเรื่องสามารถนำคำตัดสินของศาลหรือ คำพิพากษาศาลฎีกามาใช้เป็นตัวอย่างในการอธิบายหรือสร้างการรับรู้และความเข้าใจต่อบทบัญญัติของกฎหมายได้ง่ายยิ่งขึ้น ตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6406/2550 (ศาลฎีกา, ออนไลน์) ที่ดินของโจทก์เป็นที่ดินสูง ส่วนที่ดินของจำเลยทั้งสองเป็นที่ดินต่ำ การที่โจทก์ระบายน้ำฝนตามธรรมชาติจากที่ดินของโจทก์ผ่านที่ดินของจำเลยทั้งสองไปสู่ลำน้ำเสียจึงเป็นกรณีที่จำเลยทั้งสองมีหน้าที่ต้องยอมรับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1339 วรรคหนึ่ง และ 1340 วรรคหนึ่ง ไม่ว่าโจทก์และประชาชนจะใช้ร่องน้ำในที่ดินของจำเลยทั้งสองเป็นเวลานานเพียงใด ก็หาทำให้กลายเป็นลำรางสาธารณะหรือตกเป็นภาระจำยอมไม่ แต่การที่จำเลยทั้งสองไถดินกลบลำรางร่องน้ำพิพาทเป็นเหตุให้น้ำท่วมขังที่ดินของโจทก์ โจทก์ยอมมีสิทธิฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองทำที่พิพาทให้เป็นลำรางระบายน้ำตามเดิมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6581/2539 (ศาลฎีกา, ออนไลน์) หลุมส้วมอันเป็นหลุมหรือบ่อสำหรับรับน้ำโสโครกจากห้องน้ำและส้วมที่จำเลยทำขึ้นอยู่ในระยะ 2 เมตรจากแนวเขตที่ดินของโจทก์ขัดต่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1342 วรรคหนึ่ง โจทก์ยอมมีอำนาจฟ้องขอให้จำเลยรื้อถอนหรือกลบถึงส้วมและ หลุมรับน้ำโสโครกนั้นได้แต่ไม่อาจจะบังคับให้รื้อถอนห้องน้ำได้เพราะการปลูกสร้างห้องน้ำมิได้ขัดต่อบทบัญญัติแห่งมาตรา 1342 ดังกล่าวและขณะฟ้องคดีอาคารที่จำเลยปลูกสร้างยังไม่แล้วเสร็จยังไม่มีผู้ใดใช้ห้องน้ำและส้วมดังกล่าว โจทก์จึงไม่เสียหายในส่วนนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1062/2537 (ศาลฎีกา, ออนไลน์) ที่ดินของจำเลยทั้งสองซึ่งเป็นที่ลุ่มอยู่ต่ำกว่าที่ดินของโจทก์ทั้งสิบเจ็ด จำต้องรับน้ำซึ่งไหลตามธรรมชาติจากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1339 วรรคแรก และจำต้องรับน้ำซึ่งไหลเพราะระบายจากที่ดินสูงมาในที่ดินของตนเพราะก่อนหน้านี้น้ำจากบริเวณที่ดินของโจทก์ทั้งสิบเจ็ดซึ่งเป็นที่สูงก็ได้ระบายไหลเข้ามาในที่ดินของจำเลยทั้งสองในบริเวณที่พิพาทตามธรรมชาติอยู่แล้วดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 1340 วรรคแรก เมื่อจำเลยทั้งสองไถดินกลบลำรางในที่พิพาทเป็นเหตุให้น้ำท่วมมาของโจทก์ทั้งสิบเจ็ดจนได้รับความเดือดร้อนเสียหายเช่นนี้โจทก์ทั้งสิบเจ็ดยอมมีสิทธิฟ้องขอให้บังคับจำเลยทั้งสองทำที่พิพาทให้เป็นลำรางระบายน้ำตามเดิมได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4166/2532 (ศาลฎีกา, ออนไลน์) โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยเปิดทางจำเป็น ซึ่งไม่ใช่กรณีที่มีกฎหมายบังคับว่าต้องมีเอกสารมาแสดง โจทก์จึงนำพยานบุคคลเข้าสืบได้ว่าโจทก์ใช้ที่ดินที่เคยเช่าจากจำเลยเพื่อทำสวนเป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะ ที่ดินของโจทก์ตกอยู่ในที่ล้อม และโจทก์เคยใช้ที่ดินของจำเลยเป็นทางเข้าออกสู่ถนนสาธารณะ เพราะเป็นเส้นทางที่สั้นที่สุดและสะดวกที่สุด ดังนั้น จำเลยจะเกี่ยง ให้โจทก์ไปใช้เส้นทางอื่นในที่ดินอื่นที่โจทก์ไม่ได้ใช้เป็นปกติมาก่อนเป็นทางเข้าออกไม่ได้ ตามมาตรา 1349 การกำหนดทางจำเป็นจะพิจารณาแต่ทางที่โจทก์มีความประสงค์จะใช้แล้วพิพากษาให้ตามที่ขอหาได้ไม่ แต่ต้องคำนึงถึงฝ่ายจำเลยด้วยว่าการเปิดทางนี้ทำให้จำเลยเสียหายน้อยที่สุดหรือไม่

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2474/2526 (ศาลฎีกา, ออนไลน์) การที่จำเลยขุดดินห่างจากแนวเขตที่ดินของโจทก์เพียง 1 เมตร ลึกเกินสมควรจนเต็มเนื้อที่ เป็นเหตุให้ที่ดินโจทก์พังทลาย เป็นการฝ่าฝืนมาตรา 1343 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำเลยจึงต้องรับผิดชอบจัดการป้องกันความเสียหายเพื่อไม่ให้ที่ดินของโจทก์พังทลายต่อไป โจทก์ฟ้องขอให้จำเลยจัดการป้องกันความเสียหายอันเกิดแก่ความอยู่มั่น แห่งที่ดินของโจทก์ ที่ติดต่อกับที่ดินที่จำเลยขุด มิใช่เรียกค่าเสียหายอันเกิดแต่มูลละเมิดโดยตรง จึงไม่อยู่ในบังคับแห่งอายุความ 1 ปี ตามมาตรา 448

จะเห็นได้ว่ามีสภาพปัญหาเกี่ยวกับเรื่องแดนกรรมสิทธิ์ในที่ดิน อำนาจกรรมสิทธิ์ การใช้สิทธิเกินส่วน ข้อจำกัดสิทธิแห่งเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ตามกฎหมาย เช่น เจ้าของที่ดินจำกัดรับน้ำซึ่งไหลตามธรรมชาติจากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน หรือห้ามมิให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ทำหลังคาหรือการปลูกสร้างอย่างอื่น ซึ่งทำให้น้ำฝนตกลงยังทรัพย์สินซึ่งอยู่ติดต่อกัน หรือการขุดบ่อ สระ คู คลอง หลุมรับน้ำโสโครก หรือหลุมรับปุ๋ยหรือขยะมูลฝอยนั้น จะขุดในระยะ 2 เมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้ หรือห้ามมิให้ขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินเกินควรจนอาจเป็นเหตุอันตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่ดินติดต่อกัน รวมทั้งที่ดินแปลงใดมีที่ดินแปลงอื่นล้อมอยู่จนไม่มีทางออกถึงทางสาธารณะได้ เจ้าของที่ดินแปลงนั้นจะผ่านที่ดินซึ่งล้อมอยู่ไปสู่ทางสาธารณะได้ เป็นต้น เหล่านี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบันเป็นจำนวนมาก และหลากหลายประเด็นมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปมาก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาหลักกฎหมายดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่ามีหลักเกณฑ์อย่างไร และมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่เป็นตัวอย่างของการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวอย่างไร และวิเคราะห์ว่ากฎหมายกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นจริงและตามคำพิพากษาศาลฎีกามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งผลจากการศึกษาวิจัยนี้จะส่งผลการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินให้นักศึกษาได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในยุคปัจจุบันสอดคล้องกับการเรียนการสอนที่หลากหลายและเน้นสมรรถนะของผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาหลักกฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ลักษณะ 2 หมวด 2 แดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์
2. เพื่อศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษา

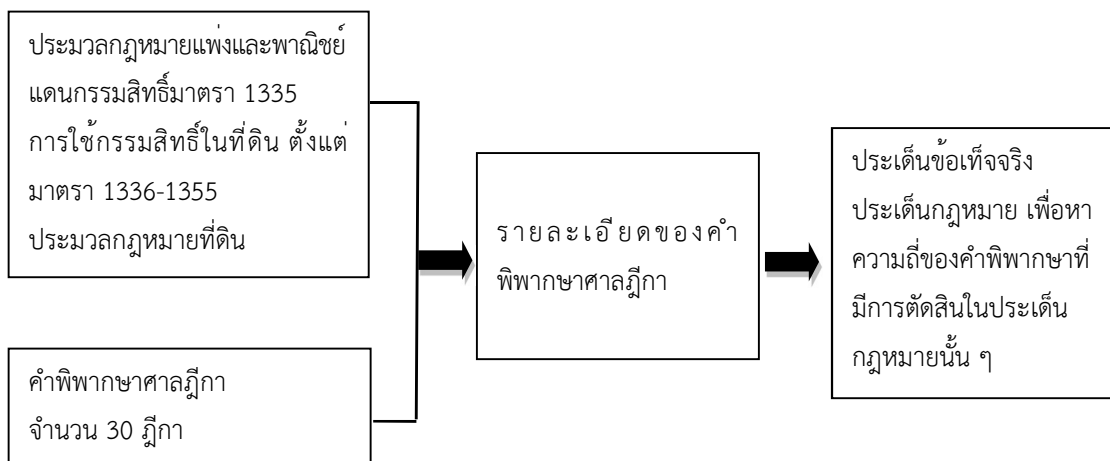
หลักกฎหมายตามที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตั้งแต่มาตรา 1335-1355 ประมวลกฎหมายที่ดิน และคำพิพากษาศาลฎีกาที่เป็นบรรทัดฐานของการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าว

2. ขอบเขตด้านประชากร

วิจัยนี้เป็นวิจัยพื้นฐานที่ไม่เกี่ยวกับบุคคลเพราะเป็นการศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา

3. ขอบเขตด้านเวลาระยะเวลาในการดำเนินการวิจัยตลอดระยะเวลาของภาคการศึกษาปีที่ 1/2565

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: อมรเทพ คล่าโชคชัยและคณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงหลักกฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4 ลักษณะ 2 หมวด 2 แดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์
2. ทำให้ทราบถึงการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินตามที่ปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกา
3. ทำให้เห็นความสำคัญของคำพิพากษาศาลฎีกาที่มีต่อนิติวิธีของระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษรในฐานะเป็นตัวอย่งของการใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริง

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (วิจัยเอกสาร) โดยศึกษาหลักกฎหมายตามที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในเรื่องเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ตั้งแต่มาตรา 1335-1355 โดยค้นหาคำพิพากษาศาลฎีกาที่เป็นบรรทัดฐานของการบังคับใช้กฎหมายในเรื่องดังกล่าว โดยการคัดเลือกคำพิพากษาศาลฎีกาไม่น้อยกว่า 30 คำพิพากษา วิจัยนี้เป็นวิจัยพื้นฐานซึ่งไม่เกี่ยวกับบุคคลเพราะเป็นการศึกษาจากบทบัญญัติของกฎหมายและคำพิพากษาศาลฎีกา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกคำพิพากษาศาลฎีกา จำนวน 30 คำพิพากษาที่เกี่ยวกับการแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ซึ่งเป็นคำพิพากษาศาลฎีกาตั้งแต่ พ.ศ. 2535 จนถึงปัจจุบัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบบันทึกข้อมูล เพื่อจัดบันทึกข้อมูลรายละเอียดของคำพิพากษาศาลฎีกา ประเด็นข้อเท็จจริง ประเด็นกฎหมาย เพื่อหาความถี่ของคำพิพากษาที่มีการตัดสินในประเด็นกฎหมายนั้น ๆ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การเก็บข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยมีวิธีการเก็บข้อมูลจากเอกสาร หนังสือ ตำรา บทความวิชาการ คำพิพากษาศาลฎีกา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วยการเก็บข้อมูลด้วยจดบันทึก โดยเก็บข้อมูลด้วยค้นหาคำพิพากษาศาลฎีกา ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535- ปัจจุบัน ซึ่งเป็นคำพิพากษาเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินให้ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลจะมีการกำหนดวันเวลาและหน้าที่ให้แก่ทีมวิจัยเพื่อจัดบันทึกลงในแบบจดบันทึก เมื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอแล้วก็จะได้นำข้อมูลนั้นไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

4. วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งต้องการมุ่งค้นหาคำพิพากษาศาลฎีกาที่เป็นตัวอย่างของการบังคับใช้กฎหมายจนมีผลเป็นการตัดสินคดีในเรื่องแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินแล้วนำข้อมูลที่ได้อันวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้จากแบบจดบันทึก ทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันและวิเคราะห์เชื่อมโยงของหมวดหมู่กำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ โดยนำเสนอกรอบแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กันเพื่ออธิบายผลที่เกิดขึ้น

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า มีบทบัญญัติมาตราที่เกี่ยวข้องตั้งแต่มาตรา 1335-1355 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จำนวน 21 มาตรา โดยมีมาตราที่ให้อำนาจกรรมสิทธิ์และมาตราที่จำกัดอำนาจกรรมสิทธิ์ สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. บทบัญญัติเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และอำนาจกรรมสิทธิ์มีการบัญญัติไว้ในมาตรา 1335 มาตรา 1336 มาตรา 1337 กฎหมายกำหนดหลักไว้ว่าแดนแห่งกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นกินทั้งเหนือพื้นดินและใต้พื้นดินด้วย และกำหนดสิทธิเจ้าของกรรมสิทธิ์ให้มีสิทธิใช้สอย จำหน่ายทรัพย์สินของตน ได้ไปซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้น มีสิทธิติดตามเอาคืนทรัพย์สินของตนจากบุคคลที่ไม่มีสิทธิและสิทธิขัดขวางหวงกัน เมื่อบุคคลใดได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินไม่ว่าเป็นอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ก็ย่อมมีสิทธิตามที่กฎหมายได้บัญญัติรับรองสิทธิเอาไว้ เมื่อบุคคลมีสิทธิตามแล้วย่อมจะใช้สิทธิที่มีอยู่ได้ภายในกรอบแห่งกฎหมายซึ่งผู้ใช้สิทธิต้องคำนึงถึงการใช้สิทธิของตน ซึ่งการใช้สิทธิต้องสุจริตและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

2. บทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นการจำกัดอำนาจกรรมสิทธิ์เป็นไปตามมาตรา 1339-1355 จัดเป็นกลุ่มมาตราได้ ดังนี้ บทบัญญัติที่เป็นบทหลัก คือมาตรา 1338 ข้อจำกัดสิทธิแห่งเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ห้ามต้องจดทะเบียน ส่วนบทบัญญัติที่เป็นบทยกเว้น ได้แก่ เรื่องข้อจำกัดในการที่ต้องรับน้ำจากที่ดินแปลงอื่นตามมาตรา 1339-1341 ข้อจำกัดในการขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนกบนดินตามมาตรา 1348-1343 ข้อจำกัดเกี่ยวกับรั้วต้นไม้บนแนวเขตที่ดินตามมาตรา 1344-1346 ข้อจำกัดเกี่ยวกับรั้ว รั้วต้นไม้บนแนวเขตที่ดินตามมาตรา 1344-1346 ข้อจำกัดเกี่ยวกับกิ่งไม้รากไม้รุกล้ำและดอกผลร่วงหล่นในที่ดินแปลงติดต่อกันตามมาตรา 1347-1348 ข้อจำกัดเกี่ยวกับทางจำเป็นตามมาตรา 1349-1350 ข้อจำกัดเกี่ยวกับการเข้าไปในที่ดินเพื่อการบางอย่างตามมาตรา 1351 ข้อจำกัดเกี่ยวกับการวางท่อน้ำและสายไฟฟ้าตามมาตรา 1352 ข้อจำกัดเกี่ยวกับการพาไปสู่สัตว์เข้าไปเลี้ยงในที่ดินผู้อื่นตามมาตรา 1353 ข้อจำกัดเกี่ยวกับการเก็บพินเก็บผักผลไม้ป่าในที่ดินของผู้อื่นตามมาตรา 1354 ข้อจำกัดเกี่ยวกับการชกเอาน้ำไว้ใช้ตามมาตรา 1355

3. ผลจากการศึกษาโดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคำพิพากษาฎีกาจากประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตั้งแต่มาตรา 1335-1355 ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องจำนวน 30 คำพิพากษาศาลฎีกา โดยจำแนกตามเลขคำพิพากษาศาลฎีกา เนื้อหาคำพิพากษาศาลฎีกาและมาตราที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลตามตาราง

ตารางที่ 1 เนื้อหาคำพิพากษาศาลฎีกาและมาตราที่เกี่ยวข้อง

มาตรา	คำพิพากษาศาลฎีกา	จำนวน (n)	ร้อยละ (f)
มาตรา 1349 ที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะ	ฎีกาที่ 7349/2541, ฎีกาที่ 5103/2547, ฎีกาที่ 5103/2547, ฎีกาที่ 6229/2551, ฎีกาที่ 6229/2551, ฎีกาที่ 7775/2552, ฎีกาที่ 9325/2553, ฎีกาที่ 6455/2551, ฎีกาที่ 13874/2557, ฎีกาที่ 9325/2553	10	23.80

ตารางที่ 1 (ต่อ)

มาตรา	คำพิพากษาศาลฎีกา	จำนวน (n)	ร้อยละ (f)
มาตรา 1336 อำนาจกรรมสิทธิ์	ฎีกาที่ 1986/2562, ฎีกาที่ 15315/2558, ฎีกาที่ 15876/2556, ฎีกาที่ 15919/2555, ฎีกาที่ 814/2554, ฎีกาที่ 1912/2558, ฎีกาที่ 6915/2562, ฎีกาที่ 796/2552	8	19.04
มาตรา 1350 ทางจำเป็น	ฎีกาที่ 7967/2543, ฎีกาที่ 6229/2551, ฎีกาที่ 6229/2551, ฎีกาที่ 7775/2552, ฎีกาที่ 9325/2553, ฎีกาที่ 3484/2548, ฎีกาที่ 8150/2542, ฎีกาที่ 9325/2553	8	19.04
มาตรา 1337 การใช้สิทธิเกินส่วน	ฎีกาที่ 877/2546, ฎีกาที่ 2296/2541, ฎีกาที่ 7253/2540, ฎีกาที่ 5576/2545, ฎีกาที่ 9183/2551, ฎีกาที่ 15876/2556, ฎีกาที่ 5942/2541	7	16.66
มาตรา 1335 แคนกรรมสิทธิ์	ฎีกาที่ 796/2552, ฎีกาที่ 5942/2541	2	4.76
มาตรา 1339 การตองรับน้ำจากที่ดินแปลงอื่น	ฎีกาที่ 6406/2550, ฎีกาที่ 2328/2551	2	4.76
มาตรา 1352 การใช้สิทธิวางทอน้ำและสายไฟฟ้า	ฎีกาที่ 1974/2552, ฎีกาที่ 7775/2552	2	4.76
มาตรา 1340 เจ้าของที่ดินต่ำได้รับความเสียหายเพราะการระบายน้ำจากเจ้าของที่ดินสูง	ฎีกาที่ 6406/2550	1	2.38
มาตรา 1343 ห้ามขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินเกินควร	ฎีกาที่ 6428/2545	1	2.38
มาตรา 1351 การขอใช้ที่ดินที่อยู่ติดต่อกัน	ฎีกาที่ 1737/2542	1	2.38
ผลรวม		42	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าได้ศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาทั้ง 30 คำพิพากษาและเนื้อหาคำพิพากษาศาลฎีกา ซึ่งมีมาตราที่เกี่ยวข้องตั้งแต่มาตรา 1335-1355 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาทั้ง 30 ฎีกาดังกล่าว พบว่าเรื่องที่เป็นประเด็นการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแคนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินที่พบมากที่สุด ในคำพิพากษาศาลฎีกาทั้ง 30 ฎีกานั้น คือ มาตรา 1349 ที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่

ทางสาธารณะ จำนวน 10 ฎีกา รองลงมาคือมาตรา 1336 อำนาจกรรมสิทธิ์ จำนวน 8 ฎีกา เท่ากันกับมาตรา 1350 ทางจำเป็น จำนวน 8 ฎีกา ตามมาด้วยมาตรา 1337 การใช้สิทธิเกินส่วน จำนวน 7 ฎีกา และมาตรา 1335 แตนกรรมสิทธิ์ จำนวน 2 ฎีกา เท่ากันมาตรา 1339 การต้องรับน้ำจากที่ดินแปลงอื่น จำนวน 2 ฎีกา เท่ากันมาตรา 1352 การใช้สิทธิวางท่อน้ำและสายไฟฟ้า จำนวน 2 ฎีกา และน้อยที่สุด คือมาตรา 1340 เจ้าของที่ดินต่ำได้รับความเสียหายเพราะการระบายน้ำจากเจ้าของที่ดินสูง จำนวน 1 ฎีกา เท่ากันมาตรา 1343 ห้ามขุดดินหรือบรรทุกน้ำหนักบนที่ดินเกินควร จำนวน 1 ฎีกา เท่ากันมาตรา 1351 การขอใช้ที่ดินที่อยู่ติดต่อกัน จำนวน 1 ฎีกา จะเห็นได้ว่ามีมาตราที่ไม่มีคำพิพากษาเลยจำนวน 12 มาตรา ได้แก่ มาตรา 1338, มาตรา 1341, มาตรา 1342, มาตรา 1344, มาตรา 1345, มาตรา 1346, มาตรา 1347, มาตรา 1348, มาตรา 1349, มาตรา 1353, มาตรา 1354, มาตรา 1355

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้สิทธิในที่ดินจากคำพิพากษาศาลฎีกาพบว่า จากคำพิพากษาศาลฎีกาตัวอย่างจำนวน 30 ฎีกาที่เกี่ยวข้อง พบว่ามาตรา 1349 ที่ดินตาบอดมีคำพิพากษาศาลฎีกามากที่สุด จำนวน 10 ฎีกา ซึ่งเป็นตัวอย่างของการใช้มาตรา 1349 และมีประเด็นขึ้นสู่ศาลฎีกามากที่สุดและในการเรียนวิชากฎหมาย มีการเอามาเป็นตัวอย่างในการใช้กฎหมายซึ่งผู้สอนวิชากฎหมายที่ดินและวิชากฎหมายพื้นฐานรวมทั้งนักศึกษาสามารถเอาตัวอย่างคำพิพากษาศาลฎีกามาเป็นตัวอย่างในการอธิบายหรือตัวอย่างในการใช้กฎหมายนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่ายขึ้นเพราะเป็นตัวอย่างที่ศาล ได้มีคำตัดสินแล้วซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับทฤษฎีแนวความคิดของสมยศ เชื้อไทย (2553, น. 21) ที่กล่าวว่าคำพิพากษาของศาลเป็นเพียงคำอธิบายในการใช้ตัวบทกฎหมายปรับแก้คดี โดยทั่วไปจึงถือว่าคำพิพากษาไม่ใช่บ่อเกิดของกฎหมาย และไม่ใช้ตัวบทกฎหมาย กฎหมายอาจริวรรณได้ว่าคำพิพากษานั้น ๆ คาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายหรือตัวบทกฎหมายก็ได้ ดังนั้น คำพิพากษาในคดีที่มีข้อพิพาทเกิดขึ้นภายหลัง แต่มีข้อเท็จจริงคล้ายกันกับคดีเก่า ศาลอาจจะตัดสิน เปลี่ยนแปลงคำพิพากษาโดยวางหลักเกณฑ์หรือให้เหตุผลเสียใหม่เพื่อสอดคล้องกับตัวบทกฎหมายก็ย่อมทำได้ อาจจะมีข้อยกเว้นในบางกรณีหากคำพิพากษาของศาลนั้น เป็นคำพิพากษาบรรทัดฐานและเป็นที่ยอมรับกันมานานโดยไม่มีคำพิพากษาอื่นภายหลังมากลับหรือเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลนั้นแล้ว จนประชาชนทั่วไปยอมรับว่าเป็นกฎหมายที่ถูกต้องก็อาจจะถือได้ว่าคำพิพากษานั้นคล้าย ๆ เป็นกฎหมายอันอาจเป็นบ่อเกิดของกฎหมายก็ได้ แต่ต้องถือว่าเป็นกรณียกเว้น และยังได้กล่าวไว้อีกว่าประมวลกฎหมายคือการรวบรวมกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือเกี่ยวพันกันมาไว้ในที่เดียวกันแล้วจัดหมวดหมู่ให้เป็นระบบระเบียบ มีข้อความคล้องจอง เท่าความเชื่อมโยงถึงกันและกัน เช่น ทางจำเป็น แตนกรรมสิทธิ์และอำนาจกรรมสิทธิ์ ที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะ ในบางกรณีในตัวบทของกฎหมายอาจไม่ชัดเจนสามารถเปิดดูคำพิพากษาศาลฎีกาได้ ซึ่งคำพิพากษาของศาลนั้นหากพิจารณาตามระบบ Common Law แล้วจะถือว่าเป็น Source of Law แต่ระบบ Civil Law ไม่ถือว่าเป็นบ่อเกิดของกฎหมายแต่เป็นคำพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐาน เหตุผลของการทำวิจัยเรื่องนี้คือการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาตามระบบ Civil Law ของไทยนั้นเนื่องจากประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้ระบบกฎหมาย

Civil Law ที่ถือว่ากฎหมายลายลักษณ์อักษรเป็นกฎหมาย ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองโดยประมวลกฎหมาย ดังนั้นคำพิพากษาของศาลเป็นเพียงตัวอย่างในการตีความกฎหมายเท่านั้น ไม่ถือเป็นบ่อเกิดของกฎหมาย

ในการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้สิทธิในที่ดินจากคำพิพากษาศาลฎีกาในกรณีประเด็นเจ้าของที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะเนื่องจากที่ดินของผู้อื่นที่ติดกับทางสาธารณะล้อมรอบอยู่ ซึ่งเคยใช้เป็นทางผ่านมาหลายปีจนที่ดินดังกล่าวกลายเป็นทางจำเป็นของเจ้าของที่ดินตาบอด ซึ่งประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับแนวความคิดของหยุด แสงอุทัย (2556, น. 112) ในเรื่องการใช้กฎหมายแก้ข้อเท็จจริงเป็นการปรับบทกฎหมายให้เข้ากับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น เวลาที่ผู้พิพากษาจะตัดสินความผู้พิพากษาจะต้องพิจารณาว่าข้อเท็จจริงอันเป็นประเด็นโต้เถียงกันมีอยู่อย่างไร และฟังข้อเท็จจริงได้อย่างไร ต่อเมื่อฟังข้อเท็จจริงได้แน่นอนแล้วจึงจะพยายามหาตัวบทกฎหมายเพื่อหยิบยกขึ้นมาปรับแก้คดีนั้น ๆ เช่น ข้อเท็จจริงมีว่าเจ้าของที่ดินมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินและที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินตาบอดซึ่งกฎหมายเปิดโอกาสให้เจ้าของที่ดินตาบอดร้องขอทางจำเป็นและภาระจำยอมได้เป็นการใช้สิทธิและให้สิทธิตามกฎหมาย เช่นนี้แล้วก็ต้องค้นหาหลักกฎหมายมาปรับบทกฎหมายกับข้อเท็จจริงและอธิบายหลักกฎหมายดังกล่าวให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวความคิดของจุฑามาศ นิสารัตน์ (2562, น. 112) ได้อธิบายว่าตามมาตรา 1349 นี้เป็นเรื่องทางจำเป็นซึ่งเป็นข้อจำกัดสิทธิอย่างหนึ่งกล่าวคือ ที่ดินแปลงใดถูกล้อมรอบจนไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะได้เจ้าของที่ดินมีสิทธิผ่านที่ดินล้อมอยู่ออกไปสู่ทางสาธารณะได้ การเกิดทางจำเป็นไม่ต้องรออายุความเหมือนกับเรื่องภาระจำยอมโดยการครอบครองปรักษ์ เมื่อที่ดินถูกปิดล้อมวันเวลาใดก็ได้ทางจำเป็นทันทีและในเรื่องทางจำเป็นนี้ไม่ต้องจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เพราะทางจำเป็นเป็นข้อจำกัดสิทธิโดยผลของกฎหมาย ลักษณะอีกประการหนึ่งของทางจำเป็นคือต้องเป็นทางออกไปสู่ทางสาธารณะเท่านั้นต่างกับภาระจำยอมแต่ผู้ที่ได้รับประโยชน์ในข้อจำกัดสิทธิในทางจำเป็นนั้นนอกจากเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ล้อมรอบอยู่และบริวารหรือคนที่อาศัยอยู่ในที่ดินนั้นจะใช้ทางจำเป็นนั้นได้ ซึ่งคำพิพากษาศาลฎีกาจึงเป็นกรณีศึกษาหรือตัวอย่างของการบังคับใช้กฎหมายที่ดีและสร้างการรับรู้แล้วเข้าใจให้แก่ผู้ศึกษาวิชานิติศาสตร์การศึกษาจากคำพิพากษาศาลฎีกาจึงเป็นการศึกษาจากเหตุการณ์จริงเรียกว่าการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา (Case-based learning) ทำให้ผู้เรียนเห็นตัวอย่างการใช้บังคับกฎหมายกับข้อเท็จจริงที่น่าเชื่อถือมากที่สุดเพราะเป็นคำตัดสินพิพากษาคดีของศาลสูงสุดสอดคล้องกับการเรียนการสอนของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565 (2565, น. 67) ที่เน้นการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

ประเด็นที่น่าสนใจจากการศึกษาวิจัยนี้ จะเห็นว่า ข้อโต้แย้งหรือข้อพิพาทที่มีประเด็นขึ้นสู่ศาลฎีกาเป็นจำนวนมากเกี่ยวกับกฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สินในบรรพ 4 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พบว่ามาตรา 1349 ที่ดินตาบอดไม่มีทางออกสู่ทางสาธารณะ มีจำนวนคดีมากที่สุด จำนวน 10 ฎีกา รองลงมาคือมาตรา 1336 อำนาจกรรมสิทธิ์ จำนวน 8 ฎีกา เท่ากันกับมาตรา 1350 ทางจำเป็น จำนวน 8 ฎีกา ตามมาด้วยมาตรา 1337 การใช้สิทธิเกินส่วน จำนวน 7 ฎีกา ซึ่งทั้ง 4 มาตรานี้เป็นบทบัญญัติที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ แสดงว่าข้อกฎหมายหรือมาตราเหล่านี้มีประเด็นที่ต้องมีการใช้กฎหมายและมีการตีความกฎหมายให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมอย่างหลากหลายประเด็นจนมีอาจให้ศาลชั้นต้นตัดสินแล้วเป็นที่ยุติ แต่ถึงขนาดต้องให้ศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงสุดตัดสินชี้ขาดคดี และแสดงให้เห็นว่าบทบัญญัตินั้น ๆ มีช่องว่างหรือมีข้อสังเกตที่ต้อง

ทำการศึกษาและอธิบายองค์ประกอบหลักเกณฑ์ของกฎหมายที่แตกฉานและพิสดาร จนมีบางคำพิพากษาศาลฎีกา ต้องมีการประชุมใหญ่ศาลฎีกาที่เป็นการประชุมของผู้พิพากษาศาลฎีกาและผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาทุกคนเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีกฎหมายกำหนดเพื่อทำการวินิจฉัยปัญหาในคดีตามที่ประธานศาลฎีกาเห็นสมควร คำพิพากษาศาลฎีกาประชุมใหญ่จึงเป็นคำพิพากษาศาลยุติธรรมชั้นสูงสุด ซึ่งถือเป็นบรรทัดฐานในการใช้กฎหมาย เป็นตัวอย่างในการวินิจฉัย ตีความ และอธิบายตัวบทกฎหมายต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการศึกษากฎหมายจากคดีเรื่องจริงที่ขึ้นสู่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ซึ่งถือเป็นที่ยุติและถึงที่สุด เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1730/2503 (ประชุมใหญ่) การทำถนนคอนกรีตบนทางารจ่ายอมไม่เป็นการเพิ่มการจ่ายอม (ประชุมใหญ่ครั้งที่ 33/2503) จดทะเบียนการจ่ายอมว่าเป็นทางเดิน ของผู้ที่อยู่ในโฉนดซึ่งจำเลยเป็นเจ้าของ แต่แล้วใช้ทางนี้เป็นทางรถด้วยก็ดี หรือมีคนอื่นซึ่งอยู่ในที่ดินโฉนดของจำเลยได้ใช้เป็นทางเดินด้วยก็ดี ก็ยังไม่เป็นการเพิ่มการจ่ายอม เมื่อการจดทะเบียนการจ่ายอมยังคงอยู่แม้ผู้ใช้นั้น จะอ้างว่าเป็นทางสาธารณชนก็ไม่ถือว่าละสิทธิการจ่ายอม (ศาลฎีกา, ออนไลน์)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยสามารถนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้และเพื่อการทาวิจัยต่อไปได้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนวิชากฎหมายสามารถนำคำพิพากษาศาลฎีกามาเป็นตัวอย่างในการสอนวิชากฎหมายที่เรียกว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา (Case-based learning) ได้

1.2 นักศึกษากฎหมายควรเรียนรู้หลักกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายจากคำพิพากษาศาลฎีกา เพราะในแต่ละคำพิพากษาจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับที่สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

1.3 ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการกับรายวิชาที่มีการใช้คำพิพากษาศาลฎีกาเป็นตัวอย่างในการปรับบทกฎหมายกับข้อเท็จจริง เช่น วิชาเอกเทศสัญญา วิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยครอบครัว วิชากฎหมายว่าด้วยมรดก

1.4 รูปแบบและวิธีในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยเฉพาะการศึกษาค้นคว้ากฎหมายเกี่ยวกับแดนกรรมสิทธิ์และการใช้กรรมสิทธิ์ในที่ดินอันจะเกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนารายวิชาและหลักสูตรต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกาที่มีการประชุมใหญ่ศาลฎีกา

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัญหาการบังคับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงในคำพิพากษาศาลฎีกาที่เป็นบรรทัดฐาน

2.3 ควรศึกษาบ่อเกิดของกฎหมายลายลักษณ์อักษรกับบรรทัดฐานทางสังคมอื่น เช่น ศาสนา ศิลธรรมจารีตประเพณี

2.4 ควรศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของการจัดการเรียนรู้ด้วยกรณีศึกษา (Case-based learning) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ในรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สิน

เอกสารอ้างอิง

- จุฑามาศ นิศารัตน์. (2562). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2565). *หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2565*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สมยศ เชื้อไทย. (2562). *คำอธิบายกฎหมายแพ่ง : หลักทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 25). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- หยุด แสงอุทัย. (2556). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป* (พิมพ์ครั้งที่ 19). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สกล หาญสุทธีวรินทร์. (2558). “คดีแย่งน้ำ” กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/595644?view=desktop>.
- _____. (2558). “คดีปล่อยน้ำท่วมนา” กรุงเทพฯธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 25 มีนาคม 2565, จาก <https://www.bangkokbiznews.com/blog/detail/595644?view=desktop>.
- ศาลฎีกา, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศาลฎีกา. (2565). *ระบบสืบค้นคำพิพากษาคำสั่งคำร้องและคำวินิจฉัยศาลฎีกา*. สืบค้นเมื่อ 6 เมษายน 2565, จาก <http://www.deka2007.supremecourt.or.th/deka/web/searchlist.jsp>.

ผู้เขียนบทความ

คุณอมรเทพ คล่าโชคชัย, คุณอาฤทธิตา ศรีสิงห์, คุณจิรวรรณ สร้างการนอก, คุณภัทราภรณ์ ประสานพันธ์ และคุณเกศรินทร์ สีแก้ว คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมล amonthepkhlachokchai@gmail.com, Taoarritta18778@gmail.com, jeerawanwun520l@gmail.com, aapp25160.199@gmail.com, kedsarin.1415ked@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิต จำเริญ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมล satid.j@nrru.ac.th

การศึกษาความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองปรปักษ์ในที่ดิน

ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

A STUDY OF KNOWLEDGE AND UNDERSTANDING IN THE PRINCIPLES OF LAW AND
THE PROBLEM OF ADVERSE POSSESSION OF LAND AMONG STUDENTS IN THE
BACHELOR OF LAWS PROGRAM NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

ยุทธนากร สียงนอก, สุทิวัส เหลลาสา, พีรยา ม่านกลาง, ชมพูนุช เรืองสนาม,
ภูชนิสสา เล็นไรสง, สุทธิกานต์ หวินกำปิง ตวงพร ปิยวิทย์ และสถิต จำเริญ

YUTTANAKON SIYANGNOK, SUTIWAT LOOSA, PEERAYA MANKLANG,
CHOMPUNUCH ROENGSAANAM, PHOCHANISA LENTHAISONG, SUTTHIKAN WINKAMPANG

TUANGPORN PIYAWIT AND SATID JUMRERN

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA RAJABHAT UNIVERSITY

จังหวัดนครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

Received: October 30, 2023

Revised: December 24, 2022

Accepted: December 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาทฤษฎีและหลักกฎหมายการครอบครองปรปักษ์ในที่ดิน 2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา 3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นปี โดยในการวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัย คือนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ซึ่งได้เลือกวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Radom Sampling) จำนวน 50 คน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยทำให้ทราบว่าหลักกฎหมายการครอบครองปรปักษ์ปรากฏในมาตรา 1382, 1299 วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และมาตรา 78 แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจปัญหาการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยความรู้ความเข้าใจว่าการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินต้องไปครอบครองที่ดินของผู้อื่นติดต่อกันจนครบ 10 ปี อยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจว่าการครอบครองปรักษ์ในที่ดินทำให้ได้กรรมสิทธิ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.87) และการครอบครองปรักษ์ในที่ดินต้องครอบครองโดยสงบเปิดเผย เจตนาเป็นเจ้าของอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ ส่วนความรู้ความเข้าใจที่ว่าการได้มาโดยการครอบครองปรักษ์อย่างไม่จดทะเบียนจะเปลี่ยนแปลงสิทธิไม่ได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.97) ซึ่งมีระดับความรู้ความเข้าใจในลำดับสุดท้าย ทั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาต่างชั้นปีกันมีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจการครอบครองปรักษ์ในที่ดินด้วย โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24) ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก เพราะยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สิน

คำสำคัญ: ความรู้และความเข้าใจ หลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองปรักษ์ในที่ดิน นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

ABSTRACT

The purpose of this research article were 1. To study the theory and legal principles of adverse possession of land, 2.To study the level of knowledge and understanding in the principles of law and the problem of hostile possession of land among students in the Bachelor of Laws program, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, 3. To find guidelines for developing the LL.B. curriculum. and organizing teaching and learning that is consistent with the development of competency of students in each grade level. In this research, the sample used in the research is a student of the Bachelor of Laws program. Which has chosen a simple random sampling method (Systematic Radom Sampling) for 50 people. It is a qualitative and quantitative research. using a questionnair, The data were analyzed (Percentage), mean and standard deviation, frequency (S.D.).

The results of the analysis are as follows: The principle of hostile possession law appears in Sections 1382, 1299, paragraph 2 of the Civil and Commercial Code and Section 78 of the Land Code. It was found that the level of knowledge and understanding of law students on the opposing possession of land Overall, it was at a high level. Knowledge and understanding that possessing an adversary in land requires possessing another person's land continuously for 10 years is at a high level. ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81), Followed by having knowledge and understanding that possessing hostile land leads to ownership at a high level. ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.87), and the hostile possession of the land must be peaceful possession, revealing the intention to own the land at a high level ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.99), respectively. As for the knowledge and understanding that acquisition through hostile possession, if it is not registered, the rights cannot be changed. is at a high level ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.97), which has a cognitive level in the last order. It was found that students of

different grades also had an effect on the level of knowledge and understanding of land adversary possession. Fourth year students were at the highest level ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.60), followed by third year students were at a high level ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24), the first year and the second-year students were at the high level. because I haven't enrolled in property law.

Keywords: knowledge and understanding, Principles of law and problem of Hostile possession of land, Students in Bachelor of Laws Program

บทนำ

การครอบครองปรักษ คือ การที่บุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้โดยความสงบและโดยเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี บุคคลนั้นย่อมได้กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินโดยผลของกฎหมายตามมาตรา 1382 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งครอบครองปรักษเป็นการครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นจนได้กรรมสิทธิ์มีหลักเกณฑ์ว่าจะต้องเป็นทรัพย์สินที่เจ้าของเดิมมีกรรมสิทธิ์อยู่ ซึ่งถ้าเป็นที่ดินต้องเป็นที่ดินที่มีโฉนดหรือโฉนดตราจองเท่านั้น โดยจะเริ่มนับระยะเวลาที่ครอบครองตั้งแต่วันที่ที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินแล้ว แต่ถ้าเจ้าของเดิมมีเพียงสิทธิครอบครองจะให้การครอบครองปรักษตามมาตราดังกล่าวข้างเพื่อให้ได้กรรมสิทธิ์มิได้ เพราะการครอบครองที่ดินมือเปล่า น.ส.3, น.ส.3 ก. แม้ครอบครองนานเท่าใดก็ไม่ได้กรรมสิทธิ์ หรือถ้าที่ดินว่างเปล่าไม่มีเจ้าของก็จะครอบครองปรักษไม่ได้ ผู้ใดที่จะครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นจนได้กรรมสิทธิ์นั้นต้องมีลักษณะการครอบครองครบถ้วนตามองค์ประกอบของมาตรา 1382 ทุกประการ ขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ โดยต้องมีการครอบครองโดยความสงบ โดยเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ซึ่งต้องอาศัยพฤติการณ์ที่แสดงออกโดยการยึดถือครอบครองว่ามีเจตนายึดถือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือไม่ เช่น สัญญาซื้อขายโดยไม่ทำตามแบบ แต่มอบให้ผู้ซื้อครอบครองเท่ากับว่าผู้ซื้อครอบครองอย่างเป็นเจ้าของแล้ว แต่ในสัญญาจะซื้อขายเป็นการให้ครอบครองก่อนเป็นการครอบครองแทนผู้จะขายเท่านั้น ไม่เป็นการครอบครองโดยมีเจตนาเป็นเจ้าของ หรือในกรณีที่ดินกรรมสิทธิ์รวมยังไม่ได้แบ่งกัน ไม่ว่าจะครอบครองส่วนไหนก็ถือว่าครอบครองแทนคนอื่นด้วย จึงไม่เป็นการครอบครองปรักษ (บัญญัติ สุชีวะ, 2540, น. 261-263)

การครอบครองปรักษจนได้กรรมสิทธิ์เป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมตามมาตรา 1299 วรรคสอง เป็นการได้มาโดยผลของกฎหมาย จึงต้องพิจารณาโดยเคร่งครัดจากการนับระยะเวลาต้องครบตามที่กฎหมายกำหนด โดยให้เริ่มนับตั้งแต่วันเริ่มแย่งการครอบครองจนครบ 10 ปี ซึ่งจะครบกำหนดในวันก่อนวันเริ่มนับตามหลักกฎหมายว่าด้วยระยะเวลาตามมาตรา 193/1-193/8 การครอบครองติดต่อกันนี้มีข้อยกเว้นว่า 1. ขาดการยึดถือโดยไม่สมัคร 2. มีการโอนการครอบครอง เมื่อครอบครองปรักษจนครบองค์ประกอบตามมาตรา 1382 แล้วย่อมได้กรรมสิทธิ์ทันทีโดยผลของกฎหมาย แม้อ้อมมาไม่ได้ยึดถือครอบครองหรือทำประโยชน์ ตราบใดที่ยังไม่มีผู้อื่นมาแย่งกรรมสิทธิ์ไป ก็ทำให้ผู้นั้นเสียกรรมสิทธิ์ไปไม่ เพราะกรรมสิทธิ์ไม่หมดลงโดยการไม่ใช้ จึงเป็นการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรมตามมาตรา 1299 วรรคสอง ปัญหาที่ค้นพบคือระหว่างผู้ครอบครองปรักษกับผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์เดิมใครมีกรรมสิทธิ์ดีกว่ากัน

เพราะตามหลักสามัญสำนึกของวิญญูชนกับตามกฎหมายย่อมมีความแตกต่างกันตามหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติที่ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์แม้ไม่ใช่ประโยชน์ในที่ดินก็ไม่ทำให้กรรมสิทธิ์หายไป แต่ผู้ที่มาแย่งหรือมาครอบครองบ้างควรเป็นผู้ผิดมากกว่า เช่นนี้แล้วจึงต้องการศึกษาวิจัยให้เห็นถึงระดับการรับรู้หรือความเข้าใจของนักศึกษากฎหมายทั้งผู้ที่เรียนกฎหมายมาบ้างแล้วและกำลังเรียน รวมทั้งที่ยังไม่เคยเรียนมาก่อน เพื่อทราบว่าคุณเหล่านั้นรู้และเข้าใจปัญหาของการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินมากน้อยเพียงใด

การครอบครองทรัพย์สินเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ซึ่งจะต้องเป็นการไปแย่งการครอบครองในที่ดินที่มีโฉนดของผู้อื่นจนได้กรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งมาตรานี้เป็นกฎหมายที่เกิดขึ้นในยุคกฎหมายของนักกฎหมาย แม้ว่าจะขัดกับแนวคิดที่ว่าเมื่อเป็นเจ้าของที่ดินแล้วกรรมสิทธิ์ไม่ใช่ก็ไม่สิ้นสุดเพราะกรรมสิทธิ์เป็นสิทธิที่มีความถาวร แต่มาตรา 1382 ยกเว้นหลักการดังกล่าว ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินจึงเป็นคดีความขึ้นสู่ศาลเป็นจำนวนมาก และเป็นประเด็นที่นักกฎหมายจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ชัดเจนและถูกต้อง ประกอบกับหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 มีการปรับปรุงรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สิน โดยมีการปรับจำนวนหน่วยกิตให้ลดลงจาก 3 หน่วยกิต เป็น 2 หน่วยกิต แต่คำอธิบายรายวิชายังคงครอบคลุมเนื้อหาเดิม “ความหมายของทรัพย์สินและทรัพย์สิน ประเภทของทรัพย์สิน ความเกี่ยวเนื่องระหว่างทรัพย์สินส่วนควบ อุปกรณ์และดอกผล ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1 ลักษณะ 3 และหลักกฎหมายทรัพย์สิน สิทธิสิทธิ กรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครอง ภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเก็บกิน สิทธิเหนือพื้นดิน และภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 4” (หลักนิติศาสตร์บัณฑิต, 2565, น. 27) และวิธีการจัดการเรียนการสอนนั้นให้สอนแบบเน้นสมรรถนะของผู้เรียนและเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) เพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สินในที่ดิน และนักศึกษาต่างชั้นปีกันจะมีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจหลักกฎหมายดังกล่าวหรือไม่

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาทฤษฎีและหลักกฎหมายการครอบครองทรัพย์สินในที่ดิน
2. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นปี

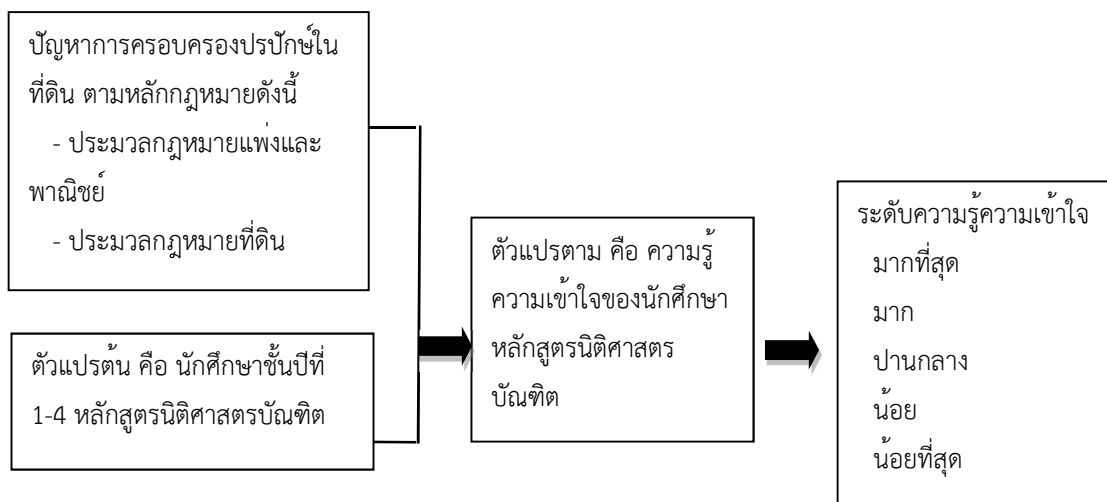
สมมุติฐานของการวิจัย

นักศึกษาชั้นปีที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สินในที่ดิน โดยนักศึกษาชั้นปี 4 ที่มีประสบการณ์และเรียนผ่านมาแล้วย่อมมีระดับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินมากกว่าชั้นปีอื่น

ขอบเขตงานวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหาที่ศึกษา
มุ่งศึกษาหลักกฎหมายการครอบครองปรักษ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายที่ดิน
2. ขอบเขตด้านประชากร
ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ชั้นปีที่ 1-4
3. ขอบเขตด้านเวลาระยะเวลา
ในการดำเนินการวิจัยตลอดระยะเวลาของภาคการศึกษาปีที่ 1/2565

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ยุทธนากร สียงนอก และคณะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงทฤษฎีและหลักกฎหมายการครอบครองปรักษ์ในที่ดิน
2. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาการครอบครองปรักษ์ในที่ดินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
3. ทำให้สามารถพัฒนาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต และการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนแต่ละช่วงชั้นปีได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยพื้นฐาน (Basic Research) ที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามเพื่อให้แสดงความเห็นเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายที่ดิน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4

กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic random sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างจากหน่วยย่อยของประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน แบบสุ่มเป็นช่วง ๆ โดยดำเนินการดังนี้

1.1 กำหนดหมายเลขประจำหน่วยตามบัญชีรายชื่อของประชากร (Sampling frame)

1.2 คำนวณช่วงของการสุ่ม (n/N)

1.3 ทำการสุ่มหาตัวสุ่มเริ่มต้น (Random start)

1.4 นับหน่วยของตัวอย่างนับไปตามช่วงของการสุ่ม (Random interval)

โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนแล้วจึงมาข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล มีนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ชั้นปี 1 สุ่มตามลำดับเลขที่ลงท้ายด้วย 0 เช่น 10, 20, 30,...จำนวน 15 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สุ่มตามลำดับเลขที่ลงท้ายด้วย 5 และ 0 เช่น 5, 10, 15, 20,... จำนวน 16 คน ปี 3 สุ่มตามลำดับเลขที่ลงท้ายด้วย 5 และ 0 เช่น 5, 10, 15, 20,... จำนวน 10 คน และปี 4 สุ่มตามลำดับเลขที่ลงท้ายด้วย 5 และ 0 เช่น 5, 10, 15, 20,... จำนวน 9 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ตัวแปรต้น คือ ชั้นปี

ตัวแปรตาม คือ ระดับความรู้เข้าใจการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นประกอบด้วย 2 ส่วน คือ การเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร และการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

3.1 เก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ คำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวข้องกับการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน

3.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างให้ได้ตามจำนวนที่กำหนดไว้ ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลจะมีการกำหนดวันเวลาและหน้าที่ให้แก่ทีมวิจัยเพื่อทำการเก็บแบบสอบถามเมื่อได้ข้อมูลที่ถูกต้องเพียงพอแล้วก็จะได้นำข้อมูลนั้นไปดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

4. วิธีการในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ดำเนินการวิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งเป็นคำถามเชิงปริมาณ และส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเป็นข้อความปลายเปิดมาตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์เชิงปริมาณค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สินที่ดินโดยเป็นไปตามเกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถาม ดังต่อไปนี้

คะแนน	ระดับ	ร้อยละ
4.5-5.00	มากที่สุด	90-100
3.5-4.49	มาก	70-89
2.5-3.49	ปานกลาง	50-69
1.5-2.49	น้อย	30-49
1.1-1.49	น้อยที่สุด	0-29

ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบพรรณนาแบบร้อยละเพื่อสรุปผลที่ได้จากการวิจัย จากนั้นจึงจัดทำรายงานการวิจัยและเผยแพร่ผลงาน

5. การวัดคุณภาพเครื่องมือ

การวัดคุณภาพเครื่องมือ โดยการทดลองใช้กับนักศึกษาจำนวน 10 คน แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงข้อคำถาม และให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เมื่อปรับปรุงแก้ไขแล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ผลการวิจัย

1. หลักกฎหมายการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน

ผลจากการเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร จากตำรา บทความวิชาการ คำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบครองทรัพย์สินที่ดินทำให้ถึงการรับรู้เกี่ยวกับทฤษฎีและหลักกฎหมายการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน มีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายที่ดิน ปรากฏตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงทฤษฎีและหลักกฎหมายการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน

กฎหมาย	บทบัญญัติ
ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	มาตรา 139 อสังหาริมทรัพย์ หมายความว่า ที่ดินและทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินมีลักษณะเป็นการถาวรหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้น และหมายความรวมถึงทรัพย์สินอันเกี่ยวกับที่ดิน หรือทรัพย์สินอันติดอยู่กับที่ดินหรือประกอบเป็นอันเดียวกับที่ดินนั้นด้วย

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กฎหมาย	บทบัญญัติ
	<p>มาตรา 1299 ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น ท่านว่าการได้มาโดยนิติกรรมซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้นไม่บริบูรณ์ เว้นแต่นิติกรรมจะจัดทำเป็นหนังสือและได้จดทะเบียนการได้มากับพนักงานเจ้าหน้าที่</p> <p>ถ้ามีผู้ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม สิทธิของผู้ได้มานั้น ถ้ายังมีได้จดทะเบียนไว้ ท่านว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้และสิทธิอันยังมิได้จดทะเบียนนั้น มิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริต และได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้ว</p>
	<p>มาตรา 1336 ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและจำหน่ายทรัพย์สินของตนและได้ซึ่งดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้นกับทั้งมีสิทธิติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินของตนจากบุคคลผู้ไม่มีสิทธิจะยึดถือไว้ และมีสิทธิขัดขวางมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย</p>
	<p>มาตรา 1367 บุคคลใดยึดถือทรัพย์สินโดยเจตนาจะยึดถือเพื่อตน ท่านว่าบุคคลนั้นได้ซึ่งสิทธิครอบครอง</p>
	<p>มาตรา 1382 บุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้ด้วยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาสิบปี ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาห้าปีไซ้ท่านว่าบุคคลนั้นได้กรรมสิทธิ์</p>
ประมวลกฎหมายที่ดิน	<p>มาตรา 1 ที่ดิน หมายความว่า พื้นดินทั่วไป และให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บาง ลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย</p>
	<p>มาตรา 3 กำหนดให้บุคคลย่อมมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ในกรณีต่อไปนี้</p> <p>(1) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ หรือได้มาซึ่งโฉนดที่ดินตามบทแห่งประมวลกฎหมายนี้</p> <p>(2) ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพหรือกฎหมายอื่น</p>

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กฎหมาย	บทบัญญัติ
	<p>มาตรา 71 ให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขา นั้น</p> <p>ในกรณีที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาได้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมแล้ว ให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในเขตท้องที่สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสำนักงานที่ดินสาขาอื่นได้ด้วย เว้นแต่การจดทะเบียนที่ดินต้องมีประกาศหรือต้องมีการรังวัด ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>มาตรา 78 การขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดินซึ่งได้มาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 หรือโดยประการอื่นนอกจากนิติกรรมสำหรับที่ดินที่มีโฉนดแล้วให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>

จากตารางที่ 1 แสดงถึงหลักกฎหมายการครอบครองปรปักษ์ในที่ดิน พบว่ามีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2 ฉบับ คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497 โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์แห่งการครอบครองปรปักษ์ ส่วนประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 78 เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์ของการจดทะเบียนการได้มาซึ่งที่ดินจากการครอบครองปรปักษ์

นอกจากนี้จากการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ตำรา บทความวิชาการ คำพิพากษา กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินทำให้ทราบถึงหลักเกณฑ์หรือองค์ประกอบกฎหมายการครอบครองปรปักษ์ในที่ดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 รวมทั้งการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ในที่ดินตามมาตรา 1299 วรรคสอง ปรากฏตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงองค์ประกอบและผลของการครอบครองทรัพย์สิน

บทบัญญัติ	องค์ประกอบและผลของการครอบครองทรัพย์สิน
มาตรา 1382	<ol style="list-style-type: none"> 1. บุคคลใดครอบครองที่ดินมีโฉนดของผู้อื่น 2. โดยความสงบ 3. โดยเปิดเผย 4. เจตนาเป็นเจ้าของ 5. ครองครองติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี 6. บุคคลนั้นได้กรรมสิทธิ์
มาตรา 1299 วรรคสอง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้ใดมาซึ่งอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม 2. สิทธิของผู้ได้มานั้น ถ้ายังมีได้จดทะเบียน จะเกิดผล 2 ประการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 เปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไม่ได้ 2.2 ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้ว

จากตารางที่ 2 แสดงถึงองค์ประกอบและผลของการครอบครองทรัพย์สิน พบว่า มาตรา 1382 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กำหนดองค์ประกอบไว้ 5 ข้อ โดยหากผู้ใดครอบครองทั้ง 5 ข้อก็จะทำให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ตามมาตรา 1299 วรรคสอง เป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยผลของกฎหมายด้วยการครอบครองทรัพย์สินที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายจึงจะได้กรรมสิทธิ์โดยสมบูรณ์เป็นทรัพย์สินโดยต้องไปยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองทรัพย์สิน นำคำพิพากษาของศาลไปขอออกโฉนดที่ดิน

2. ความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สิน

ผลจากการเก็บข้อมูลจากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คนแล้วจึงมาข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป และระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามได้ผลการเก็บข้อมูลดังปรากฏในตารางที่ 3 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับเพศ ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	19	38.00
หญิง	31	62.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 3 มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยเพศหญิงมีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 62.00 และเพศชายมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามตามชั้นปีของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

ชั้นปี	จำนวน	ร้อยละ
ปี 1	15	30.00
ปี 2	16	32.00
ปี 3	10	20.00
ปี 4	9	18.00
รวม	50	100.00

จากตารางที่ 4 จำนวนนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิตที่ตอบแบบสอบถามตามชั้นปีตั้งแต่ชั้นปี 1 ปี 2 ปี 3 และปี 4 มีจำนวนทั้งหมด 50 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 พบว่า มีนักศึกษาชั้นปี 2 จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 32.00 รองลงมาคือ นักศึกษาชั้นปี 1 จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 ตามด้วยนักศึกษาชั้นปี 3 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และนักศึกษาชั้นปี 4 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
1. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินที่มีโฉนด (น.ส.4 จ.) เท่านั้น	3.90	0.79	มาก
2. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินทำไร่ได้กรรมสิทธิ์	4.16	0.87	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
3. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินต้องไปครอบครองที่ดินของผู้อื่นติดต่อกันจนครบ 10 ปี	4.28	0.81	มาก
4. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินต้องครอบครองโดยสงบเปิดเผย เจตนาเป็นเจ้าของ	4.08	0.99	มาก
5. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินเมื่อครบ 10 ปีแล้ว ผู้ครอบครองจะต้องไปยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อขออนุญาตโฉนดที่ดินใหม่	4.04	0.88	มาก
6. การครอบครองทรัพย์สินในที่ดินเป็นการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม	4.06	0.79	มาก
7. การได้มาโดยการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินสามารถยืนยันกับเจ้าของที่ดินเดิมได้	3.96	0.88	มาก
8. การได้มาโดยการครอบครองทรัพย์สินถ้ายังไม่จดทะเบียนจะเปลี่ยนแปลงสิทธิไม่ได้	3.83	0.97	มาก
9. การได้มาโดยการครอบครองทรัพย์สินถ้ายังไม่จดทะเบียนจะยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับบุคคลภายนอกที่เสียค่าตอบแทนและสุจริตและจดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตไม่ได้	3.96	0.83	มาก
10. ผู้ครอบครองทรัพย์สินในที่ดินสามารถยืนยันกับทายาทของเจ้าของที่ดินเดิมได้	3.94	0.89	มาก
รวม	4.02	0.87	มาก

จากตารางที่ 5 ภาพรวมของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87) พบว่า ความรู้ความเข้าใจว่าการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินต้องไปครอบครองที่ดินของผู้อื่นติดต่อกันจนครบ 10 ปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) รองลงมาคือ มีความรู้ความเข้าใจว่าการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินทำให้ได้กรรมสิทธิ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.87) และการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินต้องครอบครองโดยสงบเปิดเผย เจตนาเป็นเจ้าของอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ ส่วนความรู้ความเข้าใจที่ว่า การได้มาโดยการครอบครองทรัพย์สินถ้ายังไม่จดทะเบียนจะเปลี่ยนแปลงสิทธิไม่ได้ นั้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.97) ซึ่งมีระดับความรู้ความเข้าใจในลำดับสุดท้าย

ตารางที่ 6 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของนักศึกษา
หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตแยกเป็นชั้นปี

คำถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ชั้นปีที่ 1	3.78	0.32	มาก
ชั้นปีที่ 2	3.70	0.33	มาก
ชั้นปีที่ 3	4.30	0.24	มาก
ชั้นปีที่ 4	4.60	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 ระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของ
นักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตแยกเป็นชั้นปี พบว่า ชั้นปีที่ 4 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.60)
รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24) ตามด้วยชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$,
S.D. = 0.32) และชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาที่มีต่อการครอบครองทรัพย์สินที่ดิน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. **หลักกฎหมายการครอบครองทรัพย์สินในที่ดิน** จากการศึกษารายพบว่ามี มาตรา 1382 แห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นบทบัญญัติที่เป็นหลักของการครอบครองทรัพย์สินที่ผู้ที่จะได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินจะต้อง
ปฏิบัติตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าวไว้ครบบตามที่ถูกกฎหมายบัญญัติเอาไว้จึงจะทำให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ดังนี้

“บุคคลใดครอบครองทรัพย์สินของผู้อื่นไว้โดยความสงบและโดยเปิดเผยด้วยเจตนาเป็น
เจ้าของ ถ้าเป็นอสังหาริมทรัพย์ได้ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาสิบปี ถ้าเป็นสังหาริมทรัพย์ได้
ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลาห้าปีไซ้ท่านว่าบุคคลนั้นได้กรรมสิทธิ์”

โดยสามารถแยกองค์ประกอบในการครอบครองทรัพย์สินในที่ดินได้เป็นดังนี้ 1. บุคคลใดครอบครอง
ที่ดินมีโฉนดของผู้อื่น 2. โดยความสงบ 3. โดยเปิดเผย 4. เจตนาเป็นเจ้าของ 5. ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี
สอดคล้องกับศรีราชา วงศารยางค์กูร (2564, น. 289) กล่าวว่าไว้ว่ามีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. ทรัพย์สินที่ครอบครองนั้น
ต้องเป็นของผู้อื่น 2. ต้องครอบครองทรัพย์สินนั้นโดยความสงบและโดยเปิดเผย 3. ต้องครอบครองด้วยเจตนาเป็น
เจ้าของ 4. ต้องครอบครองติดต่อกัน 5. ต้องครอบครองครบบตามเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเมื่อครบองค์ประกอบ
ดังกล่าวจะทำให้ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยทางอื่นนอกจากนิติกรรม ตามมาตรา 1299 วรรคสอง เป็นการได้มาซึ่ง
กรรมสิทธิ์โดยผลของกฎหมายด้วยการครอบครองทรัพย์สินที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายจึงจะได้กรรมสิทธิ์โดย

สมบูรณ์เป็นทรัพย์สินที่เปลี่ยนแปลงทางทะเบียนได้และสามารถยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้ได้สิทธิมาโดยเสียค่าตอบแทนและโดยสุจริตและได้จดทะเบียนสิทธิโดยสุจริตแล้วได้ ซึ่งหลักกฎหมายดังกล่าวเกิดขึ้นในยุคกฎหมายของนักกฎหมาย (Juristenrecht) ของปรีดี เกษมทรัพย์ (2531, น. 300-312) โดยที่นักกฎหมายบัญญัติกฎหมายขึ้นมาโดยอาศัยเหตุผลปรุงแต่งทางกฎหมาย ซึ่งหลักกฎหมายครอบครองปรักษณ์นี้เป็นการกำหนดขึ้นมาโดยเหตุผลทางกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการโอนกรรมสิทธิ์ อีกทั้งเป็นการรับรองกรรมสิทธิ์ให้แก่ผู้ที่ได้ครอบครองทรัพย์สินอยู่เป็นเวลานานพอสมควร ทั้งยังเป็นการบังคับให้เจ้าของทรัพย์สินต้องดูแล และติดตามเรียกคืนทรัพย์สินของตนภายในระยะเวลาอันสมควร หากผู้ทรงสิทธิไม่ใส่ใจดูแลก็ควรจะหมดสิทธิเหล่านี้ เป็นต้น

การครอบครองปรักษณ์ตามมาตรา 1382 พบว่ามีคำพิพากษาศาลฎีกาได้นำไปใช้วินิจฉัยปรับบทกฎหมายกับข้อเท็จจริงจนได้มีคำพิพากษาที่เป็นบรรทัดฐานดังต่อไปนี้

1.1 บุคคลใดครอบครองที่ดินมีโฉนดของผู้อื่น สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 9394/2557 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) การครอบครองอสังหาริมทรัพย์อันจะทำให้ผู้ครอบครองได้กรรมสิทธิ์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 นั้น นอกจากจะต้องเป็นการครอบครองโดยสงบและเปิดเผยด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปีแล้ว ยังจะต้องเป็นการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นของบุคคลอื่นด้วย หากเป็นการครอบครองทรัพย์สินของตนเองหรือที่ตนเองเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ร่วมที่ยังไม่มีการแบ่งแยกกันเป็นส่วนสัด ก็ห้ามมีผลที่จะทำให้ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครองปรักษณ์ไม่

1.2 โดยความสงบ สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2751/2538 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) จำเลยที่ 2 ครอบครองที่พิพาทในระหว่างคดีจะอ้างว่าเป็นการครอบครองปรักษณ์ต่อความอีกฝ่ายหนึ่งหาได้ไม่ จึงไม่อาจนับระยะเวลาดังกล่าวรวมเข้ากับระยะเวลาที่ได้ครอบครองมาก่อนวันยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ได้และเมื่อหลังจากที่คดีดังกล่าวถึงที่สุดแล้ว จำเลยที่ 2 ก็เพิ่งครอบครองที่พิพาทมาเพียง 7 ปีเศษ จึงยังไม่ได้กรรมสิทธิ์โดยการครอบครอง

1.3 โดยเปิดเผย สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5238/2546 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) การที่จำเลยสร้างฐานรากของโรงเรือนซึ่งเป็นส่วนที่ฝังอยู่ใต้ดินรูก้าเข้าไปในที่ดินของโจทก์ โดยมีเจตนาซ่อนเร้นปกปิดการกระทำที่ไม่ชอบของตน จึงไม่อาจถือได้ว่าจำเลยทั้งสองครอบครองที่ดินส่วนที่รูก้าของโจทก์โดยเปิดเผยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ประกอบมาตรา 1401 แม้จะมีการครอบครองมานานเท่าใด จำเลยทั้งสองก็ไม่ได้สิทธิภาระจำยอมในที่ดินดังกล่าว

1.4 เจตนาเป็นเจ้าของ สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1557/2549 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) ผู้ครอบครองที่ดินมีลักษณะเป็นการครอบครองเพื่อตนอย่างเป็นทางการ แม้จะเข้าใจว่าที่ดินดังกล่าวเป็นที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แต่ความเป็นจริงเป็นที่ดินมีโฉนด ก็ถือได้ว่าเป็นการครอบครองด้วยเจตนาเป็นเจ้าของ เมื่อครอบครองเกินกว่า 10 ปี ที่ดินจึงตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และสอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1921/2536 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) โจทก์และจำเลยซื้อที่ดินมีโฉนดจากเจ้าของกรรมสิทธิ์พร้อมกันแต่ได้เข้าครอบครองที่ดินสลับแปลงกัน แม้จำเลยจะครอบครองที่ดินของโจทก์โดยความเข้าใจผิดว่าเป็นที่ดินของตนเองแต่จำเลยก็ครอบครองโดยเจตนาเป็นเจ้าของไม่จำเป็นที่

จำเลยจะต้องว่าเป็นที่ดินของโจทก์แล้วแย่งการครอบครองเกินกว่า 10 ปี จึงจะได้กรรมสิทธิ์ เมื่อการเข้าครอบครองนั้นเป็นการครอบครองด้วยความสงบเปิดเผย ด้วยเจตนาเป็นเจ้าของติดต่อกันเกิน 10 ปี จำเลยย่อมได้กรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382

1.5 ครอบครองติดต่อกันเป็นเวลา 10 ปี สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5086/2538 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 กล่าวถึงเฉพาะด้านผู้ครอบครองว่าถ้าได้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นติดต่อกันนาน 10 ปี แล้วย่อมได้กรรมสิทธิ์ การนับระยะเวลาการครอบครองที่ดินของจำเลยในระหว่างที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ ก. ติดต่อมาจนตกเป็นของโจทก์ สามารถนับรวมกันได้ เมื่อรวมเป็นระยะเวลาเกือบ 20 ปี จำเลยจึงได้กรรมสิทธิ์ และสอดคล้องกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1088/2519 (ศาลฎีกา, 2565, ออนไลน์) การนับระยะเวลาครอบครองติดต่อกันตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 กล่าวไว้เฉพาะด้านผู้ครอบครองว่า ถ้าผู้ครอบครองได้ครอบครองอสังหาริมทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และครบ 10 ปีแล้ว ย่อมได้กรรมสิทธิ์ มิได้คำนึงถึงฝ่ายผู้เป็นเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกครอบครองแต่อย่างใด แม้จะบัญญัติว่าต้องเป็นการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น คำว่า “ผู้อื่น” ย่อมหมายถึงบุคคลทั่วไปซึ่งมิใช่ผู้ครอบครองปกติ ฉะนั้นในการการนับเวลาครอบครองติดต่อกันตามมาตรานี้ จึงถือเอาระยะเวลาครอบครองของฝ่ายผู้ครอบครองเท่านั้น ไม่ต้องพิจารณาถึงตัวเจ้าของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกครอบครองว่าจะได้โอนกรรมสิทธิ์ในอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกครอบครองให้แก่ผู้ใดหรือไม่ ทั้งไม่จำเป็นต้องถือเอาทางฝ่ายเจ้าของอสังหาริมทรัพย์แต่ละคนที่รับโอนกรรมสิทธิ์มาเป็นเกณฑ์ในการเริ่มระยะเวลาใหม่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนตัวเจ้าของ

2. ความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองปรักษ์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต จากการศึกษาวิจัย พบว่าภาพรวมของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองปรักษ์ของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.87) เพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 3 ได้ลงทะเบียนเรียนรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สินและสอบผ่านมาแล้วถือว่ามีความรู้และความเข้าใจหลักกฎหมายครอบครองปรักษ์ในที่ดิน ซึ่งความรู้ความเข้าใจในหัวข้อการครอบครองปรักษ์ในที่ดินต้องไปครอบครองที่ดินของผู้อื่นติดต่อกันจนครบ 10 ปีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.81) เพราะเป็นเรื่องอายุความได้สิทธิ และเป็นเรื่องที่จดจำได้ง่าย จึงส่งผลให้หัวข้อนี้ที่นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจในระดับมาก ส่วนหัวข้อว่าการได้มาโดยการครอบครองปรักษ์ถ้ายังไม่จดทะเบียนจะเปลี่ยนแปลงสิทธิไม่ได้นี้นักศึกษามีระดับความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.97) แต่อยู่ในลำดับสุดท้ายเพราะเป็นรายละเอียดของการได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินโดยการครอบครองปรักษ์แล้วแต่ยังไม่ไปจดทะเบียนคือ การยังไม่ไปร้องขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ออกโฉนดที่ดินใหม่ก็จะไปจดทะเบียนโอนขายที่ดินแปลงดังกล่าวต่อไปให้ผู้อื่นไม่ได้ ประกอบกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สิน ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 2 อยู่ในทางการศึกษารายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สินในภาคเรียนที่ 1/2565 จึงเป็นหัวข้อที่ยังเป็นเรื่องไกลตัวและทำความเข้าใจได้ยาก เพราะยังเรียนไม่ครบภาคการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของถนอมจิตแก้วเกื้อ (2555, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยสาเหตุที่ทำให้ลูกจ้างขาดความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงาน พบว่าลูกจ้างเห็นว่าเป็นเรื่องไกลตัวและเข้าใจยากและไม่สนใจในการรับรู้

กฎหมายแรงงาน ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าชั้นปีของนักศึกษาผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในหลักกฎหมายและปัญหาเกี่ยวกับการครอบครองทรัพย์สินของนักศึกษาหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตเพราะนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.60) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.24) ตามด้วยชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.32) และชั้นปีที่ 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.33) ตามลำดับ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนรายวิชากฎหมายแพ่งว่าด้วยทรัพย์สินจึงต้องเน้นให้ผู้เรียนมีการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผลลัพธ์การเรียนรู้เมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยชั้นปีที่ 1 ต้องมีความรู้พื้นฐานรอบด้านในศาสตร์ต่างๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต และมีความรู้พื้นฐานทางกฎหมาย สามารถอธิบายหลักเกณฑ์ของกฎหมายพื้นฐานได้อย่างถูกต้อง มีความรับผิดชอบตนเองและสังคม สามารถใช้ภาษาพูดและภาษาเขียนทางกฎหมายได้ และชั้นปีที่ 2 จะต้องสามารถนำความรู้พื้นฐานทางกฎหมายมาปรับใช้กับการเรียนรู้วิชากฎหมาย และมีความรู้ความเข้าใจกฎหมายหมวดวิชาเฉพาะทางนิติศาสตร์ สามารถประยุกต์ใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริง และมีทักษะการใช้ภาษาเขียนทางกฎหมายได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งชั้นปีที่ 3 จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในวิชาเฉพาะทางนิติศาสตร์ที่เป็นวิชาบังคับซึ่งมีเนื้อหาสืบเนื่อง หรือวิชาบังคับที่ต้องใช้ความรู้พื้นฐาน และวิชาเลือกหรือวิชาเฉพาะทางวิชาชีพตามความสนใจ รวมถึงสามารถประยุกต์ใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงในสังคม หรือท้องถิ่นได้อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนชั้นปีที่ 4 ก็จะต้องสามารถนำความรู้ด้านกฎหมายมาวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจรณ์ ประเด็นปัญหาสังคม หรือท้องถิ่น เชื่อมโยงหรือบูรณาการกับศาสตร์อื่น เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร คำนึงถึงหลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรม มีทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพกฎหมายหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น (มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2565, น. 132)

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยมีแนวทางในการแก้ปัญหาในการเรียนการสอนในเรื่องที่วิจัยทั้งปัญหากฎหมายและปัญหาข้อเท็จจริง สามารถนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้และเพื่อการทำวิจัยต่อไปได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชากฎหมายสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่แตกต่างกันก็จะต้องมีการใช้เทคนิคหรือทักษะการสอนที่แตกต่างกันด้วย

1.2 ผู้สอนควรศึกษาวิจัยในชั้นเรียนเพื่อจะได้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจในนักศึกษาที่มีต่อรายวิชาของผู้สอนเองและจะได้พัฒนาคุณภาพทางการให้แก่นักศึกษาจะได้สอดคล้องกับการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน

1.3 หลักสูตรควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับหัวข้อการครอบครองทรัพย์สินเพื่อเป็นรูปแบบที่ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา (CLO)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการสร้างการรับรู้กฎหมายทรัพย์สินของประชาชนในเขตจังหวัดนครราชสีมา

2.2 ควรศึกษาวิจัยปัญหาเกี่ยวกับข้อพิพาทในชุมชนเกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินและที่ดิน

2.3 ควรศึกษาวิจัยปัญหาการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่มีการประชุมใหญ่

2.4 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้คำพิพากษาศาลฎีกามาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนา
สมรรถนะสำหรับนักศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ถนอมจิต แก้วเกื้อ. (2555). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองแรงงานของลูกจ้าง : ศึกษาเฉพาะกรณีใน
สถานประกอบการประเภทโรงแรม อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. (วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).

บัญญัติ สุชีวะ. (2544). *คำอธิบายกฎหมายลักษณะทรัพย์สิน* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือเนติบัณฑิตย
สภา.

ปรีดี เกษมทรัพย์. (2531). *นิติปรัชญา*. พระนคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2565). *หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง) พ.ศ.2565*.

นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

ศาลฎีกา, ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในศาลฎีกา. (2555). ระบบสืบค้นคำพิพากษาคำสั่งคำร้องและ
คำวินิจฉัยศาลฎีกา. สืบค้นเมื่อ 9 เมษายน 2555, จาก

<http://www.deka2007.supremecourt.or.th/deka/web/searchlist.jsp>

ศรีราชา วงศารยางค์กูร. (2564). *คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

ผู้เขียนบทความ

คุณยุทธนากร สียงนอก, คุณสุทิวัส เหลลาสา, คุณพีรยา ม่านกลาง, คุณชมพูนุช เรืองสนาม, คุณภูษนิสา
เส้นไธสง และคุณสุทธิกานต์ หวินกำปัง คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
จังหวัดนครราชสีมา อีเมล yuttanakor06660@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิต จำเริญ อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อีเมล satid.j@nrru.ac.th

หลักเกณฑ์การส่งบทความตีพิมพ์

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ได้เปลี่ยนชื่อจากวารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ตามประกาศคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ 26/2563 วันที่ 30 ธันวาคม 2563 เปลี่ยนเป็น วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ Jaraphruekpirom โดยเผยแพร่ตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องจากวารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2562 ซึ่งบทความทุกเรื่องจะได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านสาขานั้นหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จากทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาอย่างน้อย 2 คน โดยมีรูปแบบการกลั่นกรองบทความก่อนตีพิมพ์ (Peer review) ซึ่งผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-blind peer review) เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ สำหรับการนำเสนอผลงานวิจัย งานวิชาการหรือความเห็นทางวิชาการใหม่ ๆ เป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ความรู้ ความคิดเห็นจากการศึกษาค้นคว้า การวิจัย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในบริบทต่าง ๆ ของวิทยาการที่หลากหลาย รวมทั้งเป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการของชุมชนท้องถิ่นที่สามารถนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีกำหนดเผยแพร่ปีละ 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม-มิถุนายน และฉบับที่ 2 ประจำเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขอบเขตสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ทั่วไป (General Social Sciences) ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ (General Arts and Humanities) รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration) ภาษาและวรรณกรรม (Language and Literature) และการศึกษา (Education) และหรือที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นี้
2. เพื่อเป็นสื่อกลางการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สำหรับคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และนักวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย
3. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมให้เกิดผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้จริงอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมโดยรวม

การพิจารณาบทความ

1. บทความที่ตีพิมพ์ลงวารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์ต้องเป็นบทความใหม่ที่อยู่ในขอบเขตสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ทั่วไป (General Social Sciences) ศิลปะทั่วไปและมนุษยศาสตร์ (General Arts and Humanities) รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ (Political Science and Public Administration) ภาษาและวรรณกรรม (Language and Literature) และการศึกษา (Education) และหรือที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นี้

2. บทความต้องไม่เคยพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่นใดมาก่อน และไม่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของวารสารอื่น ๆ

3. บทความต้องผ่านการพิจารณาและประเมินคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer review) ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านสาขานั้นหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จากทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาอย่างน้อย 2 คน ซึ่งผู้พิจารณาไม่ทราบชื่อผู้แต่ง และผู้แต่งไม่ทราบชื่อผู้พิจารณา (Double-blind peer review)

4. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เป็นข้อคิดของผู้เขียนเท่านั้น และผู้เขียนจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อผลทางกฎหมายใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นจากบทความนั้น

5. บทความที่ตีพิมพ์ มี 3 ประเภท ดังนี้

5.1 บทความวิจัย (Research Article) เป็นบทความที่มีการนำเสนอผลการศึกษา หรือการค้นคว้าอย่างมีระบบ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย ผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.2 บทความวิชาการ (Academic Article) เป็นบทความที่มีการนำเสนอความรู้ทั่วไปที่เขียนขึ้นจากการสังเคราะห์ พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีประโยชน์แก่ผู้อ่าน ประกอบด้วยบทนำ เนื้อหา และสรุป

5.3 บทความวิจารณ์ (Review Article) เป็นบทความที่วิจารณ์หนังสือและการนำเสนอความคิดเห็นของผู้เขียนที่มีประโยชน์แก่ผู้อ่าน ประกอบด้วยภาพปกหนังสือ ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือ เนื้อหา และข้อเสนอแนะแนวทางการเลือกหนังสือ

การส่งบทความ

ผู้เขียนบทความต้องส่งแบบรับรองประกอบการพิจารณาบทความมาพร้อมกับบทความ ดังนี้

1. แบบเสนอต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ (เอกสาร 4)
2. แบบรับรองบทความวิจัยของอาจารย์ที่ปรึกษา (เอกสาร 5 กรณีนักศึกษา)
3. แบบตรวจสอบบทความ (เอกสาร 6 หรือ เอกสาร 7 หรือ เอกสาร 8 ตามลักษณะบทความ)

หากรูปแบบการพิมพ์บทความไม่เป็นไปตามกำหนดของการเตรียมต้นฉบับและแบบฟอร์มบทความวิจัยหรือบทความวิชาการ รวมทั้งไม่นำส่งแบบรับรองดังกล่าว กองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณาบทความ

การติดต่อวารสาร

กองบรรณาธิการวารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

340 ถนนสุรนายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30000

โทรศัพท์: 044-009009 ต่อ 3620-3621 และ 3625

โทรสาร: 044-256103 E-Mail: jppj@nrru.ac.th

การเตรียมต้นฉบับ

การเตรียมต้นฉบับเพื่อตีพิมพ์ในวารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์บทความต้องพิมพ์ด้วยโปรแกรมไมโครซอฟท์เวิร์ด (Microsoft word) ใช้อักษร TH SarabhanPSK กระดาษขาว B5 ตั้งค่ากระดาษหน้าเดียว โดยเว้นหัวกระดาษ 2 เซนติเมตร ท้ายกระดาษ 2.5 เซนติเมตร กั้นซ้าย 2 เซนติเมตร กั้นขวา 1.5 เซนติเมตร พิมพ์เว้นวรรคหรือช่องว่าง 1 เคาะ ระยะห่างบรรทัด 1 เท่าปกติ และจัดข้อความกระจายแบบไทย (Thai Distributed)

วารสารชัยพฤกษ์ภิรมย์กำหนดให้บทความมีความยาวอยู่ระหว่าง 8-15 หน้ากระดาษ โดยมีจำนวนไม่ต่ำกว่า 8 หน้า และไม่เกิน 15 หน้ากระดาษ B5 โดยเนื้อหารูปภาพและตาราง กรณีที่บทความไม่เป็นไปตามกำหนดกองบรรณาธิการจะไม่รับพิจารณา

องค์ประกอบและการเรียงลำดับหัวข้อในบทความ

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** ต้องมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่และหนาทั้งหมด โดยชื่อเรื่องภาษาไทยใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 18 point ส่วนชื่อเรื่องภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และหนาขนาด 16 point

2. **ชื่อผู้เขียน (Author)** มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ระบุชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยพิมพ์เฉพาะชื่อ-นามสกุลเท่านั้น กรณีที่มีผู้ร่วมวิจัยมากกว่า 6 คน ให้ระบุชื่อผู้วิจัยคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคณะ” ชื่อผู้เขียนภาษาไทยใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 16-point ส่วนชื่อผู้เขียนภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และหนาขนาด 14-point

2.2 ระบุชื่อหน่วยงาน โดยระบุรายละเอียดของผู้เขียนแต่ละคน ประกอบด้วยหน่วยงานที่สังกัดและจังหวัด ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยชื่อหน่วยงานและจังหวัดภาษาไทยใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 14-point ส่วนชื่อหน่วยงานและจังหวัดภาษาอังกฤษใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และหนาขนาด 12-point

3. **บทคัดย่อ (Abstract)** มีรายละเอียดดังนี้

3.1 บทความต้องนำเสนอบทคัดย่อภาษาไทยและตามด้วยภาษาอังกฤษ กำหนดให้มีจำนวนคำระหว่าง 200-300 คำ โดยเรียงลำดับการเขียนบทคัดย่อตามความสำคัญ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย

3.2 คำว่า “บทคัดย่อ” ใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 16-point ชิดขอบด้านซ้าย

3.3 คำว่า ABSTRACT ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่และหนาขนาด 16-point ชิดขอบด้านซ้าย

3.4 รายละเอียดเนื้อหาในบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ใช้ตัวอักษรพิมพ์ปกติขนาด 14 point

4. **คำสำคัญ (Keywords)** มีรายละเอียดดังนี้

4.1 ระบุคำสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับชื่อเรื่อง จำนวน 3-5 คำ ใช้ตัวอักษรพิมพ์ปกติขนาด 14-point

4.2 คำว่า “คำสำคัญ” ใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 14-point ชิดขอบด้านซ้าย ตามด้วยเครื่องหมาย (:) หลังเครื่องหมาย (:) ให้เว้นวรรค 1 ส่วนระหว่างคำให้เว้นวรรค 2 วรรค

4.3 คำว่า “Keywords” ใช้ตัวอักษรพิมพ์หนาขนาด 14-point ชิดขอบด้านซ้าย ตามด้วยเครื่องหมาย (:) หลังเครื่องหมาย (:) ให้เว้นวรรค 1 ส่วนระหว่างคำใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น หลังเครื่องหมายจุลภาคให้เว้นวรรค 1 วรรค

5. เนื้อหา (Text) หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษรพิมพ์หนา TH SarabunPSK 16-point ส่วนรายละเอียดของเนื้อหาใช้ตัวอักษรพิมพ์ปกติ TH SarabunPSK 14-point ส่วนประกอบการเขียนแบ่งออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

5.1 บทความวิจัย มีส่วนประกอบดังนี้

5.1.1 บทนำ

5.1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

5.1.3 สมมุติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

5.1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย (การทบทวนวรรณกรรม หรือภาพประกอบกรอบแนวคิด)

5.1.5 วิธีดำเนินการวิจัย (ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้การวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์)

5.1.6 ผลการวิจัย (หากมีตารางควรระบุตารางที่ใช้อักษรหนาชิดขอบด้านซ้าย ส่วนภาพประกอบควรเป็นภาพชัดเจนและใช้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น โดยระบุภาพที่ และที่มาของภาพ)

5.1.7 อภิปรายผล

5.1.8 ข้อเสนอแนะ (ระบุข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป)

5.1.9 กิตติกรรมประกาศ (ถ้ามี ต้องระบุชื่อทุน หรือแหล่งทุนหรือผู้ให้การสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย)

5.1.10 เอกสารอ้างอิง (ใช้การอ้างอิงตามรูปแบบ APA แบบระบบนาม-ปี การอ้างอิงในเนื้อหาให้ระบุชื่อผู้แต่งและปีพิมพ์ไว้ข้างหน้าหรือท้ายข้อความที่ต้องการอ้าง ส่วนการอ้างอิงท้ายบทความผู้เขียนจะต้องรวบรวมเอกสารทั้งหมดที่อ้างอิงและจัดเรียงตามตัวอักษรชื่อผู้แต่ง)

5.2 บทความวิชาการ มีส่วนประกอบดังนี้

5.2.1 บทนำ (หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ขอบเขต คำนียามศัพท์)

5.2.2 เนื้อหา (การสังเคราะห์)

5.2.3 สรุป

5.2.4 เอกสารอ้างอิง

5.3 บทความวิจารณ์ มีส่วนประกอบดังนี้

5.3.1 ภาพปกหนังสือ

5.3.2 ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหนังสือ (เนื้อหาควรเขียนให้ชัดเจนเกี่ยวกับชื่อหนังสือ ชื่อผู้เขียน
หนังสือ จัดพิมพ์โดย จำนวนหน้า ปีที่พิมพ์ และเลข ISBN)

5.3.3 บทนำ

5.3.4 เนื้อหา (การวิจารณ์หนังสือ)

5.3.5 ข้อเสนอแนะ

5.3.6 เอกสารอ้างอิง

รูปแบบการเขียนอ้างอิงในบทความ

กองบรรณาธิการวารสารชัยพฤกษ์ปริทัศน์ได้กำหนดรูปแบบการเขียนอ้างอิงแรกในเนื้อหาแบบ APA Style และรูปแบบการเขียนอ้างอิงแบบระบบนาม-ปี (Name-Year System) โดยจะแสดงไว้ในหน้ารายการอ้างอิง รวบรวมรายการเอกสารทั้งหมดที่ผู้เขียนใช้อ้างอิงเฉพาะที่ปรากฏในบทความเท่านั้น และจัดเรียงรายการตามลำดับชื่ออักษรผู้แต่ง

การอ้างอิงในเนื้อหา

การอ้างอิงผู้แต่ง 1-2 คนให้ระบุทุกคน หากมีผู้แต่งตั้งแต่ 3-6 คน การเขียนอ้างอิงครั้งแรกจะต้องเขียนให้ครบทุกคนโดยคั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) ตามด้วยคำว่า “และ” ส่วนการอ้างอิงในครั้งต่อมาให้เขียนย่อ ชื่อผู้แต่ง 1 คน ตามด้วยคำว่า “และคณะ” คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาคและตามด้วยปีพิมพ์ ดังนี้

1. การอ้างอิงในเนื้อหาหน้าข้อความ

ตัวอย่าง

จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ (2556)

พิชญาวี ทองกลาง (2560, น. 66-72)

ชุมชนวิจัย (สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2562)

Fairclough (1995, p. 59)

Gersten, Baker and Loyed (2000, pp. 9-10)

2. การอ้างอิงในเนื้อหาท้ายข้อความ

ตัวอย่าง

(เรไร สุวีรานนท์, 2562, น. 98)

(อภิรักษ์ สุวรรณรักษ์, 2554, น. 76-77)

(ชุมชนวิจัย, สัมภาษณ์, 19 มิถุนายน 2562)

(Cronbach, 1990, pp. 202-204)

(Interview, June 19, 2019)

การอ้างอิงให้เพิ่มเครื่องหมายจุลภาคต่อจากปีพิมพ์ตามด้วยตัวอักษรย่อของหน้า โดยใช้อักษรย่อ น. และ p. (อ้างหน้าเดียว) และ pp. (อ้างมากกว่า 1 หน้า) อยู่ในเครื่องหมายวงเล็บ

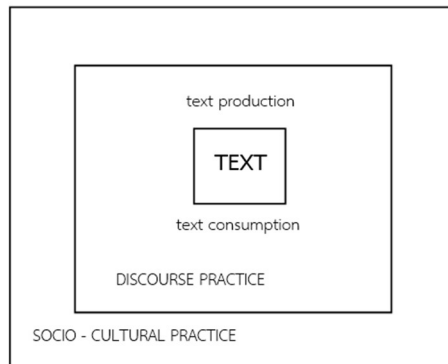
การอ้างอิงที่มาของภาพประกอบ

ภาพประกอบอาจเป็นภาพที่ผู้เขียนจัดทำขึ้นเองหรือนำมาจากแหล่งอื่น ๆ ให้จัดภาพประกอบกึ่งกลางกระดาษ ส่วนคำว่า “ภาพที่” ให้พิมพ์อักษรหนาขีดขอบด้านซ้าย หากชื่อภาพยาวเกินกว่า 1 บรรทัด ให้พิมพ์บรรทัดที่สองตรงกับคำแรกของชื่อภาพ ดังนี้

1. การอ้างอิงภาพประกอบที่นำมาจากแหล่งอื่น ให้ระบุแหล่งที่มา แล้วนำไปเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ

ตัวอย่าง

ภาพที่ 1 กรอบมิติทั้งสามของวาทกรรม (the three dimensional framework)

ที่มา: Fairclough (1995b, 59)

2. การอ้างอิงภาพประกอบที่ผู้เขียนถ่าย หรือวาด หรือสร้างสรรค์ขึ้นเอง ให้ระบุที่มาว่าถ่ายเมื่อวันที่เท่าไร ณ สถานที่ใด เพื่อแสดงความเป็นลิขสิทธิ์ โดยไม่ต้องนำไปเขียนรายการอ้างอิงท้ายบทความ

ตัวอย่าง

ภาพที่ 2 ชื่อภาพตัวอักษรปกติ

ที่มา: พิชญาวี ทองกลาง ถ่ายเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2563 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

การอ้างอิงท้ายบทความ

อ้างอิงตามรูปแบบ APA Style โดยบรรทัดแรกของแต่ละรายการต้องพิมพ์ขีดขอบด้านซ้าย หากรายการอ้างอิงนั้นพิมพ์ไม่จบในบรรทัดเดียวให้พิมพ์ต่อบรรทัดที่ 2 โดยเว้นระยะเข้าไป 7-9 อักขรหรือเยื้องประมาณ 1.5 ซม. การเว้นวรรคตามเครื่องหมายทับ (/) ส่วนการเรียงบรรณานุกรมให้หลักการเดียวกับการเรียงคำในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน โดยคำที่มีตัวสะกดจัดเรียงไว้ก่อนคำที่มีรูปสระตามลำดับตั้งแต่ กก-กข และภาษาอังกฤษ A-Z ดังนี้

1. การอ้างอิงหนังสือ

ผู้แต่ง// (ปีพิมพ์)// ชื่อเรื่อง// (พิมพ์ครั้งที่) // สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

กำชัย ทองหล่อ. (2550). *หลักภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น (1977).

โซษิตา มณีใส (2553). *การใช้ภาษาไทยเพื่อประสิทธิผล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ผจวงวาด พูลแก้ว, พัทธณี เป็เพราะ และสุวรรณี โสประดิษฐ์. (2551). *การเขียนเรียงความจดหมาย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (3th ed.). New York: Harper & Collings.

Fairclough, N. (1995). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. London: longman.

2. การอ้างอิงวารสาร

2.1 วารสารฉบับพิมพ์

ผู้แต่ง// (ปีพิมพ์)// ชื่อบทความ// ชื่อวารสาร, /เลขปีที่ (เลขฉบับที่), /น. หรือ p. หรือ pp./ เลขหน้า.

2.2 วารสารฉบับอิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง// (ปีพิมพ์)// ชื่อบทความ// ชื่อวารสาร, /เลขปีที่ (เลขฉบับที่), /น. หรือ p. หรือ pp./ เลขหน้า// สืบค้นเมื่อ วัน/เดือน/ปี, จาก/http://www.xxxxxxxx

ตัวอย่าง

วิภาดา รัตนดิถก ณ ภูเก็ต. (2559). ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างความเป็นชาย-ความเป็นหญิงในหนังสือชุด “เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก”. *รมยสาร*, 14(3), น. 29-33.

ชานาญ ชูรัตน์. (2561). ประสิทธิภาพการให้บริการโรงพยาบาลพัทลุง อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง. *วารสาร นวัตกรรมการบริหารและการจัดการมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์*, 6(2), น. 16-24.

Al-Matari, E. M., Swidi, A. K., & Fadzil, F. H. (2014). The Measurement of Firm Performance's

Dimension. *Asian Journal of Finance & Accounting*, 6(1), pp. 24-49.

Choorat, C. (2017). Efficiency in Service Operation of Phatthalung Hospital. *Journal of Administrative and Management*, 6(2), pp. 16-24.

3. การอ้างอิงรายงานการวิจัย

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อเรื่อง/(รายงานผลการวิจัย).//สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

ภูสิทธิ์ ชันติกุล. (2553). รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

JabJone, S., Jabjone, S., & Tawkaew, P. (2018). *The study of demand and supply factors that influence to Buddhist art tourism in amphur Pak Thong Chai, Nakhon Ratchasima province* (Research report). NakhonRatchasima: NakhonratchasimaRajabhat University.

Khantikun, P. (2010). *Political participation patterns of people in Dusit district, Bangkok* (Research report). Bangkok: SuanSunandhaRajabhat University.

4. การอ้างอิงเอกสารการประชุมวิชาการ

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อบทความหรือชื่อเรื่องของบท.ใน หรือ In/ชื่อบรรณาธิการ (บ.ก. หรือ Ed. หรือ Eds.)// ชื่อการประชุม/(น. หรือ p. หรือ pp./เลขหน้า).//สถานที่พิมพ์:/สำนักพิมพ์.

ตัวอย่าง

เฉลิมชัย มนูเสวต. (2560). ครูผู้นำ: บทบาทเชิงก้าวหน้าของครู. ใน ไพฑูริย์ สีนลารัตน์ และนักรบ หมี่แสน (บ.ก.), *ความเป็นครูและการพัฒนาครูมืออาชีพ* (น. 63-78). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นพรัตน์ น้อยเจริญ. (2558). “ครูคือใคร” : มโนอุปถัมภ์ครูในบทเพลงไทย. ใน *การประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 53* (น. 933-941) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

5. การอ้างอิงวิทยานิพนธ์

5.1 การอ้างอิงแบบรูปเล่ม

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อเรื่อง/(วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต หรือวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย).

5.2 การอ้างอิงแบบอิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง.// (ปีพิมพ์).// ชื่อเรื่อง/(วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต หรือวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัย).//สืบค้นเมื่อ/วัน/

เดือน/ปี,/จาก//http://www.xxxxxxxxx

ตัวอย่าง

ทินวัฒน์ สร้อยกุดเรือ. (2558). *ภาษากับอัตลักษณ์เมียดั้งในวาทกรรมสาธารณะ* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

บุญยัสเอนอ ตริวิเศษ. (2559). *พลังภาษาในวาทกรรมของเสกสรร ประเสริฐกุล* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์). สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564, จาก https://tdc.thailis.or.th/tdc/dccheck.php?Int_code=91&ReclId=67676&obj_id=371807&showmenu=no

Boonarkas, W. (2013). *The Effects of the STAD Cooperative Learning Technique towards Learning Achievement and Critical Thinking Skills in Mathematics of Pratomuksa6 Students* (Master of Education, RambhaiBarniRajabhat University).

6. การอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ผู้แต่ง //(ปีพิมพ์) //ชื่อเรื่อง //สืบค้นเมื่อ/วัน/เดือน/ปี,/จาก//http://www.xxxxxxxxx

ตัวอย่าง

ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร Thailand 4.0*. สืบค้นเมื่อ 4 มีนาคม 2560, จาก http://www.moe.go.th/mobile1/viewNews.php?nCatId=news_act&moe_mod_news_ID=46900

Charoensethasil, T. (2016). *Student development to Thailand 4.0*. Retrieved 4 March 2017, from http://www.moe.go.th/mobile1/viewNews.php?nCatId=news_act&moe_mod_news_ID=46900 (In Thai)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
340 ถนนสุรนารายณ์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000 โทรศัพท์ 044-256103

